

**T.C
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**AKŞEHİR'DE BULUNAN TARİHİ YAPILARIN TİPOLOJİSİ
ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA**

MUSTAFA KOCATAŞ

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Cengiz ÖZEL

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
YAPI EĞİTİMİ ANABİLİM DALI**

ISPARTA - 2011

TEZ ONAYI

Mustafa Kocataş tarafından hazırlanan “**Akşehir’de Bulunan Tarihi Yapıların Tipolojisi Üzerine Bir Araştırma**” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği ile Süleyman Demirel Üniversitesi Yapı Eğitimi Anabilim Dalı’nda **YÜKSEK LİSANS TEZİ** olarak kabul edilmiştir.

Danışman : Yrd. Doç. Dr. Cengiz ÖZEL

(İmza)

Süleyman Demirel Üniversitesi, Yapı Eğitimi Anabilim Dalı

Jüri Üyeleri :

Yrd. Doç. Dr. Melda ÇAKIROĞLU

Süleyman Demirel Üniversitesi, Yapı Eğitimi Anabilim Dalı

Yrd. Doç. Dr. Soner UZUNDURUKAN

Süleyman Demirel Üniversitesi, İnşaat Mühendisliği Anabilim Dalı

Doç. Dr. Mehmet Cengiz KAYACAN

Enstitü Müdür V.

Not: Bu tezde kullanılan özgün ve başka kaynaktan yapılan bildirişlerin, çizelge, şekil ve fotoğrafların kaynak gösterilmeden kullanımı, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunundaki hükümlere tabidir.

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
İÇİNDEKİLER.....	i
ÖZET	iv
ABSTRACT	v
TEŞEKKÜR	vi
ŞEKİLLER DİZİNİ	vii
ÇİZELGELER DİZİNİ	x
1. GİRİŞ	1
1.1. Çalışmanın Amacı.....	2
1.2. Çalışmanın Kapsamı	3
2. KAYNAK ÖZETLERİ	4
2.1. Akşehir'in Coğrafi Yapısı.....	7
2.1.1. Akşehir ilçesi genel konumu.....	7
2.1.2. Nüfus	7
2.1.3. Deprem durumu	8
2.1.4. İklim	9
2.1.5. Bitki örtüsü	9
2.1.6. Ulaşım.....	9
2.2. Kentin Tarihsel Gelişimi	10
2.2.1. Akşehir' in Türk ve İslam öncesi dönem tarihsel gelişimi.....	11
2.2.2. Akşehir'in Selçuklu ve Osmanlı dönemi tarihsel gelişimi	11
2.2.3. Akşehir'in Kurtuluş Savaşı dönemindeki önemi	12
2.3. Tarihsel Yapılar	12
2.4. Türk Evi ve İç Anadolu Bölgesi Ev Özellikleri.....	13
2.5. Türk Evi Konut Tipleri.....	18
2.5.1 İç sofalı plan tipi.....	14
2.5.2. Orta sofalı plan tipi.....	15
2.5.3. Dış sofalı plan tipi	16
2.5.4. İki bölümlü (Harem ve Selamlıklı)	17
2.6. Konutların Yerleşim Düzenleri ve Plan Şemaları.....	17
3. MATERYAL ve YÖNTEM.....	18
3.1. Yöntem	19

4. ARAŞTIRMA BULGULARI.....	22
4.1. Tarihi Yapı Türleri.....	23
4.1.1. Camiler ve mescitler.....	23
4.1.1.1. Güdük minareli mescidi.....	23
4.1.1.2. İplikçi (Anbardar Kerim Aġa) cami.....	25
4.1.1.3. Hasan paŗa cami.....	27
4.1.1.4. Ulu cami.....	29
4.1.1.5. Ferruh Şah mescidi.....	32
4.1.2. Türbeler.....	33
4.1.2.1. Seyyid Mahmud Hayrani türbesi.....	33
4.1.2.2. Nasreddin Hoca türbesi.....	35
4.1.3. Hamamlar.....	36
4.1.3.1. Yukarı hamam (Gavur hamamı).....	38
4.1.4. Kilise.....	39
4.2. Sivil Mimari Yapı Türleri.....	41
4.2.1. Aslımlar evi.....	42
4.2.2. Musa muallim evi.....	43
4.2.3. Ilıcakların evi.....	45
4.2.4. Takkasızlar evi.....	46
4.3. Geleneksel Akŗehir Evlerinde Kullanılan Yapı Malzemeleri ve Teknikler.....	47
4.3.1. Yıġma taŗ duvar.....	47
4.3.2. Toprak malzeme.....	48
4.3.3. Ahŗap malzeme.....	49
4.3.4. Metal yapı malzemesi.....	53
4.4. Yapı Elemanları.....	54
4.4.1. Pencereler.....	54
4.4.2. Kapılar.....	56
4.4.3. Dolaplar (Mahmil).....	59
4.4.4. Merdivenler.....	61
4.4.5. Dŗemeler.....	62
4.4.6. Tavanlar.....	63
4.4.7. Cumbalar ve ıkmalar.....	64

4.4.8. Saçaklar	66
4.5. Akşehir Evlerinde Kullanılan Yapı Malzemeleri Analizi	67
4.5.1. Yerleşik evlerde kullanılan yapı elemanları	68
4.6. Akşehir’de İncelenen Binalarını Analizi (Malzeme bakımından)	71
4.6.1. Akşehir’de incelenen geleneksel yapıların tipolojik analizi	74
4.6.1.1. İç mimari tipoloji analizi	75
4.6.1.2. Dış mimari tipoloji analizi	75
4.7. Akşehir Yapılarının Analizi	76
4.7.1. Geleneksel konut ile modern yapı arasındaki karşılaştırma	77
4.8. Akşehir’de Bulunan Yapı Türleri Basınç Değerleri Analizi	78
5. TARTIŞMA ve SONUÇ	79
6. KAYNAKLAR	82
EKLER	89
ÖZGEÇMİŞ	107

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

AKŞEHİR'DE BULUNAN TARİHİ YAPILARIN TİPOLOJİSİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Mustafa KOCATAŞ

**Süleyman Demirel Üniversitesi
Fen Bilimleri Enstitüsü
Yapı Eğitimi Anabilim Dalı**

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Cengiz ÖZEL

Yapılan çalışmada Akşehir'de bulunan yapı türleri kullanım amacı, yapıldıkları dönem, taşıyıcı sistemleri, yapım sistemleri, yapım tekniklerini, mimari özellikleri, cephe ve plan özellikleri, yapısal durumları, örtü sistemleri, kullanılan malzemeler açısından sınıflandırılıp incelenmiştir. Ayrıca konutlar özelinde pencere, kapı, dolap, merdiven, döşeme, tavan, çıkma, saçak analizleri ile yapı elemanlarında kullanılan malzemeler, kat adedine bağlı olarak yapı elemanları ve iç mimari analizleri yapılarak tipoloji oluşturacak şekilde düzenlenip geleneksel Türk evleri ile karşılaştırılmıştır.

Yapıların ağırlıklı olarak Selçuklu ve Osmanlı döneminde; taş, kerpiç ve ahşap kullanılmasıyla inşa edildiği, günümüze ulaşan yapıların dini ve sivil mimarlık yapıları (konut) olduğu tespit edilmiştir. Yapı türleri olarak camiler, türbeler, kilise, hamamlar ve geleneksel Akşehir evleri incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Akşehir, tarihi yapılar, tipoloji, geleneksel evler
2011, 107 sayfa

ABSTRACT

M. Sc. Thesis

AN INVESTIGATION ON TYPOLOGY OF HISTORIC BUILDINGS IN AKŞEHİR

Mustafa KOCATAŞ

**Süleyman Demirel University
Graduate School Institute of Applied and Natural Sciences
Construction Education Department**

Supervisor: Asst. Prof. Dr. Cengiz ÖZEL

In this study, the purpose of The purpose of period were made, carrier systems, production systems, construction technigs, architectural features, facade and plan features, structural conditions, covering systems, examined in terms of used materials for built, in Akşehir. In addition, the window on the housing, doors, cabinets, stairs, floors, ceilings, bay, the materials used in building fringe analysis, the number of times depending on the structural elements and analyzed and the typology of domestic architecture, arranged to form compared with the traditional Turkish houses.

Mainly during the Seljuk and Ottoman structures, stone, brick and wood have been built using, surviving structures have been indentified as religious and civil architecture builngs (houses). In all types buildings, mosgues, shrines, churches, baths and traditional houses were examined in Aksehir.

Key Words: Aksehir, historic buildgs, typology, traditional houses

2011, 107 pages

TEŞEKKÜR

Çalışmalarım boyunca kıymetli tecrübelerinden faydalandığım ve değerli katkılarıyla beni yönlendiren danışman hocam Yrd. Doç. Dr. Cengiz ÖZEL'e, sonsuz şükranlarımı sunarım.

Akşehir Müze Müdürlüğü'ne, Akşehir Belediyesi Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü'ne, mekanları'nın resimlerini çekmeme izin veren değerli; Akşehir halkına ve bu fotoğrafları çekmemde yardımcı olan Mehmet GÜLERAY abimize, Akşehir Müze Müdürü Ömer Faruk TÜRKAN'a destekleriyle beni hiçbir zaman yalnız bırakmayan maddi ve manevi desteğini esirgemeyen aileme en içten teşekkür ederim.

2821-YL-11 No'lu Proje ile tezimi maddi olarak destekleyen Süleyman Demirel Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Yönetim Birimi Başkanlığı'na teşekkür ederim.

Mustafa KOCATAŞ

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 2.1. Akşehir ilçe haritası.....	7
Şekil 2.2. Akşehir'in fay hattının genel konumu ve Sultan Dağı aktif fay hattı	8
Şekil 2.3. Akşehir'in ulaşım haritası	10
Şekil 2.4. Eski Akşehir görünümü	11
Şekil 2.5. Geleneksel ev yapı eleman isimleri.....	15
Şekil 2.6. İç sofalı plan şemaları.....	16
Şekil 2.7. Orta sofalı plan şemaları.....	16
Şekil 2.8. Dış sofalı plan şemaları	17
Şekil 2.9. İki sofalı konut örneği	18
Şekil 4.1. Güdük minareli mescidi.....	24
Şekil 4.2. Akşehir güdük minare mescidi plan şemaları	24
Şekil 4.3. Güdük minare mescidi benzer bir kesit	25
Şekil 4.4. Akşehir İplikçi cami ve İplikçi cami benzer tipolojisi	26
Şekil 4.5. İplikçi cami görünüş.....	27
Şekil 4.6. Hasan paşa cami projesi	28
Şekil 4.7. Hasan paşa cami önden görünüş ve kubbe	28
Şekil 4.8. Hasan paşa cami benzer cami tipolojisi	29
Şekil 4.9. Ulu cami minare 1 kısmı ve Ulu cami giriş kısmı	30
Şekil 4.10. Ulu cami plan şeması.....	31
Şekil 4.11. Benzer Ulu cami tipolojisi	31
Şekil 4.12. Ferruh şah cami cephe tipolojisi	32
Şekil 4.13. Ferruh şah cami plan şeması ve cephe tipolojisi.....	33
Şekil 4.14. Seyyid Mahmud Hayrani türbesi görünüşü	34
Şekil 4.15. Seyyid Mahmud Hayrani türbesi ve plan şeması.....	34
Şekil 4.16. Nasreddin Hoca türbesinin restorasyonlar öncesi görünüşü.....	35
Şekil 4.17. Nasreddin Hoca türbesi günümüz görüntüsü.....	36
Şekil 4.18. Geleneksel Akşehir benzer hamam mekan örgütlemesi.....	37
Şekil 4.19. Yukarı hamamdan dış görünüş ve iç kısmı.....	38
Şekil 4.20. Yukarı hamam kubbe ve taşıyıcı sistemi.....	39
Şekil 4.21. Yukarı hamam projesi.....	39
Şekil 4.22. Akşehir kilisesi benzer plan projesi	40

Şekil 4.23. Akşehir kilisesi.....	41
Şekil 4.24. Akşehir kilisesi kesitler	41
Şekil 4.25. Aslımlar evi görünüşü	43
Şekil 4.26. Aslımlar evi planı.....	43
Şekil 4.27. Musa Muallim evi benzer ev planı	44
Şekil 4.28. Musa Muallim evi benzer planı.....	44
Şekil 4.29. Musa Muallim evi görüntüsü.....	45
Şekil 4.30. Ilıcaklar evi planı ve pencere tipolojisi	46
Şekil 4.31. Ilıcaklar evi benzer cephe tipolojisi	46
Şekil 4.32. Takkasızlar evi görüntüsü.....	47
Şekil 4.33. Yığma taş duvar örneği.....	48
Şekil 4.34. Akşehir evlerin ahşap ve kerpiçin kullanımı	49
Şekil 4.35. Ahşap süsleme.....	50
Şekil 4.36. Ahşap karkas evi.....	50
Şekil 4.37. Bağdadi yapı tekniğiyle yapılmış Akşehir evi.....	51
Şekil 4.38. Akşehir Aslımlar evi bağdadi yapım uygulaması.....	51
Şekil 4.39. Akşehir evlerindeki dam üstten bakış	52
Şekil 4.40. Çatı sistemi	52
Şekil 4.41. Çatı elemanları ve ahşap kirişler	53
Şekil 4.42. Geleneksel Akşehir evlerinde metal kaplama kullanımı	54
Şekil 4.43. Geleneksel Akşehir pencere görünümü.....	55
Şekil 4.44. Geleneksel Akşehir evi iç pencere iç ve dış görünümü.....	55
Şekil 4.45. Akşehir pencere tipolojisi (Malatya evleri)	56
Şekil 4.46. Akşehir evlerinin kapı görünüşü	57
Şekil 4.47. Kapı detayları.....	57
Şekil 4.48. Akşehir benzer iç kapı tipolojisi	58
Şekil 4.49. Akşehir benzer dış kapı tipolojisi.....	59
Şekil 4.50. Gömme dolap.....	60
Şekil 4.51. Dolap tipolojisi.....	60
Şekil 4.52. Gusülhane görüntüsü.....	61
Şekil 4.53. Merdiven görüntüsü	61
Şekil 4.54. İç merdiven görüntüsü.....	62

Şekil 4.55. Dikme ve ahşap kirişler	63
Şekil 4.56. Tavan tipi görüntüsü.....	64
Şekil 4.57. Akşehir benzer evleri çıkma tipleri	65
Şekil 4.58. Payandalı ahşap sistemi oluşturan elemanlar.....	66
Şekil 4.59. Çıkma, cumbaları ve payanda görünümü.....	66
Şekil 4.60. İncelenen binaların temel kalınlığı değişimi.....	72
Şekil 4.61. Zemin kat duvar malzemeleri	73
Şekil 4.62. 1'inci ve 2'inci kat duvar malzemeleri.....	73
Şekil 4.63. 1'inci ve 2'inci kat taşıyıcı sistemleri.....	74
Şekil 4.64. İç mimari tipoloji analizi	75
Şekil 4.65. Dış mimari tipoloji analizi	76
Şekil 4.66. Akşehir yapılarının analizi.....	77
Şekil 4.67. Alınan numunelerin mekanik ve fiziksel özellikler arasındaki ilişkiler...	79

ÇİZELGELER DİZİNİ

Çizelge 2.1. 2010 yılı itibari ile Akşehir'in nüfus dağılımı	8
Çizelge 2.2. Akşehir'de bulunan tarihi yapıların dağılımı	13
Çizelge 4.1. Akşehir'de bulunan hamamların tipolojik sınıflandırılması.....	37
Çizelge 4.2. Akşehir evlerinde kullanılan yapı malzemeleri ve kullanıldıkları yapı elemanları	67
Çizelge 4.3. Çalışma kapsamında incelenen yapı elemanları	68
Çizelge 4.4. İncelenen binalara göre taş duvar kalınlık oranları	72
Çizelge 4.5. Zemin kat duvar malzemeleri	72
Çizelge 4.6. 1 ve 2. Kat duvar malzemeleri	73
Çizelge 4.7. 1 ve 2. Katlarda karkas arası dolgu malzemeleri	74
Çizelge 4.8. 1. ve 2. Kat taşıyıcı sistemleri	74
Çizelge 4.9. Geleneksel ve modern konutlar arasında, genel planlama ve tasarım farkları	77
Çizelge 4.10. Temel, zemin kat, 1'inci ve 2'inci kat duvarında kullanılan taş malzemelerinin basınç dayanım değerleri	78

1.GİRİŞ

Tip sözcüğü aynı cinsten bütün varlıkların veya nesnelerin temel özelliklerini büyük ölçüde kendinde toplayan örnek ve tür, çeşit anlamına gelmektedir. Mimarlık alanında tip kavramı, binaların işlevsel, biçimsel veya strüktürel özelliklerine göre sınıflandırılması ve incelenmesiyle sınırlı olandan daha derin bir kapsama sahiptir.

Mimarlık alanında tipoloji ise mimari oluşum olan tipleri sınıflandırabilmek için, mimari öğelerin birleşme olanaklarının araştırılma çabası veya elemanter geometrik doğalarına indirgenmiş mimari biçimlere ilişkin belirli tiplerin arşivinin oluşturulması olarak tanımlanmaktadır (Bingöl, 2007).

İçerisinde yaşadığımız geleneksel değerlerimizin şekillendiği yapılar, geçmiş kültür yaşantılarımızı bugüne ve gelecek nesillere taşıyan önemli kültür ürünlerimizdir. Bu ürünlerin korunması yaşatılması ve gelecek nesillere aktarılması günümüz toplumlarının vazgeçilmez görevleri arasında yer almaktadır.

Geçmiş yaşantılarımızı yansıtan yapılarımızın yok olmadan ve önemli tipolojik özelliklerini kaybetmeden tespit çalışmalarının yapılması gerekmektedir.

Anadolu Selçuklularının başkenti ve kültür merkezi konumundaki bir yerleşim yeri olan Konya'ya yakın olan Akşehir, özellikle Anadolu Selçuklular zamanında önemli bir merkez olma özelliği taşımıştır. Akşehir'in tarihi yapıları, önemli birkaç eserin dışında, toplu olarak incelenmemiştir. Bu araştırmada Selçuklu, Beylik ve Osmanlı devirlerinde ait yapıların anıtsal ve sivil mimari örnekleri yaşam alanları ile bu yerleşimler, bugün varlığını sürdüremeyen uygarlıkların bilgisi değerleri ile ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Anadolu coğrafyasındaki konutların benzerliklerini ve farklılıklarını oluşturan koşulları anlamaya yönelik araştırmalar, bu çalışmada da önem kazanmıştır.

Çalışmanın birinci bölümünde çalışmanın amacı ve kapsamı hakkında bilgi verilmiştir.

İkinci bölümde, Akşehir'in coğrafi yapısı, tarihsel gelişimini, tarihi yapıların sınıflandırılması günümüzde mevcudiyetini koruyan yapılar hakkında bilgiler, Geleneksel Türk evleri hakkında bilgiler ile konu ile ilgili daha önce yapılmış olan çalışmalara yer verilmiştir.

Üçüncü bölümde, materyal ve yöntem kısmında çalışmada takip edilen metodoloji ve çalışma aşamaları anlatılmıştır.

Dördüncü bölümde, çalışmalar sonucunda elde edilen görsel ve deneysel veriler sunulup tipoloji oluşturulmuştur.

Beşinci bölümde ise, elde edilen verilere göre çıkarılan sonuçlar tartışılmış ve öneriler yapılmıştır.

1.1. Çalışmanın Amacı

Bu çalışmanın başlıca amacı, Konya ili Akşehir ilçesinde bulunan tarihi yapıların araştırılması, kayıt altına alınması, Akşehir Kentsel Sit Alanına ve Akşehir Türk Evi'ne ilişkin verilerin elde edilmesi ve bunların bir tipoloji oluşturacak şekilde düzenlenmesidir. Bu kapsamda Akşehir tarihi yapılarının incelenerek değerlendirilmesi ve Türk mimarisi içindeki yerinin belirlenmesinin yanı sıra elde edilecek deneysel ve gözlemsel verilere dayanarak, kendine has özelliklerini yitirmiş olan yapıların yıkılmadan korunması yönündeki çabaları güçlendirerek mimari ve malzeme bilgisini vermek hedeflenmiştir.

Aynı zamanda üzerinde kısmen çalışma yapılmış, Akşehir'in tarihi, kültürel ve mimari değerlerini ve birikimini gelecek nesillere aktarılması konusunda yardımcı bir bilimsel kaynak ve Akşehir Kenti için bir yapı arşivi oluşturulması yani en üst ölçekten bakıldığında "kaynak oluşturma" amacı da çalışmada oluşacak diğer bir hedefdir.

1.2. Çalışmanın Kapsamı

Çalışma kapsamında, Akşehir tarihi dokusunda konumlanan tescilli yapılar ele alınmıştır.

Tarihi yapıların mimari özelliklerinin belirlenmesinin yanı sıra, yapı elemanları, taşıyıcı sistem özellikleri ve malzeme özellikleri gibi özellikler ve konutlar özelinde cephe özellikleri incelenmiştir.

2. KAYNAK ÖZETLERİ

Yünkül (2005), “Elazığ evleri” isimli çalışmasında; Elazığ ilinin coğrafyası, tarihçesi, şehirleşmesi, topoğrafik yapısı, çalışmada iklim ve malzeme özelliklerinin etkisiyle ortaya çıkan Türk ev tiplerinin, Türk-İslam hayatı bakımından özelliklerini araştırmıştır.

Akkan (2006), “Isparta Yalvaç kaş mahallesi geleneksel konut dokusu koruma ve geliştirme önerisi” isimli çalışmasında Yalvaç’ın geleneksel konut dokusunu incelemiştir. Yeni teknolojiler nedeniyle, yaşam koşulları, büyük şehirlere göç, iklimsel etkiler yoğun tahribat ve koruma bilincinin gelişmiş olmamasının geleneksel konut dokusunun gün geçtikçe yok olmasına neden olduğunu belirtmiş ve koruma önlemleri üzerine önerilerde bulunmuştur.

Dik (2006), “Kültür varlığı sivil mimarlık ürünlerinde işlev değişiklikleri sonucu ortaya çıkan sorunlar Gaziantep merkezi örneği” isimli çalışmasında Gaziantep’te bulunan sivil mimarlık ürünlerinin, plan tipleri, cephe tipolojisi ve kullanılan malzemelerin özelliklerini incelemiştir.

Özer (2006), “Geleneksel yığma yapılarda strüktürel elemanların analizi” isimli çalışmasında; tarihsel gelişim sürecinde strüktürel elemanları (yapı elemanları) incelemiştir. Tarihi yapılarda yığma yapıların, örtü sistemleri geçiş elemanları; kemerli, kubbeli, türk üçgeni, tonozlu kağir yığma kullanıldığını belirtmiştir.

Özhan (2006), “Anadolu’nun geleneksel konutlarında ahşap kullanımına ait bir derleme” isimli çalışmasında; konut mimarisinin büyük bir bölümünün ahşap malzeme olduğunu, Anadolu’da yapı malzemeleri içerisinde doğal malzeme olarak elde edilen ahşap yapı üretiminin hemen her tipolojisinde kullanıldığını, Anadolu’da yerleşim yerlerinde taşıyıcı malzeme olarak ahşap kullanıldığını belirtmiştir.

Akın (2007), “Ayvalık evleri” isimli çalışmasında; XX. Yüzyılın Osmanlı Dönemi’ne ait evleri, plan, mimari malzeme ve süsleme özellikleri açıdan incelemiştir. Ayvalık evlerinde, yapı malzemesi olarak taş, çıkmalarda ahşap

kullanıldığını, zemin kat üzerine yükselen bir ya da iki katlı evlerde, geleneksel konut tipolojisinin iç sofalı plan şeması şemasına sahip olduğunu belirtmiştir.

Dağtekin (2007), “Güneydoğu Anadolu bölgesi geleneksel hamam tipolojisi” ve Buna Bağlı Koruma Ölçütlerinin Oluşturulması isimli çalışmada yok olan hamamlar yada harabeye dönmüş hamamların tespit etmiş, malzeme bozulmalarını ve korunmasını araştırmıştır. Çalışmada Güneydoğuda’ki hamamların korunmasını ve sorunlarının çözülmesi ile mimarlık-tipolojisi açısından değerlendirme yapmıştır.

Kılıç (2007), “Geleneksel Gaziantep evlerinin iç mekan süslemelerinin araştırılması” çalışmada Gaziantep Evlerinin Mimari Özellikleri ile evlerin iç dekorasyonunu incelemiştir. Gaziantep halkının ekonomik durumunun evlerinin plan yapılarını, tavan süslemelerini, dolap nişlerinin özelliklerini etkilediğini çalışmada Gaziantep’de tescilli yapıları ele alınmış yapım teknikleri, fotoğraf kataloğu oluşturmuş ve yapıların sorunlarını belirlemiş ve bu evlerin daha uzun süre ayakta kalabilmeleri için çözüm önerileri sunmuştur.

Kolcu (2007), “Çankırı türbeleri” isimli çalışmada: Çankırı ilinin tarihi gelişimi incelemiştir. Coğrafyası ve çalışmada tarihi türbeler hakkında genel bilgiler toplamış, bölge halkının türbe inancına bakış açısının sosyo-kültürel değerlendirilmesini yapmıştır.

Divleli (2008), “Geleneksel Türk cephe analizi”: İstanbul-Zeyrek Senti Haydar Mahallesi Örneği isimli çalışmada yakın çevresinin tarihsel süreçte geçirdiği aşamaları, tescilli konutlar; kat adetlerini, yapım sistemlerini, kullanım türlerini, malzeme özelliklerini, cephe analizini ve cephe düzenlenmelerini araştırmıştır.

Savaşcioğlu (2008), “Kilis evleri” isimli çalışmada; Kilis evlerinin tarihsel gelişimini ve sivil mimaride tescilli evlerin mimari özelliklerini incelemiştir. Evlerin röleve-restorasyon projelerini yapı elemanlarını, yapı mahallerini, mimari-tipolojileri değerlendirmiştir. Kilis’in geleneksel mimarisi içerisinde büyük bir yer tutan konut

mimarisini plan ve form özellikleri açısından ele alarak günümüzdeki durumu incelenmiştir. Günümüze kadar süre gelen yapıların yeniden yapılması hakkında önerilerde bulunmuştur.

Azezli (2009), “19 yy. Osmanlı konut mimarisinde İç Mekan Kurgusunun Safranbolu Evleri Örneği İrdelenmesi”; isimli çalışmasında 19.yy ait geleneksel konut mimarisinin özellikleri, plan şeması, cephe tipolojisini inceleyip, Safranbolu evlerini bu kapsamda değerlendirmiştir.

Çavdar (2009), “Geleneksel Dursunbey evlerinin taşıyıcı ve malzeme sistemleri'nin incelenmesi” isimli çalışmasında; Dursunbey evlerinin plan tiplerinin, dış sofalı ve orta sofalı yapısal sistemli olduğu, ahşap çatkı sisteminin, taban yastığı, başlık, dikme elemanlarından oluştuğunu, evlerde genellikle alt birimlerinde taş, kerpiç ve yığma yapım sistemi olduğu ve süslemelere de evlerde az rastlandığını belirtmiştir.

Kara (2009), “Tarihi yığma yapıların taşıyıcı sistemleri, güvenliğinin incelenmesi, onarımı ve güçlendirilmesi” isimli çalışmasında; tarihi yapıların sınıflandırılması ve tarihi yapı türleri, tarihi yığma yapılarda kullanılan malzemeler ve özellikleri, tarihi yapılarda en çok rastlanılan, yığma yapıların yatay ve düşey yükler altında davranışı, tarihi yığma yapıların taşıyıcı sistemlerini ve bu elemanlar arasındaki yük aktarımı, tarihi yığma yapılarda görülen hasar türleri ve hasarların oluşma nedenlerini incelemiştir.

Demirci (2010), “Isparta evleri” isimli çalışmasında; Anadolu evlerine çok benzer özellikler gösteren Isparta evleri incelendiğinde evlerin hımiş tekniğiyle imal edildiğini ve genellikle 2 katlı evler olduğunu, üst katların bağdadi sistemde yapıldığını çıkmaların mevcut olup, cumbaların kirişler üzerine oturduğunu ve payandaların yaygın olarak kullanılmadığını, sofaların ise genellikle kare şeklinde olduğu belirtmiştir.

2.1. Akşehir'in Coğrafi Yapısı

2.1.1. Akşehir ilçesi genel konumu

Akşehir İç Anadolu Bölgesinde 31°, 24', 45 doğu boylamı, 38°, 02', 00 kuzey enlemleri arasında yer almakla beraber, kuzeydoğusunda Ankara, kuzeyde Eskişehir, kuzeybatıda Afyon, doğu ve güneybatıda Konya ve Akşehir ilçe merkezinin kuzeyinde Akşehir Gölü ile çevrilidir. İlçe yüzölçümü 1442 km² dir. Denizden yüksekliği 1050 m'dir. Güneybatı kesiminde yer alan Konya iline bağlı Akşehir ilçesi, Konya - Afyon karayolu üzerinde olup Konya iline 135 km Afyon iline 90 km mesafededir (Akşehir, 2011).

Şekil 2.1. Akşehir ilçe haritası

2.1.2. Nüfus

Akşehir'de nüfus tarihin her döneminde yoğun olmuştur. 19. yy.da yörükler daha önce göçebe olarak yaşadıkları sahaları bırakarak yerleşik hayata geçmişler ve yörede nüfus yoğunluğunun artmasında etkili olmuşlardır.

1927 yılı sayımlarında Akşehir'in kır nüfusu şehir nüfusuna oranla hayli yüksektir. Bu sayım döneminde 9293 olan şehir nüfusuna karşılık, kır nüfusu 36.768'dir. 1940

yılında yapılan sayımlarda şehir nüfusu bir miktar artarak ilk kez 10.000 sınırını aşmış ve 12.502 olmuştur (Yörük, 2008).

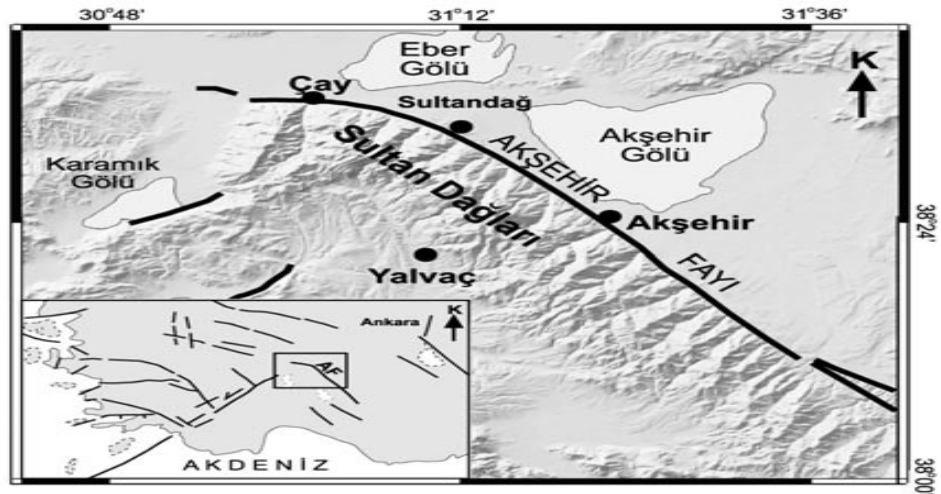
Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) yaptığı 2009 Adrese Dayalı Nüfus sayımı sonuçlarında 61.196 olan Akşehir merkez nüfusu 442 artışla 61.638 olurken, belde ve köyler dahil toplam nüfus ise 2009 yılında 95.889 olarak 2010 yılında ise 95.791 kişi olarak açıklanmıştır (Çizelge 2.1) (TÜİK, 2011).

Çizelge 2.1. 2010 yılı itibari ile Akşehir'in nüfus dağılımı (TÜİK, 2011)

Akşehir İlçe Merkezi			Akşehir Köy			Akşehir Toplam		
Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
61.638	30.131	31.507	34.153	16.686	17.467	95.461	46.487	48.974

2.1.3. Deprem durumu

Akşehir fayı, Afyon'un Çay ilçesi ile Konya'nın Doğanhisar ilçeleri arasında KB-GD yaklaşık 90 km uzunluğunda aktif bir fay olup tektonik olarak, Isparta bükümü ile sınırlanan Antalya bloğunun kuzeydoğu sınırını oluşturur. Akşehir'in çevresi deprem yönünden 2. derecede tehlikeli bölgede iken 1996 yılında, aktif deprem merkezlerine yakınlığı gerekçesiyle 1. derece deprem bölgesine alınmıştır (Şekil 2.2) (Akyüz vd., 2002).

Şekil 2.2. Akşehir'in fay hattının genel konumu ve Sultan Dağı aktif fay hattı (Akyüz vd., 2002)

2.1.4. İklim

Akşehir ve yakın çevresinde yazları çok sıcak ve kurak, kışları ise soğuk ve kar yağışlı geçen karasal iklim görülmektedir. En fazla yağış ilkbahar mevsiminde görülür. İç Anadolu ve İç Batı Anadolu iklimlerinin geçit yeridir.

Yıllık yağış miktarı 690 mm'dir. Yağışlar daha çok kış ve ilkbahar aylarında düşer. Kışın sert günlerini bahar aylarında yazı andıran günler takip eder.

Bu sebeple dağ eteği köylerinde daha fazla sebzeçilik ve meyvecilik faaliyeti görülmektedir. Yıllık sıcaklık ortalaması 12° C dır. En önemli rüzgarı güneybatıdan esmektedir. Halk arasında gedavet denilen samyeli de sık hissedilir (Sargın vd., 2009).

2.1.5. Bitki örtüsü

Yeryüzünün de mevcut bitki örtüsünün dağılışı ve bitki alanlarının sınırı sürekli olarak dış faktörlerin etkisiyle değişime uğramıştır. Bitkilerin dağılışıma etki eden bu dış faktörler, jeolojik, jeomorfolojik ve iklimsel kökenlidir.

Genellikle sultan dağlarında maki denilen çalılık, karaağaç, meşe, çam, fındık bitki örtüsünü oluşturur. Dağların eteklerine inildikçe çeşitli meyve ağaçları vardır. Kentin çevresi oldukça sık ağaçlarla kaplanmıştır (Bektaş, 1996).

2.1.6. Ulaşım

Akşehir, Orta Doğu Avrupa'ya bağlayan kara ve demiryolu üzerinde kurulmuş olmasıyla merkezi bir yerdir. Konya'ya 135 km, Afyon 94 km, Ankara'ya 260 km, İstanbul'a 523 km, İzmir'e 430 km ve Antalya'ya 400 km uzaklıktadır. Doğu ve Güneydoğu Bölgelerine Konya, batı bölgelerine Afyon ve Eskişehir, Güney Bölgelerine Isparta-Antalya, Kuzey bölgelerine de Ankara üzerinde ulaşım sağlanabilir (Şekil 2.3) (Erkoç, 2008).

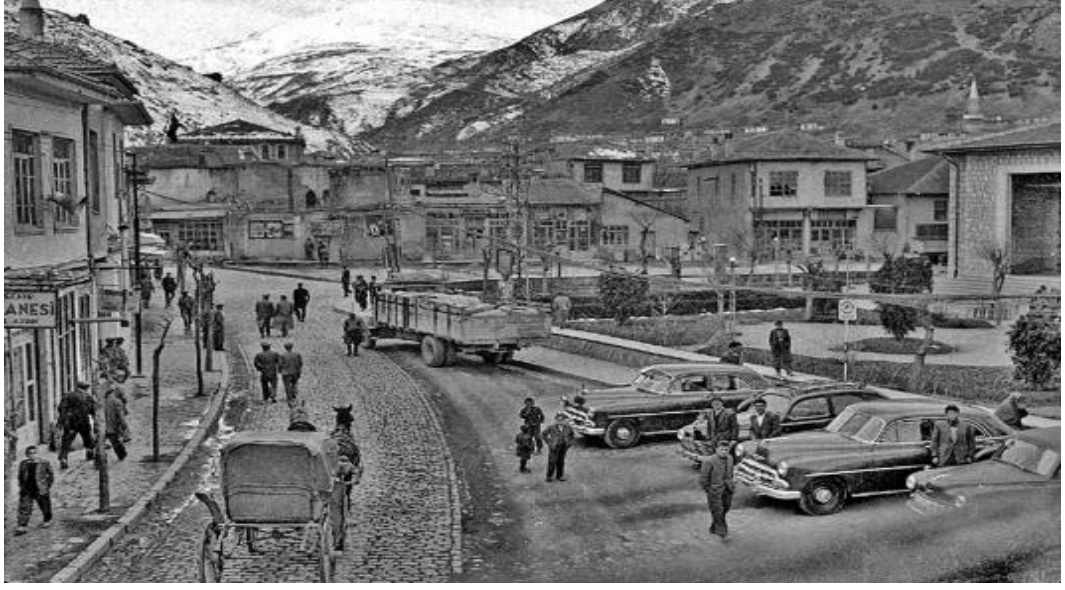

Şekil 2.3. Akşehir'in ulaşım haritası (KGM, 2011)

2.2. Kentin Tarihsel Gelişimi

Akşehir, Konya ilinin ilçesidir. İç Anadolu'nun batısında yer alır. Roma ve Bizans döneminde adı Philomelion olan bu şehre Türkler Akşehir adını vermişlerdir. Akşehir, bütün tarihi boyunca genellikle bu iki adıyla anılmıştır. Fakat farklı isimleride mevcuttur. Bu adların her ikisi de şehrin yeniden iskan edilmesi sırasında verilmiştir. Şehrin bu adları ve farklı kullanımları, dönemin siyasi, sosyal ve kültürel özelliklerinden izler yansıtmaktadır (Yıldırım, 2008).

Akşehir'in yerinde bulunan eski şehir adı "Philomelium" şeklinde adlandırılır. Şimdiye kadar Küçük Asya'nın tarihiyle, tarihi coğrafyasıyla ilgili olarak yapılmış çalışmalarda kelimenin hangi dilden olduğunu ve ifade ettiği mana tam olarak açıklanamamıştır. Bu isimle ilgili en bilinen açıklama; Kelimenin sonundaki eki (yum) atıldığında kalan "Philomel-Filomel" kelimesindekikalır. Yunanca (filo) dost ve seven (meli) bal, (milo) da elma almasıdır (Akşehir, 2011). Akşehir adının verilmesi ve Akşehir meydanından çekilmiş bir görüntüsüdür (Şekil 2.4).

Şekil 2.4. Eski Akşehir görünümü (Akşehir Belediyesi, 2011)

2.2.1. Akşehir'in Türk ve İslam öncesi dönem tarihsel gelişimi

Tarih boyunca hep önemli bir yerleşim, ticaret, kültür merkezi olan Akşehir'e ait ilk arkeolojik bulgular Neolitik Dönem'e kadar uzanmaktadır. Etiler zamanında Akşehir'in adı THYMBRION'udur. Zamanla Frikya egemenliğine daha sonra Anadolu' da egemenlik kuran Lidyalıların yönetiminde kalan Akşehir'in önemi daha da artmıştır. "Krallar Yolu" Akşehir'den geçmektedir. Akşehir, M.Ö. III. yüzyılda, PHİLOMELİUM adıyla anılmaya başlanmıştır. Pers ve Hellenistik dönemlerden sonra kent, Roma daha sonra da Bizans egemenliğine geçmiştir. (Sütçüoğlu, 2005).

2.2.2. Akşehir'in Selçuklu ve Osmanlı dönemi tarihsel gelişimi

Araplar Akşehir'i, beyaz çiçek açmış elma ve erik ağaçlarının görüntüsünden dolayı "Belde-i Beyza" (Beyaz Şehir) olarak anmışlardır. Ancak sonra Anadolu'ya yayılan Türkler, Kutalmışoğlu Süleyman Şah komutasında kenti almışlardır.

Haçlı Seferleri, Selçuklu taht kavgaları, Moğol istilası sıralarında sürekli savaşlar yaşayan Akşehir (Akşar) büyük yıkımlar yaşanmıştır. 1381 yılında Padişah Murat Hüdavendigar'a satılarak Osmanlı egemenliğine girerse de Y. Beyazıt'ın Timur'a yenilmesi ile Moğolların, Fetret döneminden sonra Karaman oğulları'nın eline

geçmiştir. Fatih Sultan Mehmet 1467 yılında Akşehir'i fethederek Osmanlı topraklarına katmıştır (Akşehir, 2011).

19.yy sonlarında Akşehir'de Kaymakamlık yapan Bereket zade İsmail Hakkı'nın hatıralarında verdiği bilgilere göre; Akşehir'in çevre kasabalarıyla birlikte (Cihanbeyli, Doğanhisar vb.) 50.000'den fazla nüfusu vardır. Türkler, Yörükler, Ermeniler, Rumlar ve diğer milliyetlerden insanların bir arada yaşadığı sosyal ve ekonomik bakımdan canlı, bir merkezi yerleşme birimidir (Özcan, 2005).

2.2.3. Akşehir'in Kurtuluş Savaşı dönemindeki önemi

Kurtuluş Savaşımızın dönüm noktası Sakarya Meydan Muharebesi'nden sonra, 18 Kasım 1921 tarihinden itibaren Garp (Batı) cephesi karargahı Akşehir'e yerleşmiştir. Kumandan İsmet (İnönü) Paşa TBMM'den ve Başkomutan Mustafa Kemal Paşa'dan aldığı emirlerle "Büyük Taarruz" un hazırlıklarını 9 ay boyunca Akşehir'de yapmıştır. M. Kemal Paşa'nın da katılımıyla son hazırlıklar tamamlanır ve 24 Ağustos 1922 tarihinde, Batı Cephesi Karargahı ve bağlı kuvvetlerimiz Büyük Taarruz için Akşehir'den Afyon'a doğru hareket etmişlerdir. Ünlü yazarımız, Tarık Buğra, Küçük Ağa romanında o günlerin Akşehir'ini anlatmıştır (Avanas, 2011).

2.3. Tarihsel Yapılar

İşlevsel gereksinimlere, kullanılan malzemelere, taşıyıcı sistemlerine, yapıldıkları döneme ve kullanım amacına göre teknik donanım ve deneyimine bağlı olarak tarihi yapılar değişik türlerde gruplanabilmektedir.

- **Kullanılan malzemelere göre;** Taş, Kerpiç, Tuğla, Ahşap, Çelik, Karma
- **Taşıyıcı sistemlerine göre;** Yığma-Kagir, Ahşap, Kerpiç, Karma
- **Yapıldıkları döneme göre;** Antik mimarlık yapıları, Klasik mimarlık yapıları, Romanesk mimarlık yapıları, Gotik mimarlık yapıları, Rönesans mimarlık yapıları, Maniyerist mimarlık yapıları, Barok mimarlık yapıları, Rokoko mimarlık yapıları, Neo-klasik mimarlık yapıları, Romantik mimarlık yapıları

- **Kullanım amacına göre;** Sivil yapılar, Savunma yapıları, İdari yapılar, Ticaret yapıları, Eğitim yapıları, Ulaşım yapıları, Kültürel yapılar, Sağlık-sosyal hizmet yapıları, Dini yapılar olarak tasniflenip incelenmektedir (Kara, 2009).

Bu çalışma kapsamında incelenen tarihi yapıların dağılımı Çizelge 2.2’de sunulmuştur.

Çizelge 2.2. Akşehir’de bulunan tarihi yapıların dağılımı (Demiralp, 1996)

	Kısmen mevcut	Bugün mevcut olmayan
Cami ve mescit	13	12
Medreseler	1	18
Zaviyeler	1	5
Türbeler	7	1
Şifahaneler	-	1
Hanlar	1	3
Hamamlar	4	2
Çeşmeler	7	9
Köprüler	2	-
Kaleler	1	1
Toplam	38	52

Geleneksel yapılarda, taşıyıcı sistemi (strüktürü) oluşturan elemanlar, aynı zamanda mekanı sınırlayıcı elemanlardır. Sınırlandırma, düşey taşıyıcı elemanlar, yatay veya eğrisel örtü elemanları ile sağlanır. Düşey taşıyıcı elemanlar, sürekli (duvarlar) ve tekil (sütun ve ayaklar) olmak üzere ikiye ayrılır. Yatay taşıyıcılar, döşemelerdir. Eğrisel örtü elemanlar, kemer, tonoz ve kubbe başlıkları altında toplanır. Temeller ise, üst yapıdan gelen yükleri zemine aktarır (Arslan, 2006).

2.4. Türk Evi ve İç Anadolu Bölgesi Ev Özellikleri

Geleneksel evin etkin ve edilgen olmak üzere iki işlevi vardır. Birincisi evin kullanıcısı olan toplumun yaşam tarzı ve alışkanlıklarına uygun ortam yaratmak, ikincisi ise, barındırmadır. Fiziksel etmenlerin değiştirici, toplumsal ve kültürel etmenlerin ise, belirleyici olduğunu vurgular. Geleneksel evin başlıca özellikleri arasında esnek olması, gereksinmelere bağlı olarak eklenti yapılabilir nitelik taşımasını belirtir (Durgun, 2006).

Ev, içinde tek ailenin barındığı bağımsız konut şeklindeki yapılardır. Türkler bu barınma yerini “iv, yiv, üv, ayak, kerkü, gerege, çadır” vb. adlarla adlandırmışlardır.

Türk evi Anadolu’da yüzyıllar boyunca süregelen kültürel yayılma ve kültürel adaptasyonun birlikte ortaya çıkardığı bir sonuçtur. “Türk evi” plan tipinin ilk aşaması sofasız tek odalı (ilkel Türk evi) evdir. Bu aşamada çadır düzeni, olduğu gibi sabit eve kopya edilmiştir (Köse, 2005).

Çadır; bir ahşap iskelet üzerine keçe kaplanması ile elde edilen, kolay kurulup sökülebilen bir malzemedir. İslamiyet öncesi çadırlar gibi koni şeklinde sadece ışık ve hava girmesi için açıklık bulunmasına karşılık Türklerin İslamiyeti kabul etmesiyle birlikte ev mimarisinde farklılıklar meydana gelmiştir. Bu farklılığın temel sebebi dinin getirdiği mahremiyet anlayışıyla, evlerde erkeklerin oturduğu selamlık ve kadınların oturduğu haremlik kısımlarıdır (Yünkül, 2005).

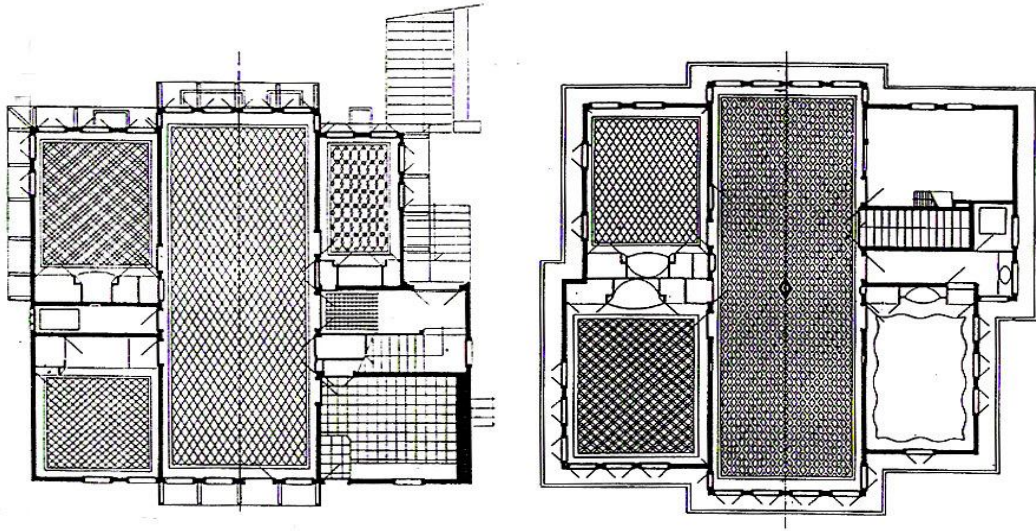
2.5. Türk Evi Plan Tipleri

Geleneksel Türk Evi, Osmanlı toprakları içinde yerleşip gelişen, 500 yıllık bir geçmişi olan, kendine özel nitelikleri olan bir ev tipidir. Anadolu coğrafyasının hangi bölgesinde olursa olsun iklimsel etmenlere dayalı farklılıklar gösteren geleneksel konutun planlanma süreci temelde aynı düşünce kaynağına dayanmaktadır. Yerleşim yerinin coğrafi koşulları ve dini çerçeve içindeki sosyo- kültürel durum planlamanın ana unsurları olmuştur. Karadeniz ve Marmara’da ahşap, İç Anadolu’da kerpiç, Doğu Anadolu’da taş malzeme konutların yapı elemanlarını oluştururken plan bağlamında bölge fark etmeksizin içe dönük mahremiyet olgularının çiğnenmediği konutlar görülmektedir (Divleli, 2008).

Geleneksel olarak adlandırılan evin ilk evresi tek katlı önünde eyvan bulunan odalardan meydana geldiği bilinmektedir. Yaşama mekanının toprağa yakın olması kış şartları ve rutubetten olumsuz etkilenmeler sonucunda zeminden yukarıya doğru çıkmaya başlamıştır. Yine bu dönemi avluya ve bahçeye dönük yapısı kat adedinin artmasıyla beraber 16. ve 17. yüzyıllarda sokağa açılma göstermiştir (Günay, 2007).

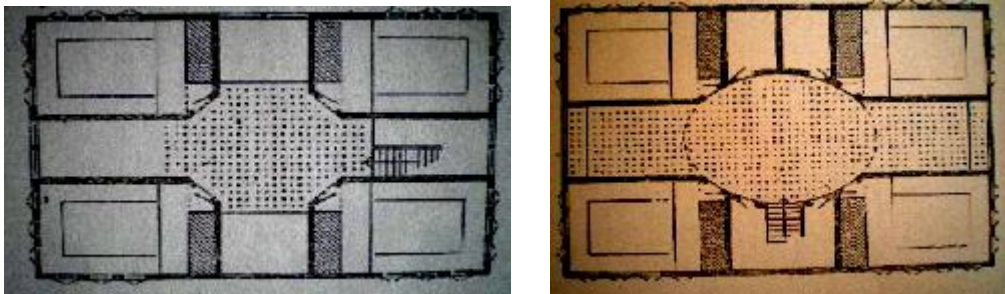
sofanın bir veya iki ucunda köşk veya sekilik gibi özel mekanlar bulunmaktadır. Buraya da sedir konularak ya da parmaklıklarla sofadan ayrılıp, biraz yükseltilerek geniş oturma alanları yapılmıştır. “Sekilik ve köşk, sofanın içinde veya ona dışarıya doğru ekli bulunan bir oturma yeridir”. En sade şeklinde seki veya tahttır ve sofanın bir veya iki ucunda bulunur (Şekil 2.6) (Sızak, 2007).

Şekil 2.6. İç sofalı plan şemaları (Sızak, 2007)

2.5.2. Orta sofalı plan tipi

Orta sofalı evlerde sofa mekanı ve yapının mekan örgütlenmesi, dış sofa ve iç sofalı evlerden farklı değildir. Bu biçimlenişte sofanın cadde ve sokakla olan bağlantısı kesilmiştir. Sofa mekanı yapının ortasında konumlanmıştır. Bu mekandan farklı büyüklüklerde ve sayıda, odalara geçiş sağlanmaktadır (Şekil 2.7) (Tolacı, 2009).

Şekil 2.7. Orta sofalı plan şemaları (Savaşoğlu, 2007)

2.5.3. Dış sofalı plan tipi

Türk evinin ikinci aşamasıdır. Odalar arasındaki ilişkiyi sağlayan, ortak bir mekân olan sofa bu aşamada ortaya çıkmıştır Sıra odalı, köşe sofalı, üç tarafı odalı plan tipleri dış sofalı plan tiplerindedir. Bu plan tipinde simetri fazla görülmez, plan serbesttir. Bu tip Anadolu'nun birçok kesiminde uygulanmıştır.

Plan gelişiminin birinci evresine benzemesine rağmen sofanın eklenmesi planı değiştirmiştir. Sofasız ve dış sofalı plan tipinde de görüldüğü gibi Türk Evi, Türk insanının çadır hayatının yerleşik yaşama yansıması gibidir. Bu plan tipinde ki ilk değişiklik sofanın ucuna bir köşk eklenmesiyle başlamıştır. Daha sonra bu ekleme sofanın her iki ucuna eklenerek "L ve U" şeklinde bir plan oluşturmuştur. Sofanın iki dar ucu yan duvarların uzatılmasıyla kapatılmıştır. İki oda arası açılarak sofanın bir uzantısı şeklinde korunmuş bir mekân elde edilmiş ve bu mekana da "eyvan" denilmiştir (Şekil 2.8) (Azezli, 2009).

Şekil 2.8. Dış sofalı plan şemaları (Kamarlı, 1999)

2.5.4. İki bölümlü (Harem ve Selamlıklı) sofalar

Bu konutların temel özellikleri; harem ve selamlık bölümleri için ayrı giriş kapıları ve bu kapılardan ulaşılan birbirinden uzakta konumlandırılmış merdivenler aracılığıyla bağımsız kullanılabilen iki bölümden oluşmalarıdır. Söz konusu örnekler sofalı ve sofalı konutlar, iki çardaklı konutlar ve iki sofalı konutlar olmak üzere üçe ayrılmaktadır (Şekil 2.9) (Kamarlı, 2009).

Şekil 2.9. İki sofalı konut örneği (Kamarlı, 2009).

2.6. Konutların Yerleşim Düzenleri Ve Plan Şemaları

Sofa yerleşim düzeni ve planlar, evin farklı boyutlarını ve anlamlarını ortaya koyması açısından önemlidir. Ev kavramını beş'e ayırmıştır. Bunlar; fiziksel yapı, egemenlik alanı, mekanda bir alan, kendi kimliği, sosyal ve kültürel gibi çok kapsamlı bir kavramlardır (Ersoy, 2002).

Akşehir konutlarının strüktürel özelliklerine bakıldığında zemin katların kagir, üst katları ahşap karkas arası dolgulu, hımış ve bağdadi yapılar görülür. Günümüz Akşehir evlerinde Zemin üzerinde bir, iki katlı olan bu konutların ahşap dikme ve toprak damlı olduğu, Akşehir evlerinin poyra ile örtülüp üstünün sıkıştırılmış toprak ile kapandığı belirtmiştir (Eyüpgiller, 1995a).

Akşehir'de sofalı ve sofasız konutlar olarak ayrılan konutlar dışında, her iki yaklaşımın farklı birleşimlerinin bir arada kullanıldığı karmaşık yapıda konut örneklerinin de bulunduğunu, ikili kullanıma sahip (harem ve selamlık) bu konutların geleneksel Akşehir konutları arasında üçüncü bir grup oluşturduğunu belirtmiştir (Eyüpgiller, 1995b).

3. MATERYAL ve YÖNTEM

Çalışmanın ilk aşamasına kaynak ve doküman toplamakla başlanmıştır. Bu amaçla Akşehir'in sosyal, siyasal, coğrafi, kültürel tarihine ışık tutacak bütün eserler taranmıştır.

Akşehir'in geleneksel mimarisini inceleyebilmek için sosyo-kültürel gelişim, iklim ve yerleşim alanı gibi etkenler, kentin tarihi gelişimi hakkında yayınlanmış makaleler, tezler, kitaplar, araştırılarak bilgi sağlanmasına çalışmıştır. Kentin geleneksel mimari dokusu hakkında bilgi toplanabilmesi için mimari planlar elde edilmiş ve fotoğraflar çekilmiştir.

Geleneksel yapıların incelenmesinde, Akşehir Batı Karargahı Müzesi müdürü ile bire bir görüşme yapılarak, Akşehir hakkında bilgi toplanmıştır.

Çalışmanın materyalini Akşehir'deki tarihi yapılar ve geleneksel ahşap evler ile Akşehir'deki tarihi yapıların tipolojileri, taşıyıcı sistemleri, malzeme özelliklerini ve yapım yöntemleri, yapıdaki bozulmalar ile ilgili konular oluşturmaktadır.

Çalışma Geleneksel Akşehir evleri özelinde detaylandırılmıştır ve katalog oluşturulmuştur. Oluşturulan katalog Akşehir evlerinin özellikleri fotoğraflar ve plan şemalarla belirlenmiş ve Akşehir evlerinin bölgesel olarak Türk evi içindeki yeri araştırılmıştır.

3.1. Yöntem

Geleneksel yapıların mimarisi incelenirken, görsel analiz ağırlıklı olan bir metot uygulanmış ve görsel dokümanlarla da desteklenmiştir. Akşehir'de kültür varlıklarının mimari özellikleri belirlenirken yazılı kaynaklardan, fotoğraflardan, mimari projelerden, yenileme projelerinden yararlanılmış; yapım sistemleri, kullanılan malzeme, cepheler ve dış mekan kullanımları, iç mekan kullanımları, ikili görüşmeler sonucunda elde edilen bilgilerle ortaya konulmaya çalışılmıştır. Basit onarım ve değişimler sonucunda yapıların mimari ve malzeme özellikleri gözlem,

tespit, ölçme teknikleriyle ve gerekli literatür araştırması yapılarak belirlenmiş ve daha sonra bu yapılar, malzeme özelliğine göre, yapı elemanlarına, yapım sistemlerine göre, çıkma sistemlerine göre değerlendirilmiştir.

Tez çalışması dört aşamada gerçekleştirilmiştir.

1.Literatür taraması ve veri toplama;

Çalışmanın amacı doğrultusunda Türk Evi, İç Anadolu Evleri ve Ülkemizdeki tarihi yapılar üzerine yapılmış akademik çalışmalar incelenmiştir.

2. Arazi çalışması;

Arazi çalışma kapsamında incelenen yapıların navigasyon cihazıyla yer ve konumlarının koordinatlarını belirlenmiş, yapılardan alınan örnekler üzerinde laboratuvar deneyleri yapılmış, coğrafik özelliklerini ve topoğrafik özellikleri gözlemlenmiştir.

3. İkili görüşme uygulaması;

Araştırma alanında yaşayan kişilerin alan ile ilgili düşüncelerini almak, karşılaştıkları sorunları belirlemek, koruma bilinç düzeyini tespit etmek için ikili görüşmeler yapılmıştır.

4. Verilerin değerlendirilmesi, sonuç ve öneriler;

Bu aşamada yapıların kataloglanmasına çalışılmıştır. Çalışma kapsamındaki yapıları malzeme olarak incelenmiş, harap, iyi orta gibi sınıflandırılmalar yapılmıştır.

Bu çalışma kapsamında incelenen tarihi yapıların dağılımı Çizelge 3.1’de sunulmuştur.

Çalışma kapsamında incelenen Akşehir evlerinin katologlanması

Katalog 1 Değişmişlik Tipolojisi Tablosu

Katalog 2 Değişmişlik Tipolojisi Tablosu

Katalog 3 İplikçi Cami

Katalog 4 Musa Muallim Evi

Katalog 5 Ilıcaklar evi

Katalog 6 Yukarı Hamam

Katalog 7 Nasreddin Hoca Türbesi

Katalog 8 Hasan Paşa Cami Ferruḡşah Mescidi

Katalog 9 Takkasızlar Evi

Katalog 10 Güdük Minareli Mescid

Katalog 11 Ulu Cami

Katalog 12 Kileci Mescidi

Katalog 13 Seyyid Mahmud Hayrani Türbesi

Katalog 14 Aslımlar Evi

Katalog 15 Ferruḡşah Mescidi

Katalog 16 Kilise

Çizelge 3.1. Araştırma kapsamında incelenen tarihi yapılara ait bilgiler

	Mevcut Tarihi Yapılar	Yapılma Yılı	Kordinatlar
1	Akşehir Hasan Paşa Cami	1510	38°21'18"
2	Akşehir Güdük Minare Mescidi	1226	38° 21' 13"
3	Akşehir Ulu Camii	Bilinmiyor	38° 21' 23.5"
4	Akşehir Ferruḡşah Mescidi	1224	38° 21' 16"
5	Akşehir İplikçi Cami	1337	38° 21' 23"
6	Akşehir Ilıcaklar Evi	Bilinmiyor	38° 21' 22"
7	Akşehir Seyyid Mahmut Hayrani Türbesi	1204	38° 21' 15"
8	Akşehir Nasreddin Hoca Türbesi	1905 Tadilat	38° 22' 42"
9	Akşehir Kilisesi	Bilinmiyor	38° 21' 37"
10	Akşehir Yukarı (Gavur) Hamam	Bilinmiyor	38° 21' 27"
11	Akşehir Musa Muallim Evi	Bilinmiyor	38° 21' 28"
12	Akşehir Takkasızlar evi	Bilinmiyor	38° 21'23.5"
13	Akşehir Aslımlar Evi	Bilinmiyor	38° 21'18.1"

4. ARAŞTIRMA BULGULARI

4.1. Tarihi Yapı Türleri

Akşehir’de bulunan tarihi yapılar yapıldıkları dönemlere göre incelendiğinde Selçuklu ve Osmanlı yapıları ve Klasik mimarlık yapıları da bulunmaktadır. Geleneksel Akşehir yapılarında ahşap, kerpiç ve taş yaygın olarak kullanılmıştır. Taşıyıcı sistem olarak ise Akşehir yapılarında Ahşap karkas-kerpiç dolgu duvar, Ahşap karkas-tuğla dolgu duvar, Ahşap karkas sistem kullanılmıştır. Kullanım amacına göre Geleneksel Akşehir yapılarında Dini yapılar ve Sivil mimari yapılar çoğunluktadır.

4.1.1. Camiler ve mescitler

4.1.1.1. Güdük minareli mescidi

Selçuk Mahallesi, Mescit sokak’ta bulunan Güdük Minareli Mescid hala kullanılmaktadır. Taşıyıcı sistem olarak; yığma kagir olup yapıldığı dönem Selçuklulardır.

Alaeddin Keykubad (1219–1237) döneminde, Mescid Muhtezib oğlu Abdullah zade Eminüddin Hasan tarafından Miladi–1226 (Hicri–624) yılında inşa edilmiştir (Akşehir MEB, 2011).

Mescid önceki giriş cephesinin kuzey yönü olduğu ve burada üç kemer gözlü bir son cemaat yerinin bulunduğu duvarda gömülü şekilde kemer ayaklarından anlaşılmaktadır.

Şimdiki girişi doğu yönü yönünde olan mescid kare şeklinde oturuma sahip ve kubbeli bir yapıdadır.

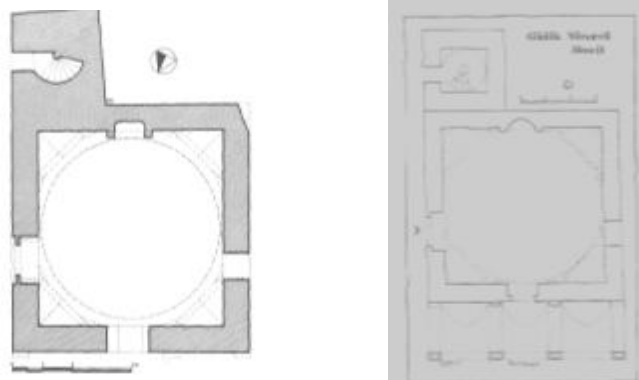
Yapıda devşirme malzemeler, tuğla ve moloz taş kullanılmıştır. Taşıyıcı duvarlarının tabanı taş, yukarı kısımları tuğlayla ve moloz taşlarla örülmüştür. Yapı her cephesinde malzemesel olarak farklılık göze çarpmaktadır. Yapının üst kısmı tuğla

ile örülmüştür. Üçgen şekiller oluşturulmuş ve minaresi tuğla örgü sistemi ile örülmüştür (Şekil 4.1).

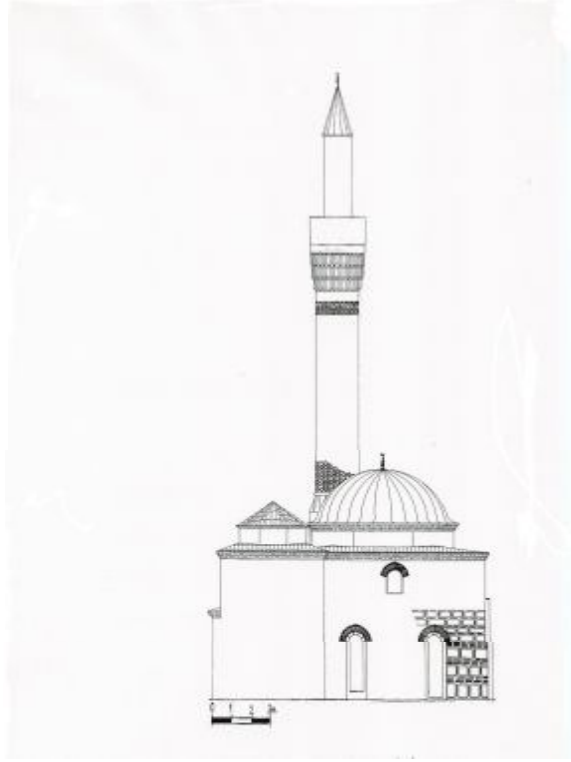

Şekil 4.1. Güdük minareli mescidi

Kullanılma amacı “dini ve kültürel yapılar” olarak gruplandırılabilen bu yapı, tipolojik açıdan incelendiği Manisa camilerine benzer özellik gösterir. (Şekil 4.2 ve Şekil 4.3). Örtü sistemleri olarak kubbe ve geçiş elemanı olarak tonozlar kullanılmıştır.

Şekil 4.2. Akşehir güdük minare mescidi plan şemaları (Demiralp, 1996).

Şekil 4.3. Güdük minare mescidi benzer bir kesit (Erdoğan, 2006)

4.1.1.2. İplikçi (Anbardar Kerim Ağa) cami

Şu anda hizmete açık olan bu yapının inşa tarihi kesin olarak bilinmemekle beraber yapıldığı dönem Selçuklulardır. Miladi olarak 1547’de çevresindeki dükkanlardan çıkan bir yangında büyük ölçüde zarar görmüştür.

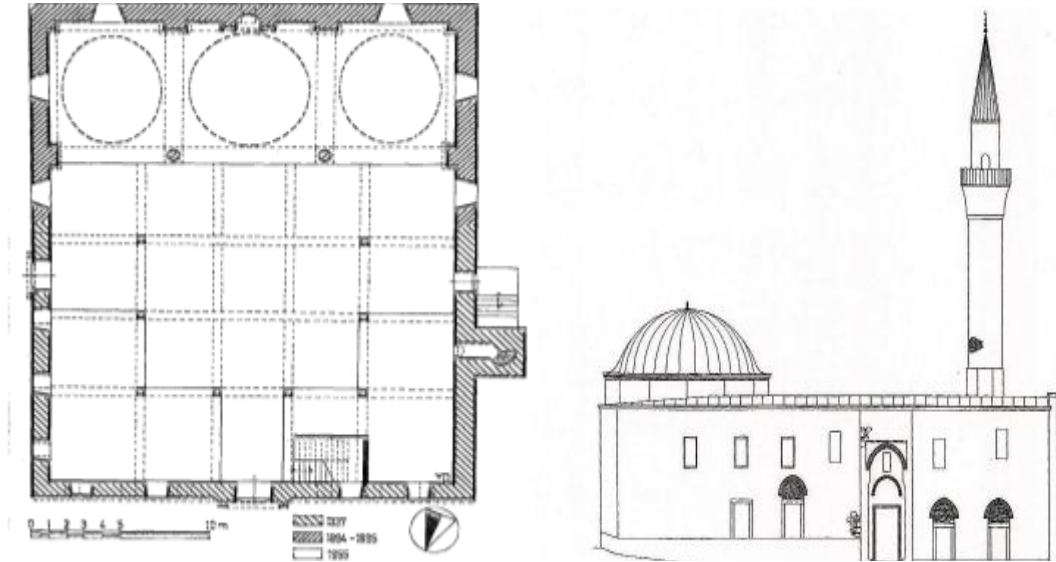
Kuzey kapısındaki kitabeden anlaşıldığı üzere 1894 yılında Şeyh Bedrettin zade Abdullah’ın oğlu Abdurrahman tarafından tadilat yapılmıştır. Ayrıca 1955 yılında çok iyi bir tamirat daha görmüş ve camiye ekler yaptırılarak sağlamlaştırılmıştır (Erkoç, 2008).

Dikdörtgen planlı olup üç kubbesi bulunmakta, kubbe dışında kalan alan toprak ile örtülüdür. Yapının taşıyıcı sistemi kesme taş ve tuğla ile yığma kagir olarak inşa edilmiştir. Ayrıca ahşap tavan dikmeler tarafından taşınmaktadır.

Dört ayrı cephesinde iki giriş kapısı vardır. Şekil 4.4’de görülen pencereler içerden yaklaşık 1.75 m dışarıdan yaklaşık 1.00 m genişliğinde olup dikdörtgen şeklindedir ve üst pencerelerde ovaldır.

Ahşap sütunlu camilerin planlama anlayışı ve örtü sistemi çok sayıda ayaklarla taşınan taş yapı sistemi ile benzer özellik gösterir. Ahşap sütunlu camilerde, diğer camiler gibi kesme taş ve devşirme taş kullanılmıştır (Akan, 2010).

Duvar kalıkları cephe yönüne göre değişmekle beraber ortalama 1 m’dir. Sonradan son cemaat yerleri yapılmıştır. Dıştan boyutları eni 23.5 boyu 29 m’dir (Şekil 4.4).

Şekil 4.4. Akşehir İplikçi camii (Demiralp, 1996) ve İplikçi camii benzer tipolojisi (Erdoğan, 2006)

Kullanım amacı “dini yapılar ve kültürel yapılar” olarak gruplandırılan bu yapı tipolojik açıdan incelendiğinde Manisa’daki camilerle benzer özellik göstermektedir.

Örtü sistemi olarak kubbe ve kırma çatı göze çarpmaktadır ve geçiş elemanı olarak pandadif geçişler görülmektedir. Ön cephede 6 üst 3 alt kesme taşlarla oluşmuş, arka cephede 2 alt, yan cephede 5 alt pencere ve kapı mevcuttur (Şekil 4.5).

şekil 4.5. İplikçi cami görünüş

4.1.1.3. Hasan paşa cami

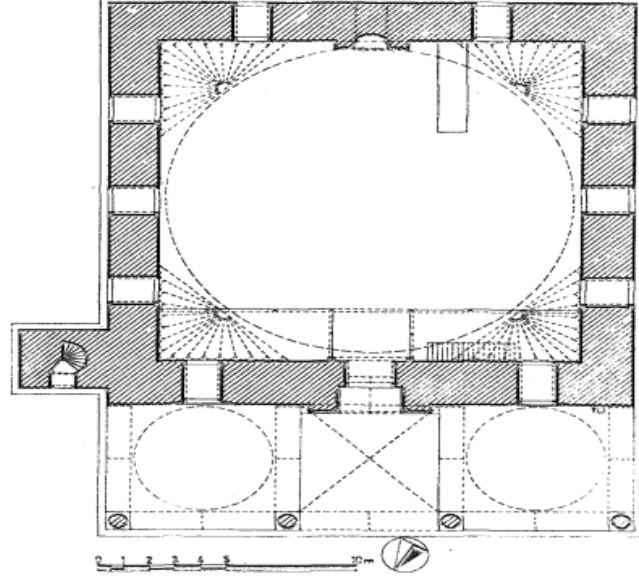
Şu an hizmete açık olan yapı, taşıyıcı sistem olarak; yığma kagir olup yapıldığı dönem Osmanlı'dır.

Miladi 1510 olan Rumeli Beylerbeyi Abdulhayaolu Hasan paşa tarafından yaptırılmış, Akşehir'de bulunan tek Osmanlı eseridir. Eser, dıştan son cemaat mahalli ile beraber 21 m x 26.75 m ebadında kuzey-güney yönünde dikdörtgen bir alan üzerine inşa edilmiştir (Demiralp, 1996).

Kesme taş ile inşa edilmiştir. Minare girişi sivri kemerli bir açıklık bu açıklığın içine iki yanda blok taştan söveler vardır. Sütun başlıkları baklava kesimi gibidir. Sivri kemerlerle birbirine bağlanan sütunlardan harim duvarına pandadif geçişli birer kubbe; ortadaki ise, manastır tonuzu ile kapatılmıştır (Şekil 4.6).

Şadırvanı yaklaşık 3.00 m çapında 12 gen ve kenar kalınlığı 0.3 m olan dilimli şekle benzemektedir. Şadırvan, kesme taş mermerlerle inşa edilmiştir.

Kullanım amacı "dini yapılar ve kültürel yapılar" olarak sınıflandırılabilen yapıda örtü sistemi olarak kubbe göze çarpmakta ve geçiş elemanı olarak pandadif ve tonoz ve Türk üçgeni geçişler görülmektedir. Ön cephede 2 alt kesme taşlarla oluşmakta ve kemerli, arka cephede 2 alt, yan cephede 3 alt pencere ve kapı mevcuttur. Süsleme sanatı kubbelerde mevcut olup kesme taş kullanılmıştır (Şekil

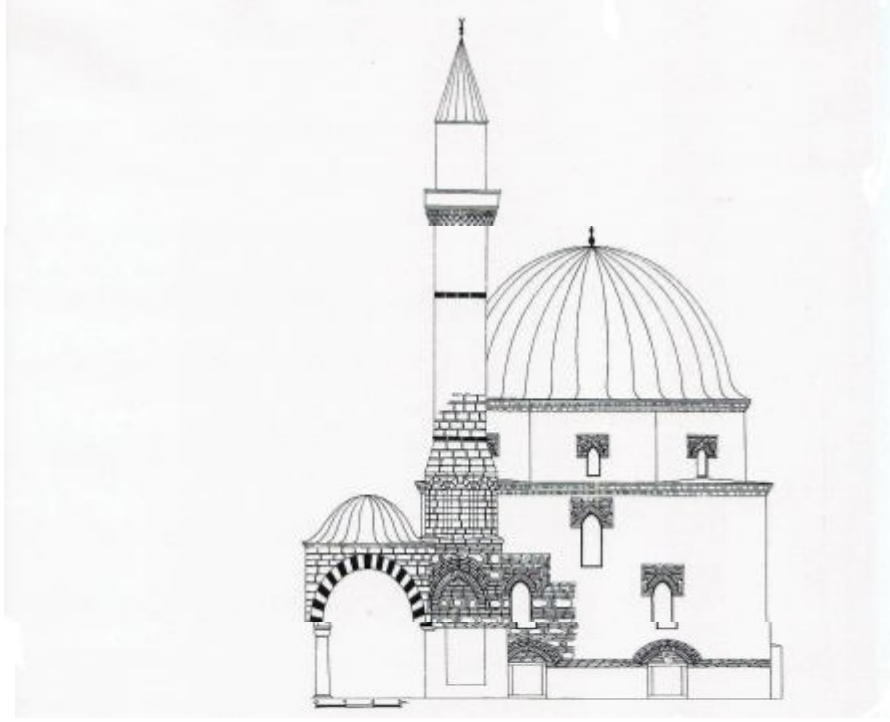

Şekil 4.6. Hasan paşa cami projesi (Demiralp, 1996)

Şekil 4.7. Hasan paşa cami önden görünüş ve kubbe

İç Anadolu'da ki yapılan çalışmalara bakıldığında; geçiş elemanlarında, kullanılan malzeme, mimari ve cephe tipolojisi olarak Manisa camileriyle benzer özellikler göstermektedir (Şekil 4.8).

Şekil 4.8. Hasan paşa camii benzer camii tipolojisi (Erdoğan, 2006)

4.1.1.4. Ulu cami

Ahi Celal Mahallesinde, Ulu Camii Caddesi ile Kalaycı sokağın kesiştiği köşede yer alır. Selçuklu hükümdarı Alaaddin Keyhüsrev tarafından 1213 yılında minaresi yapılmıştır. Yapı günümüze kadar birçok onarım geçirmiştir (Anonim, 2011a).

Camii, güneyden kuzeye doğru genişleyen harim ile kuzey duvarı boyunca uzanan son cemaat yeri ve bunun önündeki, yamuk planlı avludan ibarettir (Erkoç, 2008).

Yapının planına bakıldığında, ibadet yeri dikdörtgen şeklindedir (Şekil 4.9). Yapının inşaatında tuğla ve moloz taşın yanı sıra, az miktarda da devşirme malzeme kullanılmıştır (Şekil 4.10). Yaklaşık 20 adet kagir destek ve aralarına atılan kemerler üstünde yan yana sıralanan ahşap kirişlere taşıtılan örtüsü, eskiden düz toprak damlı iken sonradan, kiremit kaplı beşik çatı haline getirilmiştir. Yapıya bakıldığında onarımlar nedeniyle eski mimari özellikleri taşımamaktadır (Şekil 4.9 ve 4.10).

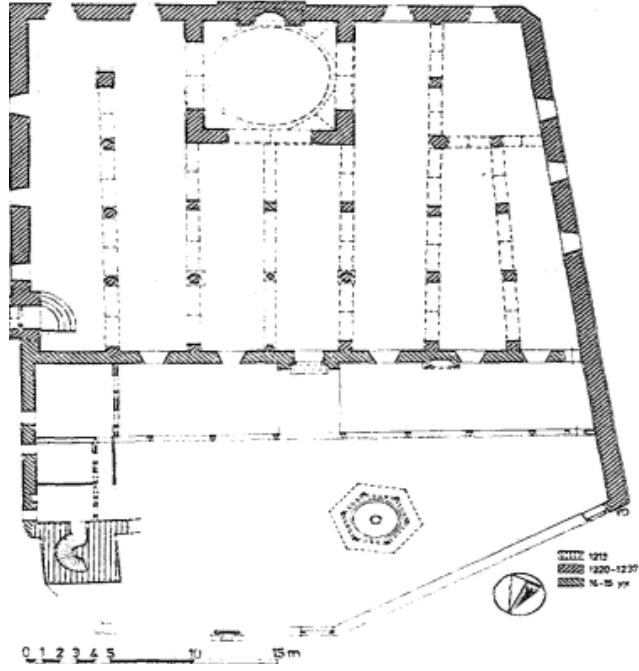
Taşıyıcı sistem olarak; yığma kagir olup yapıldığı dönem Osmanlı'dır. Kullanılma amacı "dini yapılar ve kültürel yapılar" olarak gruplandırılabilen bu yapı tipolojik açıdan incelendiğinde, Manisa camiler ile benzer özellik taşır (Şekil 4.11). Örtü sistemi olarak kubbe ve düz tavan göze çarpmakta ve geçiş elemanı olarak pandadif ve tonoz ve Türk üçgeni geçişler görülmektedir.

Ön cephede 6 alt kesme taşlarla oluşmuş ve kemerli bir giriş kapısı, arka cephede 4 alt, yan cephede 3 alt pencere ve kapı mevcuttur. Süsleme sanatı kubbelerde mevcut olup moloz taş, devşirme taş ve tuğla kullanılmıştır. Ahşap malzeme kullanımı fazladır.

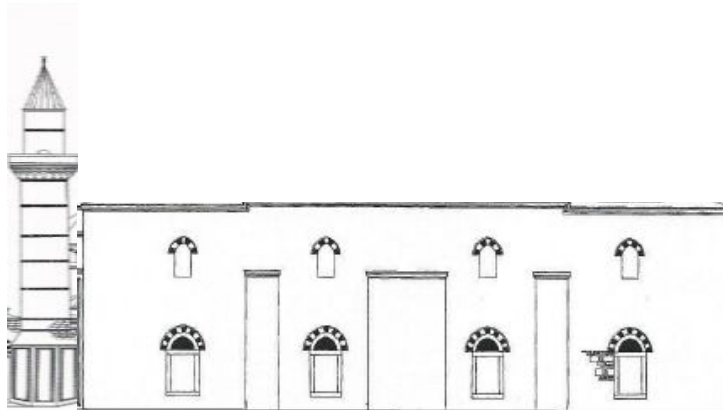
Şekil 4.9. Ulu cami minare 1 kısmı ve Ulu cami giriş kısmı

Ulu cami mimari planı incelendiğinde üst görünüşte yamuk alan şekli mevcut olmasına karşılık ibadet yapılan yer dikdörtgen alan şeklindedir (Şekil 4.10).

Şekil 4.10. Ulu cami plan şeması (Demiralp, 1996)

İç Anadolu'daki yapılan çalışmalara bakıldığında; Manisada'ki camilerle benzer özellik göstermektedir. Akşehir camileri'de Anadolu'daki camilerle benzer özellik taşımaktadır. Geçiş elemanlarında, kullanılan malzeme, mimari ve cephe tipolojisi olarak benzer özellikler göstermektedir (Şekil 4.11).

Şekil 4.11. Benzer Ulu cami tipolojisi (Erdoğan, 2006)

4.1.1.5. Ferruh şah mescidi

Şu an hizmete açık olmayan yapı, taşıyıcı sistem olarak; yığma kagir olup yapıldığı dönem Selçukludur.

1224 yılında 1. Aladdin Keykubat zamanında Konyalı Kuluzade Ferruh Şah tarafından yaptırılmıştır (Anonim, 2011b).

Yapı, tek kubbeli olup kare planlıdır (Şekil 4.12). Yapı malzemesi olarak, Akşehir tarihi yapılarında kullanılan malzemeler kullanılmıştır. Duvarlarda devşirme taşlar, kesme taş, tuğla kullanılmıştır. Üç tarafında pencereler mevcuttur. Üst pencerelerde sivri kemerle örülmüştür. Geçiş elemanı olarak tromplarla geçilmiş ve ahşap ile desteklenmiştir.

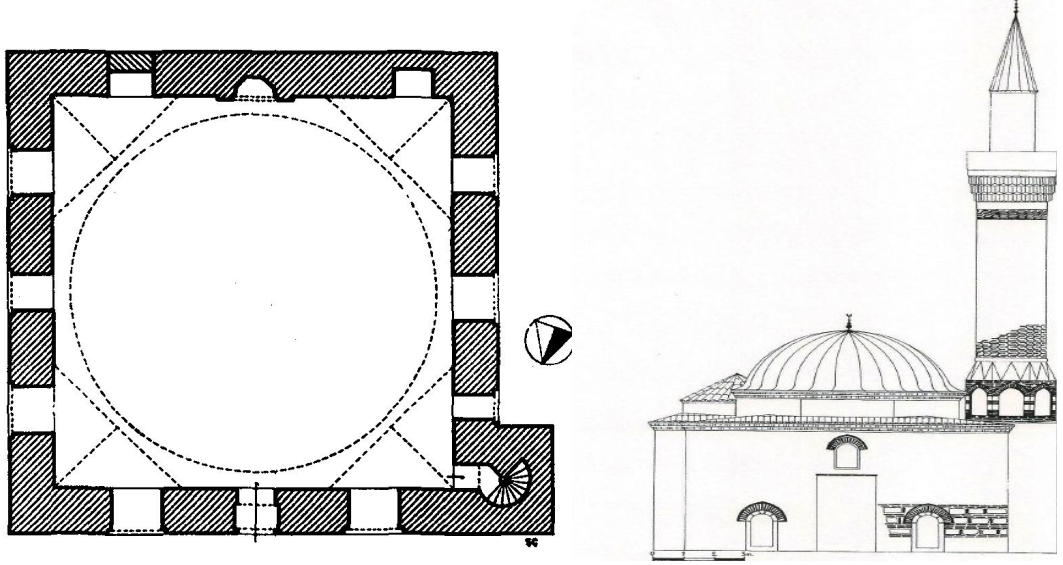
Ön cephede 2 alt kesme taşlarla oluşmuş ve kemerli, arka cephede 2 alt, yan cephede 3 alt pencere ve kapı mevcuttur. Süsleme sanatı kubbelerde mevcut olup moloz taş kullanılmıştır. Mescidin içi sıvalı ve badanalıdır (Şekil 4.12).

Şekil 4.12. Ferruh şah cami cephe tipolojisi

Kullanım amacı “dini yapılar ve kültürel yapılar” olarak grupladığımız bu yapı tipolojik açıdan incelendiğinde Manisa camilerine benzemektedir (Şekil 4.13). Örtü

sistemi olarak kubbe göze çarpmakta ve geçiş elemanı olarak tromp geçişler görülmektedir.

Şekil 4.13. Ferruh şah cami plan şeması ve cephe tipolojisi (Erdoğan, 2006)

4.1.2. Türbeler

4.1.2.1. Seyyid Mahmud Hayrani türbesi

Şeyh Seyyid Mahmut Hayrani Türbesi (Akşehir) Konya Akşehir'deki Şeyh Seyit Mahmut Hayrani Türbesi, Şeyh Seyit Mahmut Hayrani'nin ölümünden sonra 1204 yılında yapılmıştır. Türbeyi Karamanoğlu II. Mehmet 1409'da Seydi Muhiddin'e yeniden yaptırmıştır (Akşehir MEB, 2011).

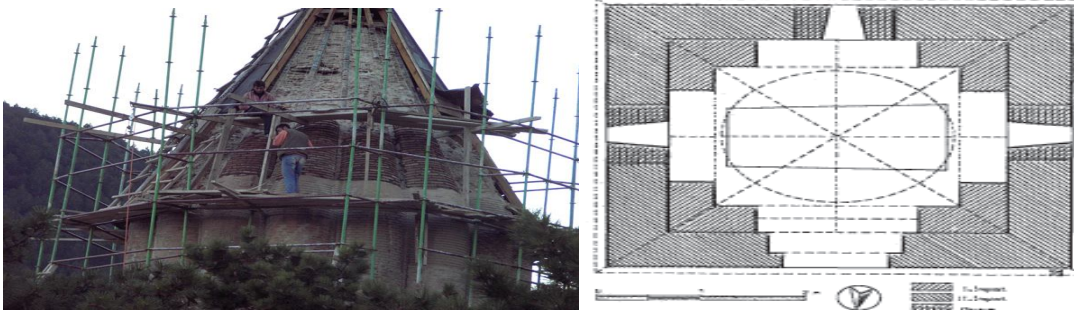
Türbe, şuan yok olmuş olan Akşehir kalesi içinde inşa edilmiştir. Dört köşeli bir temel üzerine yapılan yapı inşa malzemesi ve plan şeması açısından iki farklı bölümden oluşmaktadır Şekil 4.14'de Seyyid Mahmud Hayrani Türbesinin görünüşü verilmiştir. Altta devşirme malzeme, moloz taş ve tuğlanın düzensiz şekilde örülmüştür. Düzgün olmayan kare şekline benzeyen plan vardır. Tuğla ile inşa edilmiş on altıgen piramidi şeklini alan bir üst yapı vardır (Şekil 4.14).

Şekil 4.14. Seyyid Mahmud Hayrani Türbesi Görünüşü

Kuzey'e bakan kısmında giriş kapısı mevcut olup diğer cephelerde pencereler vardır. İkinci kısım tuğla ile örgü şeklinde inşa edilmiş olup, 16 kenarlı kübik şekli verilmiştir. Buradan 2.25 m yüksekliğinde ki 16 dilimli, aynı zamanda iç kubbeyi de saran yine tuğla ile yapılmış üçüncü bölüme geçilmektedir (Şekil 4.15).

Bu gövdenin yukarısında ise hangi tarihte yapıldığı bilinmeyen bakır kaplamalı pramidal külah yer almakta iken; Vakıflar Bölge Müdürlüğü tarafından 2005 yılında yaptırılan restorasyon sırasında bakır kaplama sökülmüş, çok tahrip olmasına rağmen alt bölümdeki dilimlerin ve dilim aralarındaki çinilerin külahta da devam ettiği, anlaşılmıştır.

Şekil 4.15. Seyyid Mahmud Hayrani türbesi ve plan şeması

İç kısma bakıldığında horasan harcı, kapı ve pencereler, elektrik ve su tesisatı gibi tamiratlar yapılmıştır.

4.1.2.2. Nasreddin Hoca türbesi

Nasreddin hoca türbesi, yaklaşık olarak 80 dönümlük bir arazi içerisinde. Türbenin ilk yapılan kısmı 6 tane köşeli olup, silindirik taş sütun ve bunlar arasında kemerlerin taşıdığı ahşap destek yardımıyla küçük bir kubbe ile örtülüdür. 1905 yılında tadilattan önce ki, fotoğraf dan da görüldüğü gibi 12 kenarlıdır. Üstü köşelerde yükselen kare planlı ahşap destekler ve bunların arasında atılan kemerlerin taşıdığı kiremitlerle piramit şeklinde çatı oluşturulmuştur (Şekil 4.16).

Şekil 4.16. Nasreddin Hoca türbesinin restorasyonlar öncesi görünüşü (Anonim, 2011c)

Tadilattan sonra yaklaşık 1 m yüksekliğinde ve 0.20 m kalınlığında inşa edilen duvar 12 kenarlı plan üzerine planlanmıştır. 12 ahşap destek ve aralıklarla atılan bağdadi kemerlerin taşıdığı bir kübik çatı oluşturulmuştur.

Taşıyıcı sistem olarak; yığma kagir olup, ahşap dikmeler kullanılmıştır. 0.5 m mermer ile örülmüştür. Tavan kaplamasında ahşap kullanılmıştır (Şekil 4.17).

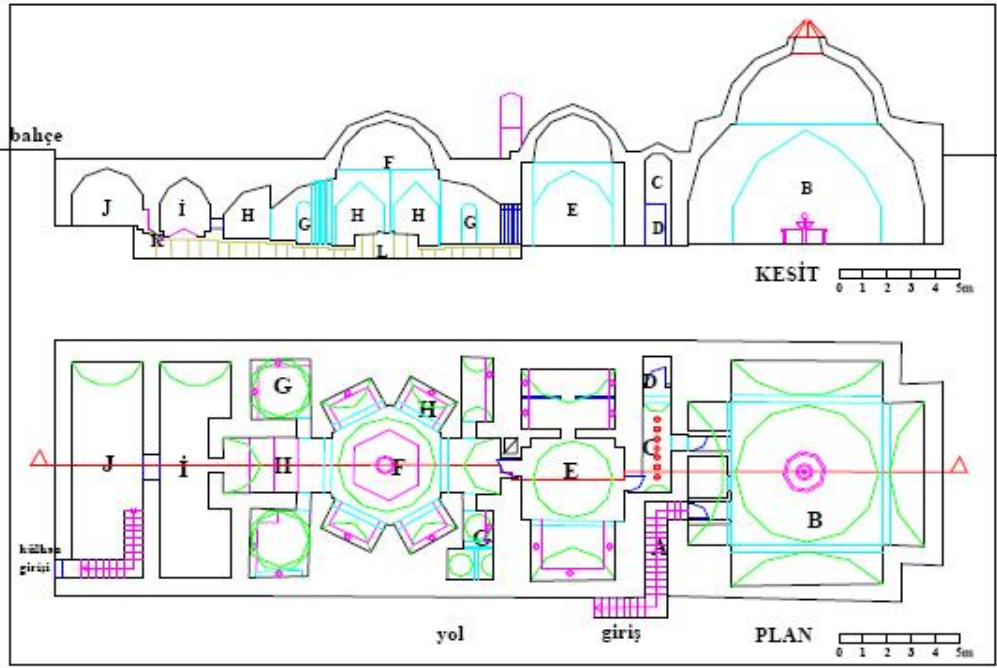
Şekil 4.17. Nasreddin Hoca türbesi günümüz görüntüsü

Kullanılma amacı “dini yapılar ve kültürel yapılar” olarak gruplandırılabilen bu yapı tipolojik açıdan incelendiğinde benzer özellikte bir türbeye rastlanmamaktadır. Örtü sistemi olarak kubbe ve düz tavan göze çarpıyor ve geçiş elemanı olarak köprü bağlantılar görülür.

4.1.3. Hamamlar

Kısmen incelenen Anadolu hamamlarında olduğu gibi, Akşehir hamamları da kalitesiz malzeme ile inşa edilmişlerdir. Anadolu Selçuklu hamamların da; duvarlar genellikle kesme taş, kayrak taşı, moloz taşla ve tuğla ile inşa edilmiştir. Kubbe geçişlerinde pandadif ve tonozlarda moloz taş, tuğla, sıva kullanılmıştır. Kemerler ise kesme taş ile örülmüştür. Yapıda su ve buhar’ın oluşturduğu rutubet’ten dolayı çabuk yıkılma riski olan yapılardır.

Anadolu’daki hamamlara bakıldığında örgütsel olarak (mahal çalışması) yapılmış olup, Akşehir hamamlarıyla mahaller olarak aynı özellikleri göstermektedir (Şekil 4.18).

Şekil 4.18. Geleneksel Akşehir hamalarında benzer hamam mekan örgütlemesi A. Taşlık, B. Soğukluk, C. Aralık, D.Hela, E. Ilıklık, F. Sıcaklık merkezi mekan, G. Halvet, H. Eyvan, İ. Su depose J. Külhan, K. Ocak, L. Cehennemlik (Dağtekin,2007)

Çizelge 4.1’de Akşehir’deki hamamları incelendiğinde tipolojik bir sınıflandırma yapılmıştır. Akşehir bulunan hamamların; kullanılan malzeme, örtü sistemleri, geçiş elemanları, yapım tekniği ile incelediğimizde gavur hamamını tercihimiz olmuştur.

Çizelge 4.1. Akşehir’ de bulunan hamamların tipolojik sınıflandırılması

Hamam	Tipoloji	Yapılış yılı
Meydan Hamamı	Hacvari dört eyvanlı ve köşe hücreli tip	H.730 (1329)
Kozağaç Köyü Hamam	Ilıklık, sıcaklık ve halvet tip	14 yüzyıl son ile 15 yüzyıl başlarında
Akşehir Yukarı Hamamı	Soyunmalık, ılıkılık ve dört eyvanlı	1895 yılı
Akşehir Orta Hamam	Dört eyvanlı ve köşe halvetli	H.318 (M.1900)

4.1.3.1. Yukarı Hamam (Gavur Hamamı)

Yapı malzemesi olarak bakıldığında genel olarak tümünde; duvarlar moloz taş ve kesme taş, tuğla ile örülmüştür. Kubbe, tonoz, kemer ve kubbe geçişlerinde ise tuğla kullanılmıştır. İç duvarlar, kubbeler ve tonozlar sıvalıdır (Şekil 4.19). Bu yapıda diğer hamamlardan farklı olarak sıcaklık merkezi kubbelerindeki antik karakterli kabartmalı alçı süslemeler dikkati çekmektedir. Yapı; her biri birer soyunmalık, ılıkılık ve dört eyvanlı köşe halvetli sıcaklık bölümlerine sahip bir çifte hamamdır (Şekil 4.20 ve 4.21).

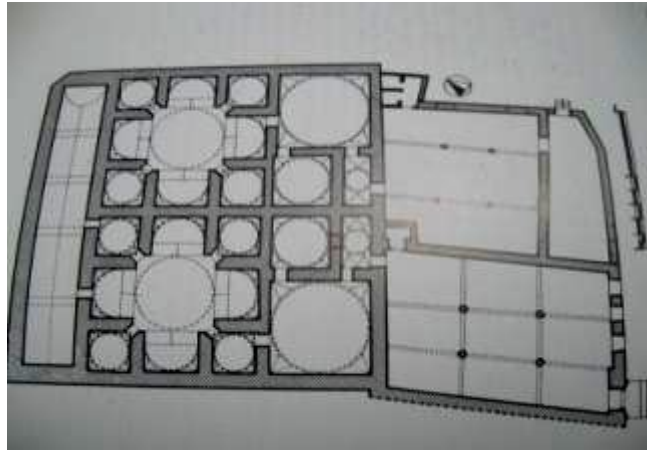
Bakıldığında harabe'ye dönen hamamı yapımı ermeni ustaları tarafından yapılmıştır. Akşehir'de restorasyon çalışmaları kapsamında gavur hamam'da restore yakın zamanda tadilata başlanacaktır.

Şekil 4.19. Yukarı hamamdan dış görünüş ve iç kısmı

Şekil 4.20. Yukarı hamam kubbe ve taşıyıcı sistemi

Şekil 4.21. Yukarı hamam projesi (Demiralp, 1996)

4.1.4. Kilise

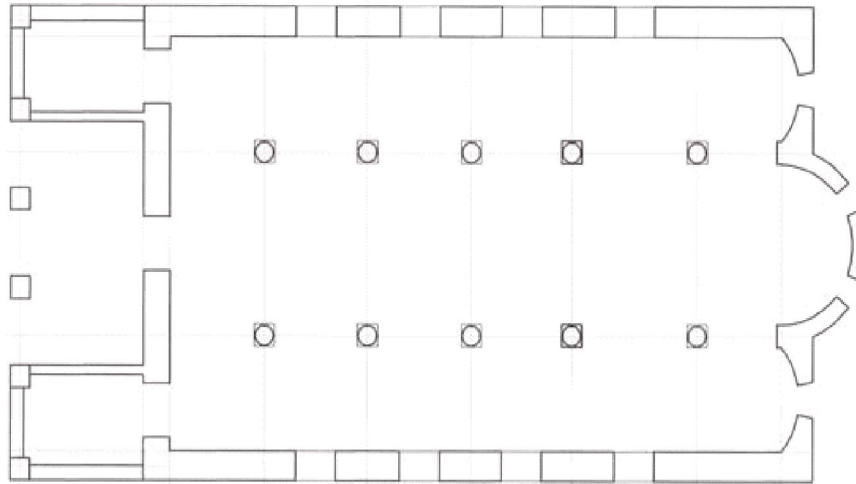
Tipolojik olarak İzmir ilindeki kiliselere kısmen bakıldığında; Akşehir kilisesinde de benzer mahaller, benzer malzemeler, benzer dini motifler gözlemlenmiştir (Şekil 4.22).

Taşıyıcı sistem olarak; yığma yapı olup yapıldığı dönem Selçukludur. Taşıyıcı elemanlar sütun başlıkları görüntü taş süslemelidir. Taşıyıcı sistem olarak sütunlar iyi durumdadır. Üzerlerindeki sıvalar kısmen dökülmüş ve alt başlıklarındaki resimler silinmiştir. Bu sütunlar yaklaşık 40 cm yarıçapındadır. Değişik boyutlarda ayakları vardır ve başlık üzerindeki çelik gergilerle birbirine bağlanmıştır. Duvarların iç ve

dış yüzeylerinde kesme taş ve devşirme taş kullanılmıştır. Duvar içlerinde ise moloz taş kullanılmıştır (Şekil 4.23).

Kullanılma amacı “dini yapılar ve kültürel yapılar” kısmına girer. Örtü sistemi olarak kubbe ve kiremit göze çarpıyor ve geçiş elemanı olarak tonoz geçişler görülür. İbadete şuan açık değildir. İçerisi ardiye olarak kullanılmaktadır. Süsleme sanatı kubbelerde mevcut olup moloz taş kullanılmıştır.

Duvarların dış yüzeyleri sıvasız, iç yüzeyleri ise sıvalıdır. İç sıvalar kısmen dökülmüştür. Zemin moloz yığınları ve toprakla kaplıdır. Yapıda ağırlığı yatay olarak dağıtmak ve duvarların düşey doğrultudaki çatlamlarını önlemek için çelik hatıllar kullanılmıştır. Bu çelik hatılları duvara kenetleyen lamalar bulunur (Şekil 4.24). Yapıda örtü olarak tonoz ve kubbe kullanılmıştır (Mehmet Güleray ile Yapılan Kişisel Görüşme, 2011a).

Şekil 4.22. Akşehir kilisesi benzer plan projesi (Uyan, 2008)

Narteks kiliseye giriş bölümüdür. Naos kilisenin ibadet edilen ana mekanıdır. Naos örtüsü; çatıda merkezde kubbe olacak şekilde, bir haç oluşturur. Galeri kiliselerde genelde kadınlar mahfili olarak kullanılır. Apsis, postoforion odaları, çan kulesi gibi plan elemanları mevcuttur (Uyan, 2008).

Kilisede genel olarak plan elemanları; avlu yüksek duvarlarla çevrili avluya kuzey yönünden girilir, avlu duvarları kaba yonu taştan oluşturulmuştur ve arada ahşap hatıl bulunur. Duvarın yüksekliği yaklaşık 5-6 m'dir (Şekil 4.24).

Şekil 4.23. Akşehir kilisesi

Şekil 4.24. Akşehir kilisesi kesitler

Uyan (2008), Rum inancı ve yapılışı ve Endürlük kilisesi korunması yönelik projelendirme çalışmasında, kilise Rölöve-restitüsyon uygulanması yapılmış ve bilgi ışığında restorasyon projeleri çıkarılmıştır. Akşehir kilisesi'ne bakıldığında benzer mahaller görülmüştür. Kullanım yerleri ve ibadet yapılan alanlar benzer özellik göstermektedir. Akşehir kilise yineleme çalışmalarına ışık tutmuştur.

4.2. Sivil Mimari Yapı Türleri

Yapılan geleneksel konut çalışmaları incelendiğinde; iklimsel faktörler, malzeme bulunması, yapım ustaları, kullanılan malzeme gibi özellikler dışında, Anadolu'daki geleneksel konut çalışmaları Akşehir'deki çalışmalarla paralellik göstermektedir.

Kullanılan malzeme; kerpiç, taş, poyra, ahşap vb. malzemeler kullanılmıştır. Yapım tekniğine bakıldığında; yığma yapılar çoğunluktadır. Sofa kavramına göre de dış sofalı, iç sofalı gibi sofa sistemleri mevcuttur.

Bu nedenle bu çalışmada Akşehir konutları incelenirken Akşehir'in dokusunu yansıtan 4 ev tipi (Aslımlar evi, Musa Muallim evi, Ilıcaklar evi, Takkasızlar evi) detaylı olarak incelenmeye çalışılmıştır.

4.2.1. Aslımlar evi

Yapı sokak tarafına bakan çıkmalı bir yapıdır. Evin taş temeli ile kerpiç duvarları arasında ağaç giriş vardır.

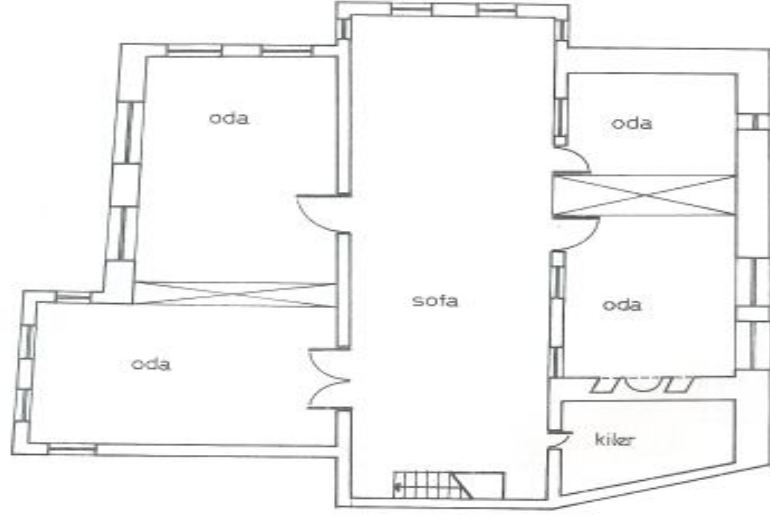
İki katlı olan bu yapının 1.katında sokağa bakan pencereler ve korkuluklar mevcuttur. İç duvarları çamurla sıvalıdır. Bağdadi duvar tekniğiyle yapılmıştır. Birinci katta uzanan ahşap girişler, çıkıntılar vardır (Şekil 4.25).

2.kat Karniyarık plan tipine benzemektedir (Şekil 4.26) (Gençer, 1995). Çıkma kısmında yer alan pencere önünde, ahşap sabit sedir uzanır. Tahta tavan süslemesiz ve benzer ev tavan örneği mevcuttur. İkinci kat tahta döşeme, konuk odaların tavanı poyra, üstü toprak damdır. Evin dış cephe kaplaması, pencereleri, kapılar ve çatısı restore edilmiştir (Mehmet Güleray ile Yapılan Kişisel Görüşme, 2011b).

Kullanılma amacı "sivil mimari ve kültürel yapılar" olarak gruplanan bu yapı tipolojik açıdan incelendiğinde benzer Anadolu'daki sivil mimari özelliklerini taşımaktadır, Akşehir evlerinde, örtü sistemi olarak dam ve düz tavan göze çarpmaktadır.

Şekil 4.25. Aslımlar evi görünüşü

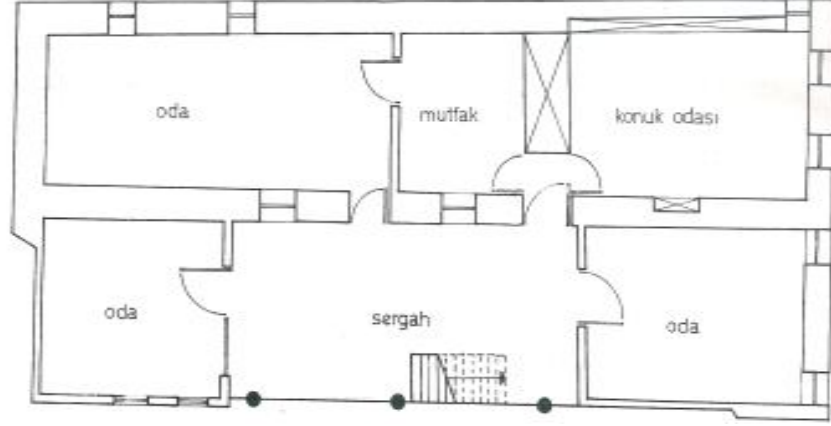

Şekil 4.26. Aslımlar evi planı (Demiralp, 1996)

4.2.2. Musa Muallim evi

Ev dış sofalı olup taş temel üstü kerpiç duvarlıdır. Eğimli bir araziye inşa edilmiştir. Yapı 2 katlı olup temel genişliği yaklaşık olarak 60-65 cm kalınlığındadır. Zemin kat ahır ve depo, ardiye olarak kullanılmaktadır. Zemin katta dikmeler vardır ve bu dikmelere hayvanlar bağlanmaktadır (Mehmet Güleray İle Yapılan Kişisel Görüşme, 2011c).

Üzeri saçakla örtülüdür ve oluk yardımıyla suluk denilen yere dökülmektedir. Dökülen bu su ile günlük su ihtiyacı karşılanmaktadır (Şekil 4.27).

Şekil 4.27. Musa Muallim evi benzer ev planı (Gençer, 1995)

Evlerin üstü dam olarak yapılmış ve malzeme olarak çamur ve saman karışımı kullanılmıştır. Ahşap kirişlerin üzerine poyralar uzatılır ve çamur karışımı dökülür, tekrar naylon ile kaplanır, tekrar üstüne ince çamur dökülür (Şekil 4.27 ve 4.28).

Kullanılma amacı “sivil mimari ve kültürel yapılar” olarak grpladığımız bu yapı tipolojik açıdan incelediğinde Pazaryeri evleri ile Akşehir evleri benzer özellik gösterir. (Şekil 4.28).

Şekil 4.28. Musa Muallim evi benzer planı (Çelebioğlu, 2006)

Restorasyon çalışmaları yapılmadığından, yapının sahibi kendi şartlarına göre yapılandırma yapmaktadır. Çatı sistemini, elektrik sistemini, tesisat sistemi yeniden elden geçirilmiştir. Yapı dikdörtgen planlı, olup gömme dolaplar, gusülhane gibi mahaller mevcuttur. İç sofalı yapıya sahiptir (Şekil 4.29).

Şekil 4.29. Musa Muallim evi görüntüsü

4.2.3. Ilıcakların evi

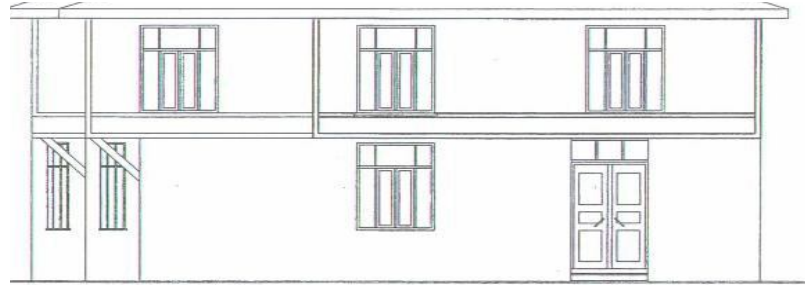
Yapı yığma tekniğiyle yapılmış olup, birinci katı taş ile örülmüştür. Araları ahşap hatıllı yığma taş, üst katı kerpiç ve bağdadi tekniği ile yapılmıştır. Zemin katının tamamında iri moloz ve devşirme taş malzeme kullanılmaktadır (Şekil 4.30).

Taş duvarlar arasında kullanılan hatıllar, pencere kasaları ve çerçeveleri, tavan ve taban döşemeleri, merdiven ve merdiven korkulukları, kapılar, çatı konstrüksiyonunda ahşap malzeme; bağdadi kısımların dolgusu için kerpiç malzeme kullanımı görülmektedir. İç sofalı (karnıyarık sistemi) plan tipine sahiptir.

Şekil 4.30. Ilıcaklar evi planı ve pencere tipolojisi

Kullanılma amacı “sivil mimari ve kültürel yapılar” olarak gruplanan bu yapı tipolojik açıdan incelendiğinde Pazaryeri ve Burdur evleriyle benzer özellik gösterir (Şekil 4.31). Örtü sistemi olarak çatı kullanılmıştır, ahşap çatki sistemiyle yapılmış, dikmelerin arasına kerpiçlerle doldurulur.

Şekil 4.31. Ilıcaklar evi benzer cephe tipolojisi (Çelebioğlu, 2006)

4.2.4. Takkasızlar evi

Yapının zemin katı; yığma moloz taş ile örülmüş, bir ve ikinci kat ahşap hatıllı kerpiç ile yığma tekniğiyle inşa edilmiştir. Merdiven, tavan ve taban döşemeleri, kapılarda, çatı konstrüksiyonunda, merdiven korkuluklarında ahşap malzeme; bağdadi kısımların dolgusu için kerpiç malzeme kullanımı görülmektedir. Pencere açıklıkları, duvarların birleşim yerleri kesme taş kullanılmıştır. Ayrıca, demir malzeme ile

yapılmış pencere parmaklıkları, merdiven korkulukları bulunmaktadır. Ahşap saçak 50 cm uzunluğunda süslemeli payandalarla desteklenmektedir (Şekil 4.32).

Şekil 4.32. Takkasızlar evi görüntüsü

Kullanılma amacı “sivil mimari ve kültürel yapılar” olarak gruplanan bu yapı taşıyıcı sistem olarak yığma yapı ile yapılmış, kesme ve kerpiç, ahşap esaslı yapılmış, tipolojik açıdan incelendiğinde iç sofalı bir plan mevcuttur.

4.3. Geleneksel Akşehir Evlerinde Kullanılan Yapı Malzemeleri ve Teknikler

4.3.1. Yığma taş duvar

Taşıyıcı yapı elemanları doğal taş, moloz taş, tuğla yapı elemanları ile düzenlenmiş yığma, kagir yapılar, dış etkilere dayanıklı malzemelerle üretildiği için, günümüze kadar ayakta kalabilmiştir. Yığma kagir yapılar, sünekliliği az, gevrek bir malzeme ile inşa edilmiştir (Arun, 2005).

Akşehir evlerinde zemin kat duvarları çoğunlukla taş kullanılarak yapılmış kerpiç duvar altlarında, ahşap karkas altında, temel duvarlarında, dolgu malzemesi olarak, zemin kat döşemelerinde de taş kullanılmıştır. Şekil 4.33’de yığma taş duvar görülmektedir.

Şekil 4.33. Yığma taş duvar örneği

Akşehir evlerinde ahşap hatıl kullanımı temel duvarının sudan nemden ve çevredeki artezyen sularından etkileneceği için zemin seviyesinin altında sudan etkilenme düşüncesiyle, temel duvarında ahşap hatıl kullanılmamıştır. Ahşap hatıl zemin seviyesinin üzerinde kalan duvarlarda görülmektedir. En çok görülen kalınlık ise 50-65 cm' dir. Temel üzerinde taş duvar zemin üzerine yükseltilir, üzerine ahşap çatki kurulur, duvar yığma olarak devam edecekse, taş duvar devam ettirilir veya taş duvar üzerine kerpiç duvar olarak devam edilir (Çavdar, 2009).

4.3.2. Toprak malzeme

Kerpiçin üretiminde kullanılan toprak bilindiği gibi çok eski dönemlerden beri insanların barınmak için kullanımları malzemelerin başında gelmektedir.

Kerpiç malzemeye genellikle tek ve çift katlı yapılarda ve köy yapılarında yapılarda rastlanmaktadır.

Akşehir evlerinde diğer bölgelere kıyasla ağaç çeşidinin az olması, ucuz kerpiçin ucuz (toprak malzeme) ve hammaddesinin kolay bulunması nedeniyle ana malzeme olarak kullanılmıştır. (Şekil 4.34), Ahşap ise taşıyıcı ve dekoratif malzeme olarak kullanılmaktadır.

Şekil 4.34. Akşehir evlerin ahşap ve kerpiçin kullanımı

Genellikle Akşehir Evlerin alt katlarının ahır ve ardiye olarak kullanılması durumunda zemin katlar taş yığma veya zeminden 90–120 cm ye kadar taş, sonra kerpiç yığma olarak yapılmış, ahır olarak kullanılmayan alt katlarda da yine taş duvar 30–50 cm ye kadar yükseltilip, üzerine kerpiç ve ahşap hatıl oluşturulmuştur. Genellikle zemin kat duvarları sadece taş veya taş-kerpiç duvar olarak yapılmıştır (Cavdar, 2009).

4.3.3. Ahşap malzeme

Akşehir evlerinde kullanılan ağaçlar, Akşehir ve çevresinde yetişen kavak, çam, ceviz, meşe ve gürgen ağacıdır. Tavan ve döşeme kirişlerinde kavak ağacı, kapı, pencere ve ahşap dolaplarda ise çam, meşe, ceviz ve ıhlamur ağacı kullanılmaktadır. Çatı yapımında da yine ahşap malzeme kullanıldığı görülmektedir.

Evlerde kullanılan ağaçlar, Akşehir ve çevresinde yetişen kavak, çam, ceviz, meşe ve gürgen ağacıdır. Tavan ve döşeme kirişlerinde kavak ağacı, kapı, pencere ve ahşap dolaplarda ise çam, meşe, ceviz ve ıhlamur ağacı kullanılmaktadır. Çatı yapımında da yine ahşap malzeme kullanıldığı görülmektedir.

Şekil 4.35. Ahşap süsleme

Akşehir evlerinde ahşap karkas duvarlar nadir görülmektedir. Çatki sistemine göre; ahşap iskeleti, köşe dikmeleri, tabanlar, ara dikmeler, payandalar, başlıklar, yatay ve dikey ara bölme elemanları, destekler oluşturur (Şekil 4.36).

Şekil 4.36. Ahşap karkas evi (Perker ve Akıncı Türk, 2006)

Köşe dikmelerinin taban ağaçlarına bağlantısında köşe başlıkları ara dikmelerde ise orta başlıklar kullanılmış, bağlantıya destek sağlanarak daha sağlam bir bağlantı oluşturulmuş, ayrıca tabanlar ile dikmelerin bağlantısı daha geniş bir yüzeyde yapılmıştır (Çavdar, 2009). Bağdadi tekniğinde yapılmış çıkmalarda, bazı

pencerelerin önündeki kafeslerde de ahşap malzeme kullanılmıştır (Dik, 2006). Akşehir evlerinde bağdadi sıva tekniği az da olsa kullanılmıştır.

Ahşap karkas sistem yine kurulmuş, duvar iskeleti dikmelerden oluşmuştur, fakat dolgu olarak kerpiç kullanılmamış, duvar iskelet sistemine dıştan içe doğru, 1 cm kalınlığındaki ve 3-5 cm enindeki çitalar 0.5-2 cm aralıklı yatay olarak çakılmış, bunun üzerine çamur-saman karışımı veya çamur harcıyla sıva yapılmıştır (Gencer, 1995). Kireç veya boya ile badana yapılmıştır. Aslımlar evi bağdadi yapım tekniği ile yapılmıştır (Sekil 4.37 ve 4.38).

Şekil 4.37. Bağdadi yapım tekniğiyle yapılmış Akşehir evi

Şekil 4.38. Akşehir Aslımlar evi bağdadi yapım uygulaması

Evlerin tavanı ahşap kirişlidir. Direklerin üzeri kaplama tahtaları ile kaplanır. Tahtanın üzerine poyralar konulur ve naylon ile örtülür, üstü çamur tabakayla kaplanır. Toprak ile sıkıştırılır. En üst tabaka saman karışımı toprakla örtülür ve loğ adı verilen silindir şeklinde ağır taş ile aşağı yukarı çekilerek başlanır (Şekil 4.39).

Şekil 4.39. Akşehir evlerindeki dam üstten bakış

Günümüzde Akşehir evleri restorasyon yapıldıkları için çatı eklenmiştir. Eski Akşehir evlerinde az da olsa çatı vardı. Çatı yapımında; meşe, çınar, kavak sedir, taşıyıcı yapı da kullanılan ahşap türleridir (Şekil 4.40 ve 4.41).

Şekil 4.40. Çatı sistemi

Şekil 4.41. Çatı elemanları ve ahşap kirişler

4.3.4. Metal yapı malzemesi

Akşehir evlerinde dövme demirin kullanıldığı alanlar içerisinde pencere, kapı ve evlerin dış cephesi görülmektedir.

Dış mekanlar'da yapılması yanında bahçeye bakan büyük pencerelere ve bodrum pencerelerine yapılan koruma amaçlı korkuluklar (bel bet) yassı demir çubuk veya yuvarlak demirden yapılmıştır (Kılıç, 2007).

Akşehir evlerinde dış kapının çeşitli yerlerinde demir malzemesi değişik amaçlarla kullanılmıştır. Metal yapı malzemesini en çok sokağa cumbası olan evlerde görülmektedir. Bağdadi tekniği ile yapılan cumbaların dış yüzeyleri çinko levhalarla kaplanmıştır. Ayrıca çoğu evin avlu kapısı çinko veya saç kaplama ile kaplanmıştır (Şekil 4.42).

Şekil 4.42. Geleneksel Akşehir evlerinde metal kaplama kullanımı

4.4. Yapı Elemanları

4.4.1. Pencereler

Pencere genel olarak yapının içine ışık ve havanın girmesini dışarı ile estetik bağlantıyı sağlamak amacıyla açılan boşluklardır (Gümüş, 2006). Geleneksel Akşehir evlerinin pencereleri, içeriye bol hava ve ışık girmesi için genellikle büyük aralıklı yapılmıştır. Her odada pencere vardır. Bir yüzü sokağa veya bahçeye bakan odalarda bir veya iki pencere vardır.

Geleneksel Türk mimarisinde yaygın olarak kullanılan ahşap, Akşehir’de pencere kasalarında, pencere kanatlarında ve pencere pervasızlarında kullanılmıştır (Şekil 4.43).

Zemin kat ve birinci kat pencerelerinde demir parmaklıklar vardır. Üst kat pencerelerinde demir parmaklıklar yoktur. Parmaklıklar içeri girilmemesi için güvenlik amacıyla yapılmış olup, aralıklı demir çubuklardan birleşimi ile yatay ve dikey demirlerin birleşim yerleri vardır, bu birleşim yerlerine lokma meydana gelmiştir. Parmaklıklarda estetik ve güzellik ön planda tutulmuştur. Çoğunlukla iki çeşit parmaklık kullanılmıştır. Birincisi, düz demir çubuklardan yapılan

parmaklıklardır. İkincisi ise dışa çıkıntılı biçimde yapılan cumba parmaklıklardır (Şekil 4.43 ve 4.44).

Geleneksel Türk mimarisinde kullanılan yapım malzemesi olan ahşap, Akşehir’de pencere kasalarında, pencere kanatlarında ve pencere pervasızlarında kullanılmıştır.

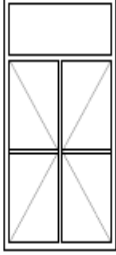
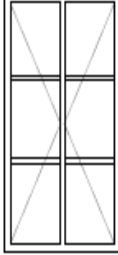
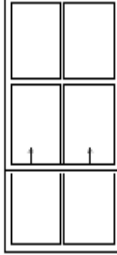
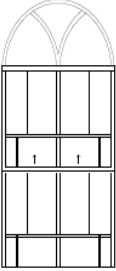
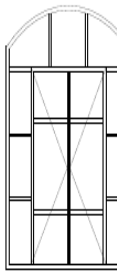
Şekil 4.43. Geleneksel Akşehir pencere görünümü

Şekil 4.44. Geleneksel Akşehir evi iç pencere iç ve dış görünümü

Akşehir evleri pencereleri tipolojik olarak Burdur ve Malatya evleriyle paralellik göstermektedir. Ancak Akşehir evlerinde diğerlerinden farklı olarak katlarda pencere açıklıkları değişmektedir (1. katta düz 2. katta kemerli pencere açıklıkları

kullanılmıştır). Akşehir evlerinde kullanılan pencere tipolojisi Şekil 4.45’de gösterilmiştir.

PENCERE TİPOLOJİSİ				
DÜZ			KEMERLİ	
KANATLI		GİYOTİN	GİYOTİN	
				

Şekil 4.45. Akşehir benzer pencere tipolojisi (Malatya evleri) (Durgun, 2006)

4.4.2. Kapılar

Avlu cephelerinde ve eyvan içlerinde bulunan pencere sıraları ile birlikte yer alan oda kapıları genellikle çift kanatlı olup odanın içine doğru açılırlar. İki kanatlı kapılarda, mahremiyet nedeniyle sadece bir kanadı açılır.

Avlu giriş kapıları yörede inek, at, gibi binek hayvanlarının kullanılması nedeniyle daha büyük ve yüksek yapılmıştır. Yapılarda avluya giriş kapıları iki kanatlı, sofalara giriş kapıları tek kanatlıdır (Şekil 4.46). Sokak kapılarında süslemeli tokmaklar vardır. Kapılar; iç kapılar ahşap malzemeyle, dış kapılarda ahşap demir birleşimiyle yapılmıştır (Şekil 4.47).

Burdur ve Malatya gibi, geleneksel yapıları incelediğimizde, Akşehir evleri ile paralel iç kapı tipolojisi benzer özellikler göstermektedir, iç kapıları düz ve kemerli olarak 2.'ye ayrıldığında ; Akşehir evlerinde düz ve kemerli iç kapı tipolojisi açıklıkları görülmektedir (Şekil 4.48).

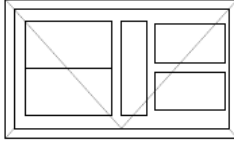
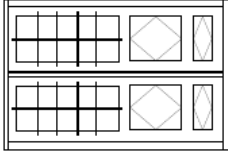
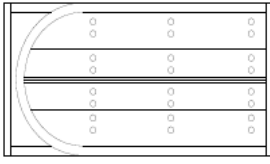
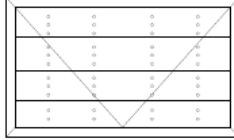
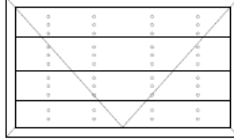
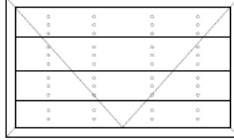
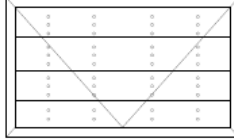
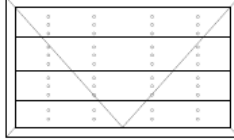
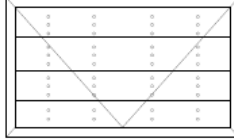
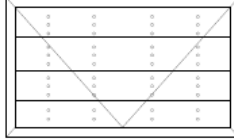
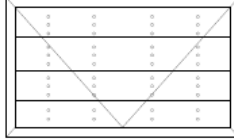
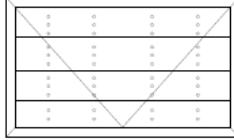

Şekil 4.46. Akşehir evlerinin kapı görünüşü

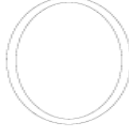
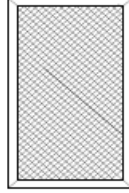
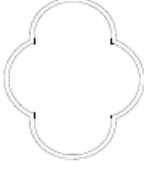
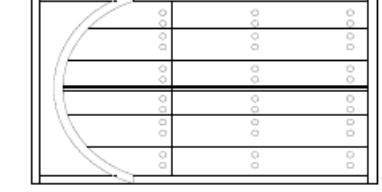
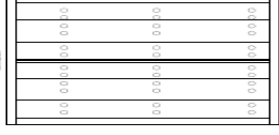

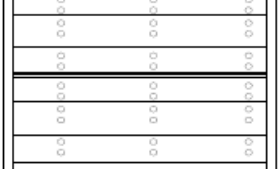
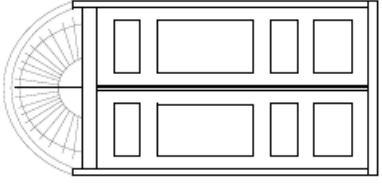
Şekil 4.47. Kapı detayları

Akşehir evleri kapı tipolojisi pencerelerde olduğu gibi Burdur ve Malatya evleriyle paralellik göstermektedir. Bununla birlikte Akşehir evlerinde düz ve kemerli iç kapı tipolojisi açıklıkları yaygın olarak kullanılmıştır. Akşehir evlerinde kullanılan kapı tipolojisi Şekil 4.48 ve 4.49'da gösterilmiştir. Giriş kapılarımızda oval, kare, dikdörtgen, şekiller yaygın olarak kullanılmıştır.

İÇ KAPI TIPOLOJİSİ		KEMERLİ		KATALOG NO	
DÜZ		TEK KANATLI	ÇİFT KANATLI	Malatya evleri	Malatya evleri
TEK KANATLI				KATALOG NO	KATALOG NO:
				Malatya evleri	KATALOG NO:
				Malatya evleri	KATALOG NO:
				Malatya evleri	KATALOG NO:

Şekil 4.48. Akşehir benzer iç kapı tipolojisi (Durgun, 2006)

Şekil 4.48 ve 4.49’da Malatya evleri ile iç kapı tipoloji ve dış kapı tipoloji olarak, malzeme olarak; Akşehir evleri ile benzerlik göstermektedir (Durgun, 2006).

DIŞ KAPI TİPOLOJİSİ			
DÜZ		KEMERLİ	
IŐIKLIK PENCERELERİ			
OVAL	DİKDÖRTGEN	DİĞER	IŐIKLIK PENCERELEH
			
			
KATALOG NO	KATALOG NO	KATALOG NO	KATALOG NO
Malatya ev/leri	Malatya ev/leri	Malatya ev/leri	Malatya ev/leri

Şekil 4.49. Akşehir benzer dış kapı tipolojisi (Durgun, 2006)

4.4.3. Dolaplar (Mahmil)

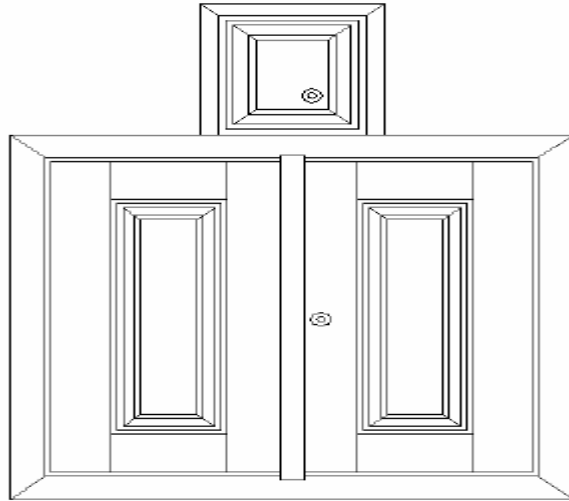
Odalarda yer alan gömme dolaplar eski Akşehir evlerinin vazgeçilmez unsurlarının başında gelmektedir. Öyle ki bazı evlerde dolapların odaların her tarafını kapladıkları da görölmektedir (Şekil 4.50).

Dolaplar ahşap malzemeden yapılmışlardır. Dolaplar tek kapaklı veya çift kapaklı olabilmekte, dolap kapaklarında işleme ve süsleme kullanılmamıştır. Kanatları tek veya ikişer ahşap tabladan oluşmaktadır (Şekil 4.50).

Şekil 4.50. Gömme dolap

Tipolojik olarak Akşehir evleri, Afyon evlerine benzerdir, dolap tipolojisi Akşehir evlerini yansıtmaktadır (Şekil 4.51).

Şekil 4.51. Dolap tipolojisi (Demirci, 2010)

Günümüzde banyo denilen ve eski anlamıyla, gusülhane geleneksel Türk evlerinde olduğu gibi Akşehir evlerinde de bulunmaktadır. Gusülhaneler dolapla bir bütünlük içinde odanın bir elemanı olarak düşünülmüştür. Dışarıdan bakıldığında ise fark edilmemektedir (Şekil 4.52).

Akşehir evlerinde kaynana odası ile gelin odası arasına yapılmış gusülhaneler göze çarpmaktadır. Her iki mahalde de gusülhane kapısı vardır. Günümüzde özgün

işlevini kaybetmiştir. Bazı konutlarda ise tamamen kapatılmıştır. Kullanıcıların banyo ihtiyacı yapı eklerinde ya da hanayın bir bölümünde çözülmeye çalışılmıştır, şimdiki yerini banyolar almıştır (Şekil 4.52).

Şekil 4.52. Gusülhane görüntüsü

4.4.4. Merdivenler

İç Anadolu da görülen ahşap merdivenler, geleneksel Akşehir evlerinde de görülmektedir (Şekil 4.53 ve 4.54).

Ahşap merdivenlerin, Akşehir evlerinde kullanılma gayesine bakıldığında başta uzun ömürlü olması, dayanaklı olması, estetik olması özelliklerini koruyan, sıcak ve yaşayan bir malzeme olması gelmektedir.

Şekil 4.53. Merdiven görüntüsü

Şekil 4.54. İç merdiven görüntüsü

4.4.5. Döşemeler

Döşeme katları birbirinden ayıran yapı elemanıdır. Geleneksel Akşehir evlerinde zemin kat, giriş ve avlu bölümü tamamıyla taş kaplama olup, 1.katta genellikle ahşap kirişler üzeri ahşap kaplama üstüne, kireç, moloz taş ve harç, toprak bileşimi doldurularak, üzeri taş kaplama yapılmıştır (Şekil 4.55).

Döşeme kirişlerinin altı, alt katın tavanını, üstü ise üst katın tabanını veya döşemesini oluşturur. Döşeme kirişleri üzerinde taşıdıkları hareketli veya hareketsiz yükleri yığma duvarlar üzerindeki hatıllar vasıtasıyla veya karkas duvarlarda taban ağaçlarıyla duvarlara iletirler (Çavdar, 2009).

Akşehir evlerinde döşemelerde ahşap kullanılmıştır. Döşeme kirişlerinde eklem yapılmamış bu sebeple odalarda olabilecek en fazla açıklık boyutları bulunabilen en uzun ahşap boyuyla sınırlandırılmıştır. Ahşap kirişler evlerde genellikle, açıklığın kısa doğrultusu üzerinde atılmış, kirişlerin yerleştirilmesine duvar üzerinden başlanmış, iki duvar arasında kalan araya eşit mesafelerde kirişler yerleştirilmeye çalışılmıştır (Şekil 4.55).

Şekil 4.55. Dikme ve ahşap kirişler

4.4.6. Tavanlar

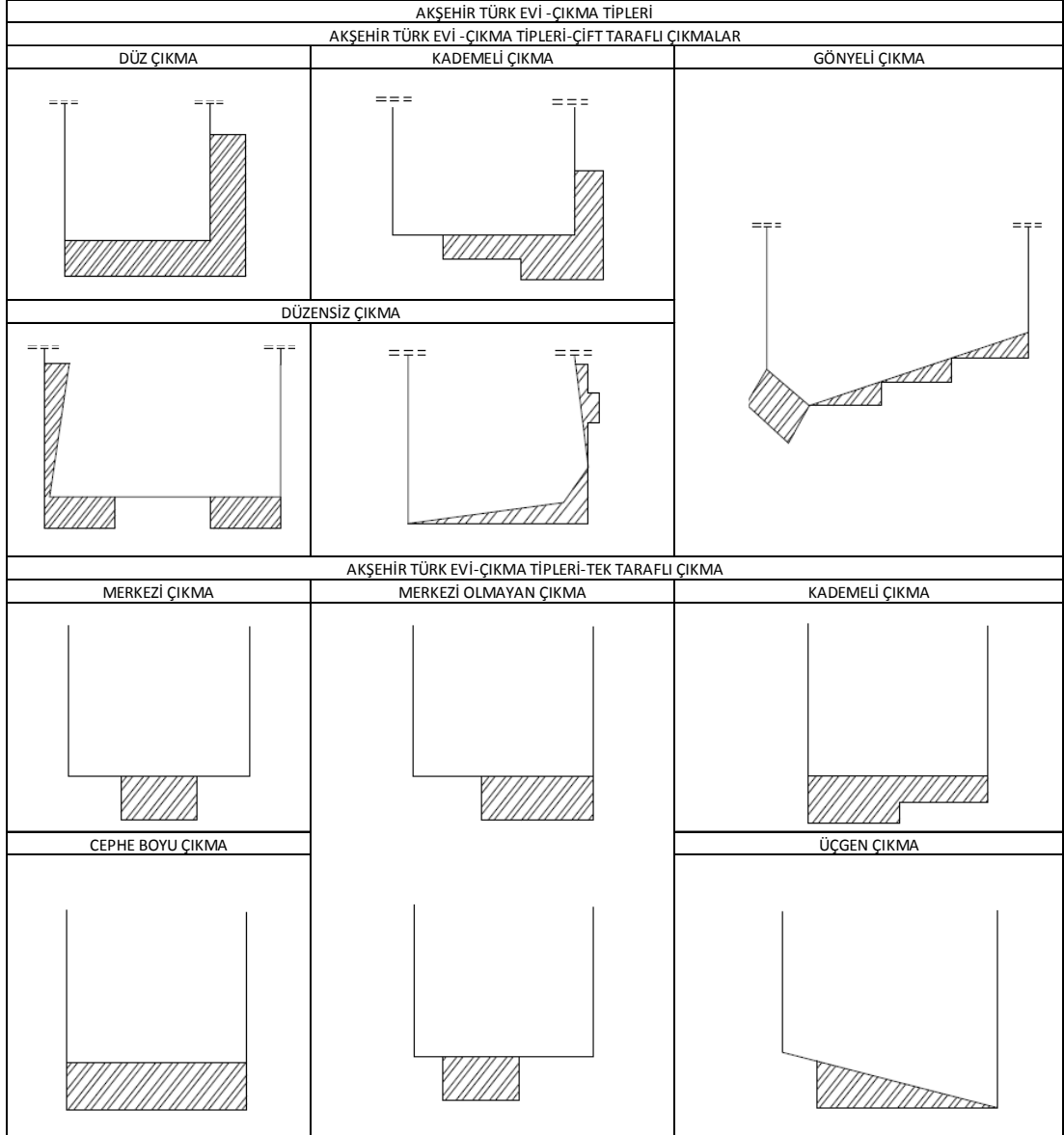
Geleneksel Akşehir evlerinde tavanlar düz ve kırlangıçlı olmak üzere iki farklı tipte yaygın olarak kullanılmıştır. Akşehir evlerinde süslemeli veya bezemeli tavanlar görülmemektedir. Yapılar incelendiğinde tavanlarda bir estetik olgu veya mimari bir değer görülmemektedir, amaç ahşap kirişlerin görülmemesidir.

1-Kırlangıç Tavan: Ahşap kirişler üzerine merteklerin kırlangıç kanadını anımsatır şekilde zik zaklar dizilmesi ile meydana gelmektedir. Genelde Akşehir ilçesinin köy evlerinde görülmektedir.

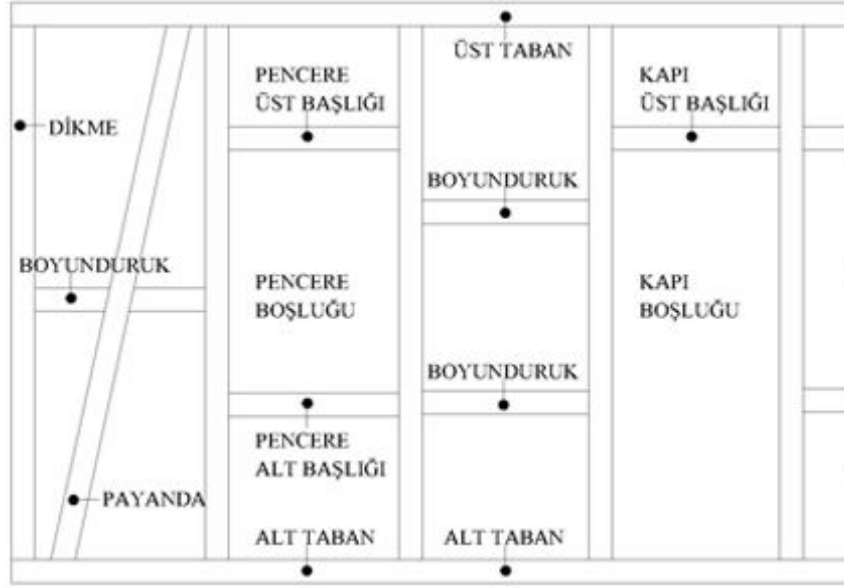
2-Düz Tavan: Tüm Anadolu'da mevcut olan düz tavan, Akşehir evinde görülmektedir. Üst örtüyü taşıyan ahşap kirişlerin alt kısımları yüzeyleri verniklenmiş kontrplak uzunlamasına çakılması ile kaplanmaktadır. Bu kaplama yüzeyinde tahtaların birleşim yerleri düz veya belli ebatlarda kesilmiş çıtaların çakılması ile gizlenmektedir (Şekil 4.56).

kirişlere dik konumda olan ve çıkma boyunca uzanan bir kiriş konmakta ve ahşap ayaklarla bu kiriş desteklenmektedir (Bkz. Şekil 4.59).

Şekil 4.57. Akşehir benzer evleri çıkma tipleri (Tolacı, 2009)

Şekil 4.58. Payandalı ahşap sistemi oluşturan elemanlar (Yaman, 2007)

4.4.8. Saçaklar

Saçaklar yapı strüktür malzeme olarak ahşap kullanılmıştır. Saçaklar bazı durumlarda çıkmanın meydana getirdiği cephe girinti-çıkıntılara göre kademe yaparken bazen de bütün cepheyi düz geçmektedir (Divleli, 2008). Akşehir konutlarında saçakların boyları bazı evlerde 50 cm'e varan çıkma vardır. Saçakların altları ahşap çitalar ile veya kontrplaklarla kapatılmıştır (Şekil 4.59).

Şekil 4.59. Çıkma, cumbaları ve payanda görünümü

4.5. Akşehir Evlerinde Kullanılan Yapı Malzemeleri Analizi

Akşehir yapılarında malzeme bulunmasında ve kullanılmasında ekonomik durumun elverişsiz olması ve kullanılan malzemelerin kısıtlı olması ve dışarıdan malzeme getirilemediğinden belli başlı malzemeler kullanılmıştır. Ana malzeme olarak; kerpiç, taş ve ahşap gibi malzemeler sayesinde evin genel anlamda yapım için yeterlidir. Akşehir evleri için önemi olan bu üç malzemenin yanı sıra yörede kolay temin edilebiliyorsa; poyra, tuğla, kamış, taş, toprak, odun, kireç kullanılmıştır.

Çizelge 4.2’de kullanılan yapı elemanları hangi sistemde kullanıldığı, taşıyıcı, bağlantı, kaplama, sistemleri ve yapı malzemesel olarak kullanım alanları gösterilmiştir.

Çizelge 4.2. Akşehir evlerinde kullanılan yapı malzemeleri ve kullanıldıkları yapı elemanları

NO	Yapı Elemanı	Kullanım amacı	Taş Esashi Malzeme	Toprak Esashi Mal.					Ahşap Esashi Malz.	Kamış, Saz, Poyra	Metal	Harc ve Sivalar
				Toprak	Kerpiç	Tuğla	Kiremit	Sislem				
1	Temel	Taşıyıcı	+		+	+			+			+
2	Duvarlar	Taşıyıcı	+		+	+			+			+
		Bağlantı						+			+	
		Dolgu, derz vb.	+	+	+	+	+		+			+
		Kaplama	+		+	+		+	+			+
3	Döşemeler	Taşıyıcı	+						+			
		Kaplama	+	+	+	+			+			
		İzolasyon vb.		+							+	
4	Çıkmalara	Görüntü	+			+			+			
5	Tavanlar	Kaplama vb						+	+			+
6	Çatı	Taşıyıcı	+		+	+			+			
		Kaplama vb	+	+			+		+	+		+
7	Merdivenler	Taşıyıcı	+						+			
8	Pencereler	Doğrama vb.							+			
		Söve	+		+	+			+			
		Tepe pencereleri						+				
9	Kapılar	Tokmak vb.							+			+
		Lento	+		+	+			+			
		Doğrama vb.							+			+
10	Korkuluk vb	Korunma estetik							+		+	
11	Bacalar	-	+		+	+					+	

4.5.1. Yerleşik evlerde kullanılan yapı elemanları

Akşehir evlerinde kullanılan yapı elemanları temeller, döşeme, duvarlar, çıkma, tavan, çatı, merdiven, kapı elemanları sınıflandırılmıştır. Bu yapı elemanlar da kendi aralarında gruplandırılmıştır (Çizelge 4.3).

Çizelge 4.3. Çalışma kapsamında İncelenen yapı elemanları

Temeller	Mütemadi Temel	-	-	-
	Münferit Temel	-	-	-
	Kazık Temel	-	-	-
Duvarlar	Kagir Duvarlar	Taş Duvarlar	Doğal Taş Duvarlar	Moloz Taş Duvarlar
				Yonu Taş Duvarlar
				Kesme Taş Duvarlar
			Mermer Duvarlar	-
		Toprak Esaslı Duvarlar	Kerpiç Duvarlar	-
				Masif Kerpiç Duvarlar
				Kerpiç Tuğlalı Duvarlar
			Tuğla Duvarlar	-
		Almaşık Duvarlar	Aynı Taşla Yapılan	-
	Farklı Taşlarla Yapılan		-	
	Taş-Tuğla ile Yapılan		-	
	Ahşap Esaslı Duv.	Ahşap Yığma (Çantı) Duvarlar	Yuvarlak Kesitli	-
			Dikdörtgen Kesitli	-
		Ahşap İskeletli (Çatma,Karkas) Duvarlar	Taş dolgulu	-
			Kerpiç Dolgulu	-
			Tuğla Dolgulu	-
		Ahşap Dolgulu	-	
		Ahşap dalları ile dolg	-	
	İstinat duvarlar	-	-	-
	Bahçe ve avlu duvarları ve harpuştalar		-	-
	Bölücü Duvarlar	-	-	-
Duvar Kaplamaları	Taş	-	-	
	Çini	-	-	
	Bağdadi	-	-	
	Tahta	-	-	
	Yalı	-	-	
	Pedevra	-	-	

Çizelge 4.3.Devamı

Döşeme	Sıkıştırılmış toprak döşeme	Çamur sıvalı	-	-	
		Taş - Tuğla kaplamalı	-	-	
	Ahşap kirişlemeli döşeme	Tek ve çift tabanlı dörtgen kesitli kirişlemeli, ahşap kaplamalı döşeme			
		Toprak yalıtımlı ahşap veya tuğla kaplamalı d.	-	-	
		Tomrukların sık uygulandığı ahşap kaplamalı d	-	-	
		Taş dolgulu, taş kaplamalı döşeme	-	-	
	Kagir döşeme	Basık kemerli	-	-	
		Tonoz	-	-	
		Kubbe	-	-	
		Düz	-	-	
Çıkma	Binadaki durumuna göre çıkmalar	Oda genişliğince çık	-	-	
		Odadan küçük olan ç.	-	-	
		Ayaklar üzerine çık	-	-	
		Gönye çıkma	-	-	
		Köşe çıkmaları	-	-	
	Yönlerine göre çıkmalar	Tek yönlü çıkma	-	-	
		İki yönlü çıkma	-	-	
		Üç yönlü çıkma	-	-	
		Dört yönlü çıkma	-	-	
	Formlarına göre çıkmalar	Normal çıkma	-	-	
		Köşeleri pahlanmış ç.	-	-	
		Üç köşeli çıkma	-	-	
		Beş köşeli çıkma	-	-	
		Yuvarlak çıkma	-	-	
		Haçvari çıkma	-	-	
	Malzemelerine göre çıkmalar	Ahşap Çıkmalar	Payandalı çıkma		Bağdaki sıvalı çıkma
			Bindirme çıkma		-
			Konsol çıkma		-
			Konsol kirişli çıkma		-
			Kolonlar üze. Alınan .		-
					-
		Değişik malzemelerin birlikte kullanıldığı çıkmalar	Taş ve Ahşap		-
			Taş ve Metal		-
Ahşap ve Metal				-	
Metal çıkmalar		Kerpiç çıkmalar	Ahşap destekli ker. Ç		-
		Metal çıkmalar	Konsol Çıkmalar		-
			Payandalı çıkmalar		-

Çizelge 4.3.devamı

Tavan	Süslemelerine göre tavanlar	Kaplamasız tavanlar	-	-
		Düz kaplamalı tav.	-	-
		Çıtalı tavanlar	-	-
		Geçmeli tavanlar	-	-
		Kesintisiz boyalı tav.	-	-
	Yapım tekniğine göre tavanlar	Düz tavanlar	-	-
		Tekne tavanlar	-	-
Çatı	Toprak örtülü düz damlar	Düz damda saçak düzenleri	Korkuluk duvarlı düz saçak	
			Korkuluk duvarlı eğimli saçak	
			Taş plak (kiremit) üz.toğrağın şev yaptığı saç.	
			Taş konsolların üzerine toğrağın şev yaptığı saç.	
	Saz demetleri yığınyla eğim verilen dam		-	-
	Eğimli ahşap konstrüksiyonlu çatılar	Eğimli ahşap çatıda saçak düzenleri:	Uzatılan tavan kirişleriyle merteklerin birleştiği	
			Merteklerin tavan kirişlerinden fazla uzatıldığı	
Gumile			-	
Kara saçak			-	
Debren Saçak			-	
Kalkık, bağdadi uygulamalı saçak				
Kagir kubbe çatılar		-	-	
Kırlangıç örtülü (ahşap bindirme) çatılar		-	-	
Merdiven	Taş ve ahşap merkezi	-	-	
Pencereler	Alt sıra pencereler	Açılışları	-	-
		Konumları	-	-
		Boyutları	-	-
	Tepe pencereleri	-	-	-
Parmaklık - kepenk	-	-	-	
Kapılar	Taç kapılar	-		
	Dış mekan kapıları	Sokak - ev kapısı		
		Sokak- Avlu, Avlu-Ev	Kuzulu Kapı	-
İç mekan kapıları	-	-	-	
İç mekanı oluşturan öğeler	Türk evinde oda	-	-	
	Sedir	-	-	
	Sergen	-	-	
	Orta mekan	-	-	
	Yüklükler ve diğer dolaplar	-	-	
	Gusülhane	-	-	
Ocak-baca	Konstrüktif detay	-	-	
Süsleme	Süslemelerde kullanılan elemanlar		-	-
	Süslemelerdeki malzemeler ve teknikler	Ahşap teknikleri	-	-
		Çini teknikleri	-	-
		Alçı ve sütük	-	-
	Kullanılan Motifler		-	-
Kullanılan Kompozisyon Şemaları		-	-	

4.6. Akşehir’de İncelenen Binaların Analizi (Malzeme Bakımından)

Akşehir ilçesinin sahip olduğu kent dokusuna bakıldığında Akşehir evleri, kullanılan malzemenin dayanıklı olmaması nedeniyle evlerin yıpranması ve sosyo-kültürel değişimi, halkın ekonomik durumu etkili olmuştur.

Geleneksel Akşehir evleri genellikle toprak damlı olup, evler dağların eteklerine yapıldığı için evler ön cephe’den bakıldığında 2 kat arka cepheden bakıldığında tek katlı görünmektedir.

İncelenen bazı evlerde çekme kat (asma kat) mevcuttur. Birinci kat ile ikinci kat arasında döşeme ahşap kirişler üstüne kamış desteleri üzerine naylon kaplanır, üzerine toprak atılır. Akşehir evlerine bakıldığında; oda genişliği 3–4 m, boyu 4–5 m dir. Evlerde alt kat yüksekliği ortalama 3 m, üst kat yüksekliği ortalaması ise 3.20 m’dir.

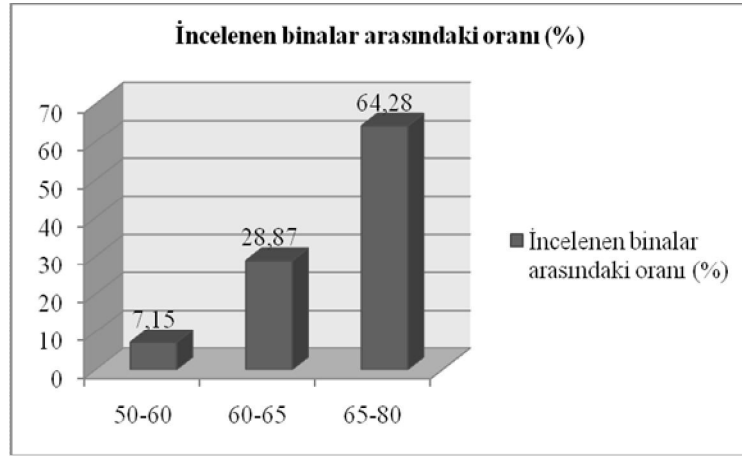
İncelenen yapıların; zemin katında ahır, depo ve kiler mevcuttur. 1. katın da oturma yerleri sofalar ve çıkmalar yapılmıştır. Halk arasında karnıyarık plan tipi (iç sofalı) sofalar iki yanında sıralanır. Yer yer dış sofalı ve orta sofalı evler de mevcuttur.

Binalar yığma-kagir, yığma karkas yapım tekniğiyle, düz damlı ve çatılı olarak inşa edilmiştir. Temellerin ölçüleri kat adedine bağlı olarak değişmekle beraber incelenen yapıların yaklaşık %65’inde 65-80 cm genişliğinde ve taş yapıdır (Çizelge 4.4 ve Şekil 4.60). Taşlar arası bağlantı, toprak veya harçla yapılmıştır. Bazı evlerde kerpiç ile temel arasında ağaç hatıllar bulunmaktadır. Ahşap karkas sistemde zeminden yaklaşık 90 cm örülmüş taş duvarın üzerine ahşap hatıllar yapılmıştır. Ahşap karkas arasında dolgu malzemesi olarak kerpiç ve tuğla kullanılmıştır.

Zemin kat duvar malzemeleri incelendiğinde ağırlıklı olarak, taş malzemesinin kullanıldığı (%65), en az ise Taş-ahşap malzemenin kullanıldığı (%7) tespit edilmiştir (Çizelge 4.4 ve Şekil 4.60).

Çizelge 4.4. İncelenen binalara göre taş duvar kalınlık oranları

Katalog No	Kat Adedi	Temel genişliği(cm)
10	2	50-60
1, 2, 3, 4	2-3	60-65
5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14	2-3	65-80

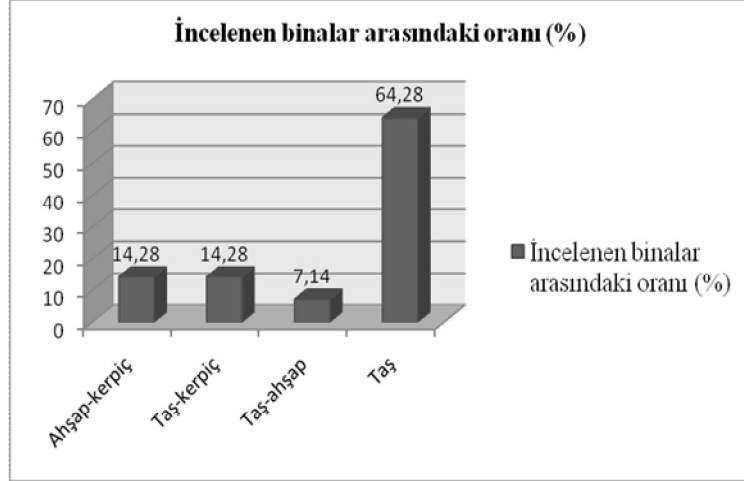

Şekil 4.60. İncelenen binaların temel kalınlığı değişimi

Yapılara bakıldığında zemin kat duvar malzemeleri incelendiğinde ağırlıklı olarak taş duvar kullanıldığı (%64.28), en az ise Ahşap-kerpiç (%14.28), taş (%64.28) taş-ahşap (%7.14) ve taş-kerpiç (%14.28) tespit edilmiştir (Çizelge 4.5 ve Şekil 4.61).

Çizelge 4.5. Zemin kat duvar malzemeleri

Katalog No	Kat Adedi	Yapım Malzemesi
2,3	2-3	Ahşap-kerpiç
1,4	2-3	Taş-kerpiç
10	2-3	Taş-ahşap
5,6,7,8,9,11,12,13,14	2-3	Taş

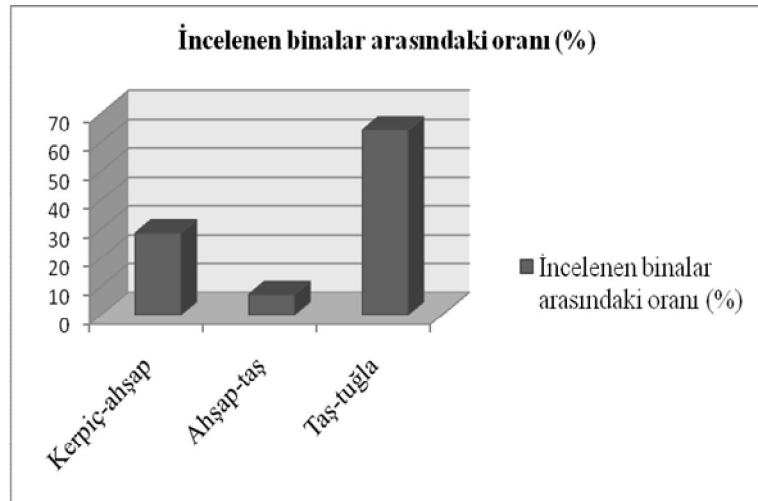

Şekil 4.61. Zemin kat duvar malzemeleri

Yapılara bakıldığında 1'inci ve 2'inci kat duvar malzemeleri incelendiğinde ağırlıklı olarak taş-tuğla kullanıldığı (%64.28), en az ise kerpiç-ahşap (%28.58) ve ahşap-taş (%7.14) kullanıldığı tespit edilmiştir (Çizelge 4.6 ve Şekil 4.62).

Çizelge 4.6.1 ve 2. kat duvar malzemeleri

Katalog No	Kat Adedi	Yapım Malzemesi
1,2,3,4	2-3	Kerpiç-ahşap
10	2-3	Ahşap-taş
5,6,7,8,9,11,12,13,14	2-3	Taş-tuğla

Şekil 4.62. 1 ve 2. kat duvar malzemeleri

Yapılara bakıldığında 1 ve 2. katlarda karkas arası dolgu malzemeleri kerpiç ve tuğla (%75), tuğla (%25), tespit edilmiştir (Çizelge 4.7).

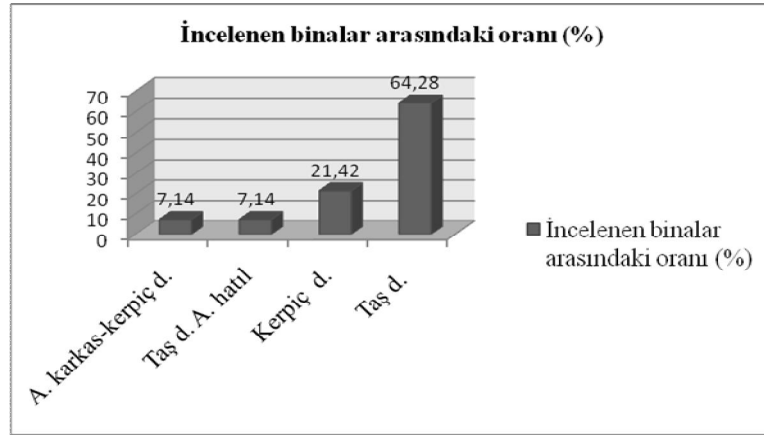
Çizelge 4.7. 1 ve 2. katlarda karkas arası dolgu malzemeleri

Katalog No	Kat Adedi	Malzeme	İncelenen binalar arasındaki oranı (%)
9	2	Kerpiç	25
10	2	Tuğla	25
11,12	3	Kerpiç	50

Yapıların bakıldığında 1'inci ve 2'inci kat taşıyıcı sistemleri incelendiğinde ağırlıklı olarak taş duvar kullanıldığı (%64.28), en az ise A.karkas-kerpiç duvar (%7.14) ve taş duvar-ahşap hatıl (%7.14) sistemi kullanıldığı tespit edilmiştir (Çizelge 4.8 ve Şekil 4.63).

Çizelge 4.8. 1 ve 2. kat taşıyıcı sistemleri

Katalog No	Kat Adedi	Taşıyıcı Sistem
	2-3	Ahşap karkas-tuğla dolgu duvar
4	2-3	Ahşap karkas-kerpiç dolgu duvar
10	2-3	Taş duvar-ahşap hatıl
1, 2, 3	2-3	Kerpiç yığma duvar
5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14	2-3	Taş duvar

Şekil 4.63. 1 ve 2. kat taşıyıcı sistemleri

4.6.1. Akşehir'de incelenen geleneksel yapıların tipolojik analizi

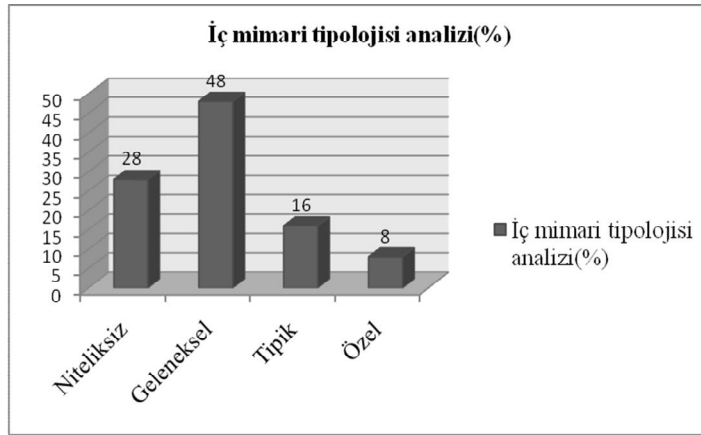
İncelenen geleneksel yapılar, iç mimari tipolojisi analizi ve dış mimari analizi iki şekilde sınıflandırabilmektedir. Bu çalışmada 25 konut analiz edilmiştir.

Geleneksel konut dokusunu oluşturan yapılar “Özel yapılar, tipik yapılar, geleneksel yapılar, niteliksiz yapılar” olarak gruplandırılmaktadır.

İşçilikleri ve sanatsal nitelikleriyle çevreye zenginlik katan veya özel bir kimlik oluşturan az sayıda bulunan yapı “Özel yapı”; cephe ve plan özellikleri ile alanındaki geleneksel özellikleri yansıtan yapılar “Tipik yapı”; tipik ve özel yapılar ile aynı özellikleri gösteren ancak aynı değere sahip olmayan, doku bütünlüğü sağlayan yapılar “Geleneksel yapı”, plan tipi, cephe tipi, malzeme ve yapım teknikleri ile geleneksel olan ancak cephe ve plan özellikleri açısından değere sahip olmayan yapılar ise “Niteliksiz Yapı” olarak değerlendirilmiştir (Akkan, 2006).

4.6.1.1. İç mimari tipoloji analizi

İç mimari tipoloji yapılar, plan tipleri, plan elemanları, iç dekorasyon yapı elemanları ile değişmişlik özelliğine göre değerlendirilmiştir. İncelenen yapıların iç mimari tipoloji sıralaması, geleneksel (% 48), niteliksiz (% 28), tipik (% 16), özel (% 10) olarak elde edilmiştir (Şekil 4.64).

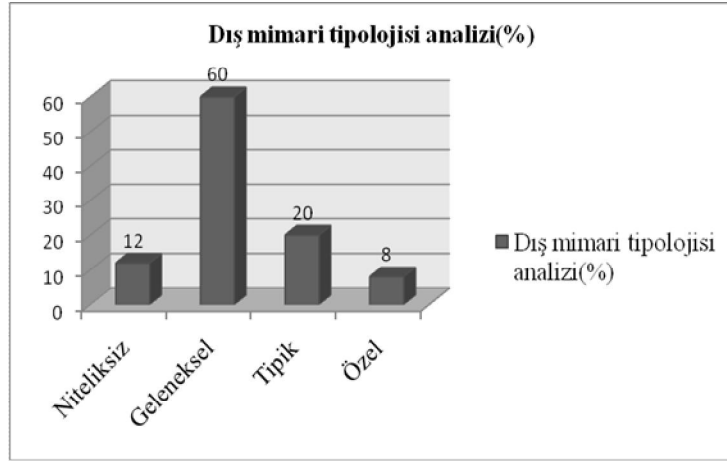

Şekil 4.64. İç mimari tipoloji analizi

4.6.1.2. Dış mimari tipoloji analizi

Dış mimari tipoloji yapılar; yerleşkeleri, kat sayıları, cephe tipolojileri, duvar tipleri, pencereler, dış kapılar, strüktür yapı elemanları, cephe elemanları ile değişmişlik özelliğine değerlendirilmiştir. İncelenen yapıların dış mimari tipoloji sıralaması,

geleneksel (%60), niteliksiz (%12), tipik (%20), özel (%8) olarak elde edilmiştir (Şekil 4.65).

Şekil 4.65. Dış mimari tipoloji analizi

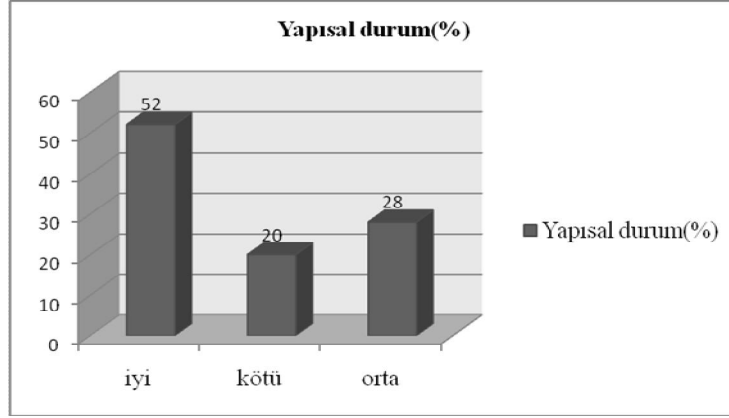
4.7. Akşehir Yapılarının Analizi

İncelenen geleneksel yapıların malzemesi, taşıyıcı yapı elemanları, döşeme ve tavanları, çatıları incelenerek yapısal durum analizi çıkarılmıştır. Yapılar, taşıyıcı ve malzeme durumuna göre incelendiğinde kullanılabilirliğine bakılmış ve iyi, orta ve harap olmak üzere üç yapısal durum da sınıflandırılmıştır. Harap: Kısmen yıkılmış veya taşıyıcı sisteminde bozulmalar olmuş ve yapı elemanlarında bozulmalar görülen yapılardır.

Orta: Taşıyıcı sisteminde sorun olmayan, yapı elemanlarında ve dış cephe de onarım gerektiren yapılardır.

İyi: Yapı elemanları ve taşıyıcı sistemi ve sorunlu olmayan sadece bakım gerektiren yapılardır.

Yapısal durum analizine bakıldığında, iyi (%52), kötü (%20), harabe (%28), olarak elde edilmiştir (Şekil 4.66).

Şekil 4.66. Akşehir yapılarının analizi

4.7.1. Geleneksel konut ile modern yapı arasındaki karşılaştırma

Akşehir'deki yeni yapılan evlerle Geleneksel Akşehir evleri arasında bir bağlantı kurmaya çalışılmıştır (Çizelge 4.9).

Çizelge 4.9. Geleneksel ve modern konutlar arasında, genel planlama ve tasarım farkları

Sınıflandırma	Geleneksel Konut	Modern Konut
Model	Sokak çıkmalı evlerle iç içe	Sokaga çıkma yok ,ayrık nizam,
Ebat	Geniş	Dar belli aynı tip yapılar
Açık alan	Bahçe ve avlu mevcut yüksek duvar	Kısa duvar,bahçeler kısıtlı
Strüktür	Kerpiç yığma,taş yığma	Beton ve betonarme
Çatı	Ahşap,çamur ,dam	Ahşap ve beton takviyeli
Pencereler	Mahremiyet nedeniyle küçük açıklıklı	Geniş ferah açıklıklı
Kullanıcılar	Büyük aileler mevcut	Çekirdek aile

Oda kullanımları: Geleneksel evlerde odaların özel isimleri yokken, modern konutlarda her oda özel bir kullanım için tasarlanmıştır (Zeybekoğlu, 2005).

Geleneksel Akşehir evlerine bakıldığında evlerin isimleri vardır; kaynana odası, gelin odası vb.

Donatılar ve konfor: Geleneksel evlerde yeterli donatı yoktur. Modern konutlarda ise, ankastre (sabit) ürünler ve tüm donatılar mevcuttur. Akşehir evlerinde kerpiç ve taş duvar üzerine yığma tekniğiyle yapılmıştır. Yeni Akşehir yapıları betonarme yapım tekniğiyle yapılmıştır (Zeybekoğlu, 2005).

4.8. Akşehir’de Bulunan Yapı Türleri Basınç Değerleri Analizi

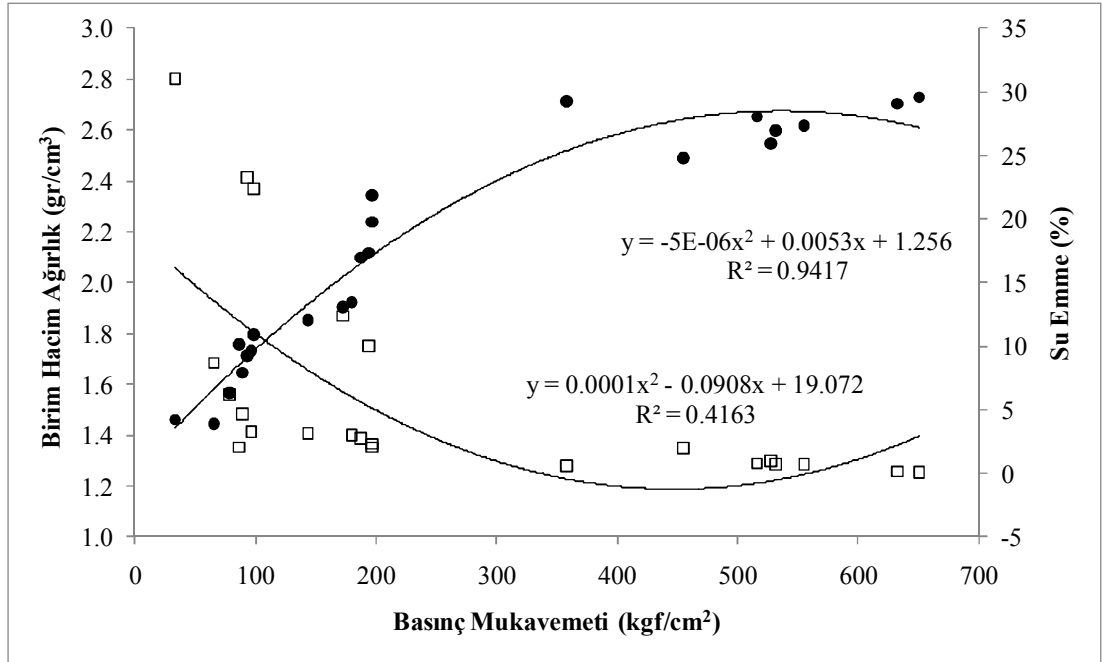
Akşehir yapılarının yapımında kullanılan malzemelerden numuneler alınarak, Süleyman Demirel Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi Yapı malzemeleri ve beton teknolojisi laboratuvarında, basınç dayanım deneyleri yapılmış ve Çizelge 4.10’da verilen sonuçlar elde edilmiştir. Numuneler tarihi yapıların birçoğu koruma altında olması ve bazılarının restorasyon çalışmalarının devam etmesi nedeniyle ancak izin alınabilen yapılardan alınmıştır.

Elde edilen deneysel sonuçlara göre en yüksek mukavemet değerleri moloz ve kesme taşlardan elde edilmişken devşirme taş ve zemin taşı mukavemet değerleri moloz ve kesme taşların yaklaşık 1/3’ü kadar mukavemet göstermiştir. Özellikle Gavur hamamı ve kiliseden alınan tuğla örneklerinin basınç mukavemeti değerleri kayda değer şekilde yüksektir (Çizelge 4.10).

Çizelge 4.10. Temel, zemin kat ve 1 ve 2. kat duvarında kullanılan taş malzemelerinin basınç dayanım değerleri (kgf/cm²)

İncelenen Yapılar	Moloz taş	Kesme taş	Devşirme taş	Tuğla	Zemin taş	Kerpiç taş
Aslımlar Evi	358.2	-	65.6	-		33.5
Musa Muallim Evi	527.7	-	179.8	-	196.8	-
S.Mahmud Hayrani Türbesi	732	-	96.6	93.1	187	-
Gavur Hamamı	555.1	455.1	143.7	194.3	86.2	-
Kileci Mescidi	531.6		89.6	98.4		-
Akşehir Kilisesi	750.4	516.0	78	172.4	196.8	-

Alınan numunelerin birim hacim ağırlık basınç mukavemeti ilişkisi Şekil 4.67’de verilmiştir. Şekil 4.67’de görüleceği gibi basınç mukavemeti ile birim hacim ağırlık arasındaki belirleyicilik katsayı kabul edilebilir değerde ($R^2=0.9417$) elde edilmiştir. Su emme değeri ile basınç mukavemeti arasında ise elde edilen belirleyicilik katsayısı ise düşük elde edilmiştir ($R^2=0.4163$). Bu değer düşük çıkma nedeni kullanıma bağlı olarak malzemelerin yüzey dokularında meydana gelen değişikliklerden kaynaklanabilir. Birim hacim ağırlık ile su emme arasındaki ilişki katsayısının da düşük değerde olması ($R^2= 0.3985$) bu sonucu desteklemektedir (Şekil 4.67).

Şekil 4.67. Alınan numunelerin mekanik ve fiziksel özellikler arasındaki ilişkiler

5.TARTIŞMA ve SONUÇ

Çalışma kapsamında; Akşehir ilçesinin fiziksel ve tarihsel verilerin değerlendirilmesi kent dokusu ve doğal zenginlikler açısından mevcut durum değerlendirilmesi yapılarak, tarihsel gelişim süreci incelenmesi yapılmıştır.

Yapılan çalışmada Akşehir’de bulunan yapı türleri kullanım amacı, yapıldıkları dönem, taşıyıcı sistemleri, yapım sistemleri, yapım tekniğini, mimari özellikleri, cephe ve plan özellikleri, yapısal durumları, örtü sistemleri, kullanılan malzemeler açısından sınıflandırılıp incelenmiştir. Ayrıca konutlar özelinde pencere, kapı, dolap, merdiven, döşeme, tavan, çıkma, saçak analizleri ile yapı elemanlarında kullanılan malzemeler, kat adedine bağlı olarak yapı elemanları ve iç mimari analizleri yapılarak tipoloji oluşturacak şekilde düzenlenip geleneksel Türk evleri ile karşılaştırılmıştır.

Yapılan çalışmada genel olarak yapı türleri incelenmiştir. Yapı türleri; su yapıları kültürel yapılar, dini yapılar ve sivil mimari gibi gruplandırdık ve alt grupta cami ve mescit, türbeler, hamamlar, kilise ve sivil mimari (Akşehir evleri) örnekleri incelenmiştir.

Akşehir’de bulunan tarihi yapılar kullanım amacına göre sınıflandırıldığında Dini yapılar ve Sivil mimari yapıları ön plana çıkmaktadır. Sivil mimari yapılarında kullanılan malzeme; kerpiç, taş, poyra, ahşap vb. malzemeler kullanılmıştır. Yapım tekniğine bakıldığında; yığma yapılar çoğunluktadır.

Kullanılan yapı malzemeleri ve bu malzemelere göre seçilen yapı sistemleri yerel olanaklar doğrultusunda değişmektedir. Taşıyıcı sistem olarak da; taş duvar-ahşap hatıl, kerpiç yığma duvar, taş duvar gibi sistemler uygulanmıştır.

Tarihi yapıların yapım dönemlerine göre incelendiğinde Selçuklu ve Osmanlı yapıları yaygın olmakla beraber, sivil mimaride ermeni ustaların yaptıkları evler görülmektedir, dönemi mimarlık yapıları ve klasik mimarlık yapıları da bulunmaktadır.

Akşehirde'ki mevcut hamamlar incelenerek çalışmada gavur hamamının incelenmesine karar verilmiştir. Hamamlar mekansal olarak incelediğinde, hamamların işlevi aynı olduğundan plan tipolojisi ve yapı elemanları sade ve değişmez bir bütünlük içinde olduğu görülmektedir.

Çalışma kapsamında incelenen cami ve türbelerde Selçuklu yapıları öne çıkmaktadır. Mimari planlarına bakıldığında kare ve dikdörtgen, örtü sistemine bakıldığında kubbe ve çatı görülmektedir. Akşehir camilerinde ve türbelerinde geçiş elemanları incelendiğinde Türk üçgeni, pandadif, tonoz, ahşap kirişler, kullanılan malzeme olarak ahşap, moloz taş, kesme taş ve devşirme taş, tuğla kullanıldığı görülmektedir.

Yapılan deneylerde, temel, zemin kat ve üst kat taş duvarlarında kullanılan moloz taş malzemenin ortalama basınç gerilmesi $\sigma = 542.5 \text{ kgf/cm}^2$ (53.2 Mpa), kesme taşın 485.55 kgf/cm^2 (47.62 Mpa) bulunmuştur. Devşirme taş malzemenin ortalama basınç gerilmesi $\sigma = 108.89 \text{ kgf/cm}^2$ (10.68 Mpa), tuğlanın 139.55 kgf/cm^2 (13.69 Mpa) elde edilmiştir. Zemin (yer) taş malzemenin ortalama basınç gerilmesi $\sigma = 1667 \text{ kgf/cm}^2$ (16.35 Mpa) bulunmuştur. Yapılarda kullanılan kerpiç malzemenin ortalama basınç gerilmesi ise $\sigma = 33.5 \text{ kgf/cm}^2$ (3.3 Mpa) olarak bulunmuştur. Alınan örneklerin birim hakim ağırlığı ile basınç mukavemeti arasında anlamlı ilişki bulunmuş iken ($R^2 = 0.9417$), su emme değeri ile basınç mukavemeti arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($R^2 = 0.4163$). Bu ilişkinin kullanıma bağlı olarak malzemelerin yüzey dokularında meydana gelen değişikliklerden kaynaklanabileceği düşünülmektedir.

Çalışmada evlerin yapım tekniği, kullanılan malzeme, cephe tipolojileri, örtü sistemleri incelenmiş olup, fotoğrafları çekilmiştir. Konutların cephelerini oluşturan elemanlar, çıkmalar, cumbalar, saçaklar, kapılar, çatı ve saçaklar, pencereler, kapı öğeler incelenmiştir.

Akşehir konutlarında taşıyıcı sistem olarak; ahşap karkas-tuğla dolgu duvar, taş duvar-ahşap hatıl, kerpiç yığma duvar, taş duvar sistemleri görülmektedir. Yapım malzemesi olarak da; ahşap- kerpiç, taş-kerpiç, taş olarak sınıflandırabilmektedir.

Özellikle ev mimarisinde önemli bir yer tutan “Akşehir Evleri” bu terk edilmiş durumdan kurtulması ve sonraki nesillere aktarılması, profesyonel bir ekip dahilinde çalışmalar yapılması, yapıda korunacak öğeler ve bu doğrultuda verilecek işlev mimar, restoratör, tarafından belirlenmelidir.

6. KAYNAKLAR

Akkan, Ş., 2006. Isparta Yalvaç Kaş Mahallesi Geleneksel Konut Dokusu Koruma ve Geliştirme Önerisi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, 215 s, Ankara.

Akşehir Kaymakamlığı 2011. <http://www.aksehir.gov.tr/articles.php?ing>. Erişim Tarihi: 16.03.2011

MEB, (Akşehir Milli Eğitim) 2011. <http://www.aksehir.meb.gov.tr/ilcemiz.html>. Erişim Tarihi: 05.07.2011.

Akyüz, H.S., Uçarkuş, G., Şatır, D., Dikbaş, A., Kozacı, Ö., 2002. Çay Depreminde Meydana Gelen Yüzey Kırıcı Üzerinde Paleosismolojik Araştırmalar, Yerbilimleri Dergisi, Ankara, 41-52 s.

Anonim, 2011a. Ulu Cami Tarihi. <http://www.konya.com/konya-turizm/Camiler/Konya-aksehir-ulu-cami.asp> Erişim Tarihi: 03.01.2011.

Anonim, 2011b. Ferruhşah Mescidi Tarihi. <http://www.webhatti.com/turizm/594013-ferruh-sah-mescidi.html>. Erişim Tarihi: 29.05.2011

Anonim, 2011c. Akşehir Nasreddin Hoca Eski Türbesi Resmi. <http://www.bizimkonya.com/nasreddin%20hoca.html>. Erişim Tarihi: 25.07.2011.

Arslan, F., 2006. Depremden Zarar Görmüş Tarihi Yapıların Güçlendirilmesi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, 105 s, Ankara.

Arun, G., 2005. Yığma Kagir Yapı Davranışı. Yıldız Teknik Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, Taşıyıcı Sistemler Bilim Dalı, 8s, İstanbul

- Avanas, A., 2011. <http://www.izmirkaramander.com/karaman/tarihce/56-kurtulus-savasi-yillarinda-karaman-.html>. Kurtuluş Savaşı Yıllarında Erişim Tarihi: 03.06.2011
- Azezli, S., 2009. 19 yy'da Osmanlı Konut Mimarisinde İç Mekan Kurgusunun Safranbolu Evleri Örneğinde İrdelenmesi, Anabilim Dalı:Sanat ve Tasarım Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Programı,Yüksek Lisans Tezi, 134 s, İstanbul.
- Bektaş, C., 1996. Akşehir Evleri, Y.K.Yayınevi İstanbul.
- Bingöl, Ö., 2007. Mimarlıkta Tip Kavramı ve Tipoloji, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Doktora Tezi, 158 s, İstanbul
- Çavdar, E., 2009. Geleneksel Dursunbey Evlerinin Malzeme ve Taşıyıcı Sistemlerinin İncelenmesi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Yapı Eğitimi Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 158 s, Afyonkarahisar.
- Çelebioğlu, G., 2006. Pazaryeri'nde Tarihi Türk Evlerinin Cephe Örnekleri, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sanat Tarihi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, 77 s, Eskişehir.
- Dağtekin, E., 2007. Güneydoğu Anadolu Bölgesi Geleneksel Hamam Tipolojisi Ve Buna Bağlı Koruma Ölçütlerinin Oluşturulması, Gazi Üniversiteleri Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Ana Bilim Dalı Doktora Tezi, 307 s, Ankara.
- Demiralp, Y., 1990. Akşehir ve Köylerindeki Türk Anıtları, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Arkeoloji ve Sanat Tarihi Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 216 s, İzmir.
- Demirci, D., 2010. Isparta Evleri, Süleyman Demirel Üniveristesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İslam Tarihi ve Sanatlar Anabilim Dalı Doktora Tezi, 607 s, Isparta.

- Dik, G., 2006. Kültür Varlığı Sivil Mimarlık rnlerinde İşlev Değişiklikleri Sonucu Ortaya Çıkan Sorunlar “Gaziantep Merkezi rneği”, Çukurova Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 187 s, Adana.
- Divleli, A., 2008. Geleneksel Türk Evinin Cephe Analizi: İstanbul-Zeyrek Senti Haydar Mahallesi rneği. Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi 2008, 317 s, Konya.
- Durgun, Y., 2006. Geleneksel Malatya Evleri zerine Bir İnceleme Gazi niversiteleri Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Anabilim Dalı Doktora Tezi, 151 s, Ankara.
- Eldem, S. H., (1984-86-87), Türk Evi 1, 2, 3, Osmanlı Dönemi Taç yayınları İstanbul.
- Erdoğan, C. ., 2006. Manisa Cami ve Mescitlerinin Cephe Düzeni, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk İşlam Sanatı Ana Bilim Dalı Arkeoloji ve Sanat Tarihi Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 276 s, İzmir.
- Erkoç, M., 2009. Akşehir Tarihi Kent Merkezinin Korunmasında Yayalaştırmanın Etkinliğinin İrdelenmesi, Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Şehir Ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 135 s, Konya.
- Ersoy, A.Z., 2002. Konut ve Ev Kavramlarının Karşılaştırmalı Analizi Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Bölümü Bina Bilgisi Anabilim Dalı, Doktora Tezi, 226 s, İzmir.
- Eyüpgiller, K. K., 1995. Kastamonu Kent Tarihi İstanbul Teknik Üniversitesi Doktora Tezi, Fen Bilimleri Enstitüsü, 167 s, İstanbul.
- Gençer, N., 1995. Akşehir Eski Evleri, 48 s, Ege Kitapevi, Ankara.

Gümüş, Ö., 2007. Geleneksel Tekirdağ Evlerinin İç Mekân Analizi. Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Mobilya Dekorasyon Eğitimi Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 181 s, Ankara.

Günay, R., 2007. Geleneksel Ahşap Yapılar Sorunları ve Çözüm Yolları, Birsen Yayınevi, 262 s, İstanbul.

Kamarlı, E., 2008. Kastamonu Tarihi Dokusunda Yer Alan Geleneksel Konut Yapılarının Cephe Mimarisi Üzerine Tipolojik Bir Araştırma Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Anabilim Dalı, Restorasyon Programı Yüksek Lisans Tezi, 135 s, İzmir.

Kara, G. H., 2009. Tarihi Yığma Yapıların Taşıyıcı Sistemleri, Güvenliğinin İncelenmesi, Onarımı ve Güçlendirmesi İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Anabilim Dalı: İnşaat Mühendisliği Programı, Yapı Mühendisliği Yüksek Lisans Tezi, 187 s, İstanbul.

KGM (Karayolları Genel Müdürlüğü), 2011. <http://www.kgm.gov.tr/Sayfalar/KGM/Sitetr/Root/Haritalar.aspx> Erişim Tarihi: 05.05.2011.

Kılıç, N.E., 2007. Geleneksel Gaziantep Evlerinin İç Mekân Süslemelerin Araştırılması. Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Mobilya Dekorasyon Eğitimi Yüksek Lisans Tezi, 208 s, Ankara.

Köse, A., 2005. Türkiye’de Geleneksel Kırsal Konut Planlarında Göçebe Türk Kültürü İzleri, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt VII, Sayı 2, s.165-200, Afyonkarahisar.

Mehmet Güleray, 2011(a-b-c). Kişisel Görüşme

Özcan, K., 2005. Anadolu Türk Kent Tarihinden Bir Kesit: Selçuklu döneminde Anadolu-Türk Kent Model(ler)i. Selçuk Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Şehir ve Bölge Planlama Bölümü, sayı 38: 161-184 s, Konya.

- Perker, Z., Akıncı Türk, N., 2006. Cumalıkızık'da Ahşap Yapı Elemanları Bozulmaları, Uludağ Üniversitesi Mühendislik- Mimarlık Fakültesi Dergisi, Cilt 11, Sayı 2. Bursa.
- Sargın, S., ve Akengin, H., 2009. Akşehir Kırklarında Nüfus, Yerleşme ve Arazi Kullanımı, SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, 149 s-168 s, Isparta.
- Sızak, E., 2007. Konut Tasarımına Frank Lloyd Wright'in Yaklaşımı ve Geleneksel Türk Evi Anadolu Üniversitesi Anadolu Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, 120 s, Eskişehir.
- Şütçüoğlu, O., 2005. Arkeologlar Derneği Dergisi, 50 s, <http://arkeologlardeneği.org/server/İDOL/> Erişim Tarihi: 07.07.2011.
- Tolacı, S., 2009. Burdur Tarihi Kent Dokusunun İncelenmesi Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, 317 S, Isparta.
- TÜİK, (Türkiye İstatistik Kurumu), 2011. <http://www.tuik.gov.tr/veribilgi.do> Erişim Tarihi: 27.04.2011.
- Uyan, A., 2008. Kayseri Talas Endürlük Kilisesi Restorasyonu, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, 325 s, Ankara.
- Yaman, F.Z., 2007. Geleneksel Ahşap Yapılarda Kullanılan Ahşap Yapı Elemanları'nın Uzun-Dönem Performansı-Giresun Zeytinlik Mahaltesinde Örnek Yapı İncelenmesi. İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Çevre Kontrolü ve Yapı Teknolojileri Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 112 s, İstanbul.

Yıldırım, M., 2008. Akademik Tarih. 2011. <http://www.akademiktarih.com/tarih-anabilim-dalı/2012> Osmanlı tarihi, Akşehir Adının Anlamı ve Kökeni Erişim Tarihi: 11.06.2011.

Yörük, D., 2008. XV-XVI. Asırlarda Akşehir Kent Merkezinin Nüfus Yapısı. Selçuk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü, Sayı 45, 165-198 s, Konya.

Yünkül, A., 2005. Elazığ Evleri Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İslam Tarihi ve Sanatlar Ana Bilim Dalı Türk İslam Sanatlar Tarihi Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, 246 s, Elazığ.

Zeybekoğlu, D., 2005. Edirne Geleneksel Konut Mimarlığını Etkileyen Sosyo-Kültürel Faktörlerin İncelenmesi, Mimarlık Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 189 s, Edirne.

EKLER

EK-1

Değişmişlik tipolojisi tablosu

15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	KATALOG NO		
															ADA \ PARSEL		
															ADRES		
															DIŞ HANAYLI SIRA ODALI	PLAN TİPİ	
															İÇ HANAYLI		
															DIŞ-KÖŞE HANAYLI		
															İÇ-DIŞ HANAYLI		
															K.PLAN TİPİ PUANLARI TOPLAMI		
															E.PLAN TİPİ PUANLARI TOPLAMI		
															İKİ-ÜÇ ODALI	PLAN ELEMANLARI	
															KÖŞK		
															ÇOK ODALI		
															KIŞLIK KATLI		
															HARİCİYELİ		
															BAŞ ODALI		
															K.PLAN ELEMANLARI TOPLAMI		
															E.PLAN ELEMANLARI TOPLAMI		
															SEKİ ALTI DOLABI	DOLAPLAR	
															NIŞLI DOLAP		
															GUSÛLHANE(DÖNER)		
															SANDIKLI DOLAP		
															SÛSLEMELİ DOLAP LAMBALI		
															RAF		
															İŞLEMELİ AHŞAP PANO	İÇ MEKAN ELEMANLARI	
															OCAK		OCAKLAR
															YAŞMAKLI OCAK		
															AHŞAP ÇITALI TAVAN		TAVANLAR
															SÛSLEMELİ TAVAN GÖBEĞİ		
															KEMERLİ KAPI		İÇ KAPILAR
															SÛSLEMİ KAPI		
															GELENEKSEL İÇ		
															AHŞAP MERDİVEN		
															BAHÇEDE TANDIR YERİ		
															SEKİ		
															SERGEN		
															SERPİN		
															K. İÇ MEKAN ELEMANLARI TOPLAMI		
															E. İÇ MEKAN ELEMANLARI TOPLAMI		
															ÇOK DEĞİŞMİŞ	DEĞİŞMİŞLİK	
															AZ DEĞİŞMİŞ		
															DEĞİŞMEMİŞ		
															DEĞİŞMİŞLİK TOPLAMI		
															E.DEĞİŞMİŞLİK TOPLAMI		
															KARAKTERİSTİK TOPLAM		
															ENDERLİK TOPLAMI		
															TOPLAM SONUÇ		
															GENEL SONUÇ		

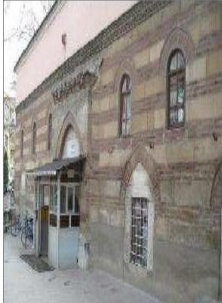
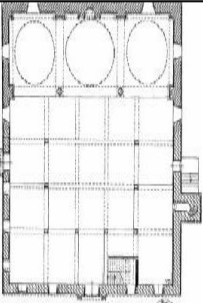
EK-2

Değişmişlik tipolojisi tablosu

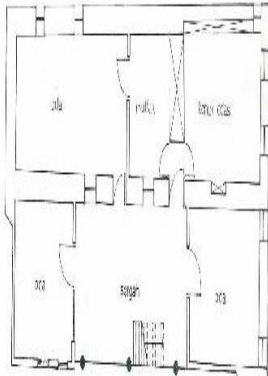
KATALOG NO		
PAFTA NO		
ADRES		
	BAHÇE DUVARI İLE SOKAK BİRLEŞİMİ	NİTELİK
	SOKAK BİLEŞİMİ CEPHESİ OLAN	
	SOKAĞA BİLEŞİMLİ GRUP YAPISI	
	SOKAĞA ZENGİN PERSPEKTİF SUNAN	
	K.NİTELİK	E.NİTELİK
	E.NİTELİK	
	BAHÇESİZ	KONUM
	SOKAĞA CEPHE VEREN BAHÇELİ	
	SOKAĞA CEPHE VERMEYEN BAHÇELİ	
	K.KONUM	E.KONUM
	E.KONUM	
	TEK KATLI	KAT ADEDİ
	İKİ KATLI	
	İKİ+ARA KATLI	
	BODRUM+İKİ KATLI	
	ÜÇ KATLI	
	K.KAT ADEDİ	E.KAT ADEDİ
	E.KAT ADEDİ	
	ÇIKMASIZ	CEPHE TİPİ
	ORTADA ÇIKMALI	
	TEK KENAR ÇIKMALI	
	TÜM KAT ÇIKMALI	
	TESTERE ÇIKMALI	
	K.CEPHE TİPİ	E.NOKTA CEPHE TİPİ
	E.NOKTA CEPHE TİPİ	
	KERPIÇ YIĞMA	DUVAR TİPİ
	MOLOZ TAŞ	
	BAĞDADI	
	K.DUVAR TİPİ	E.DUVAR TİPİ
	E.DUVAR TİPİ	
	TEK KOLON SIRASI (TEK ÇARK KÖŞELİ)	KOLON DÜZENİ
	ÇİFT KOLON SIRALI (ÇİFT ÇARK KÖŞELİ)	

EK-3

AKŞEHİR KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT		ENVANTER NO:			
				YAPI		Yığıma yapı	
				YAPILIŞ AMACI		İnanç turizmi ve kiltürel	
				DOĞA ÖÇEŞİ		YOK	
YAPININ KİMLİK BİLGİLERİ							
İL: KONYA		İLÇE: AKŞEHİR		MÜHALLE: KİLİCE			
ADRES: AKŞEHİR MERKEZ		YAPIM YY: 1542					
MÜLK SAHİBİ: VAKIF							
YAPITÜRÜ	KONUT YAPISI	KONAK		FV	MÜŞTEMLAT		
	DİNİ YAPI	CAMİ **		KİLİSE		TÜRBE	DİĞER
	SU YAPISI	HAMAM		ÇEŞME	SARNIÇ	SU KİMERİ	DİĞER
ÖZGÜN KULLANIMI				GÜNÜMÜZ KULLANIMI			
KULLANIM DÖNEMİ:	**	KULLANILMIYOR		BELLİ ZAMANLARDA	SÜREKLİ KULLANIM		
YAPININ FİZİKSEL ÖZELLİKLERİ							
YAPILYI GİRDİ	**	YAPILYI GİRİLEMEDİ					
KAT ADEDI		1 KATLI		2 KATLI	**	3 KATLI	ÇOK KATLI
TAŞIYICI SİSTEM		BAĞDADI		BETONAME		AHŞAP KARKAS **	YIĞMA TAŞ **
ÖRTÜ TÜRÜ		BESİK ÇATI **		KIRMA ÇATI		TERAS ÇATI	DAM
ÖRTÜ MALZEMELERİ		ALATURKA KİREMİT **		MARSÜLYA KİREMİT		ETERNİT	KURŞUN
SAÇAK TÜRÜ		SAÇAKSIZ		DAR SAÇAK **		GENİŞ SAÇAK	DİĞER
CEPHE ÖZELLİKLERİ							
CEPHE KAPLAMALARI		AHŞAP		TAŞ **		TUĞLA **	KERPİÇ
ÇIKMA ÖZELLİKLERİ	VAR	YOK **		TEK KATLI		ÇOK KATLI	BALKON
				PARALEL		TUĞLA	ÇOKGEN
PENCERE TİPİ				GİRİŞ KAPAN TİPİ			
KEMERLİ **	GHYOTİN	ÇİFT KANATLI **	TEK KANATLI	KEMERLİ	ÇİFT KANATLI **	TEK KANATLI	
PENCERE MALZEMESİ				GİRİŞ KAPAN MALZEMESİ			
AHŞAP **	METAL	DİĞER		AHŞAP **	METAL	DİĞER	
MEVCUT DURUM BİLGİLERİ							
TAŞIYICI SİSTEM		HİMSİ		BETONAME		AHŞAP KARKAS	YIĞMA TAŞ **
SAĞLAMLIK DURUMU	HARABE	KÖTÜ		ORTA **		İYİ	
ÖZGÜNLÜK DURUMU	YENİ YAPI	KÖTÜ		ORTA **		İYİ	
ONARIM BİLGİLERİ	ONANRIM GÖRMEMİŞ	ONARIM GÖRMÜŞ **		KÜÇÜK ÇAPLI		KAPSAMLI	
TEKNİK DURUM BİLGİLERİ							
ELEKTRİK	**	SU	**	KANALİZASYON	**	ISITMA	
						Kalorifer **	
						Soba	
AÇIKLAMA							
				<p style="text-align: center;">İPLİKÇİ CAMİ</p> <p style="text-align: center;">ARAZİDE HAZIRLAYAN Mustafa KOCATAŞ</p>			

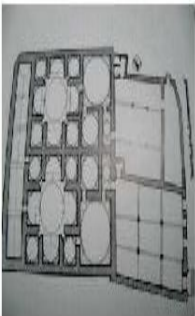
EK-4

AKŞEHİR KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT		ENVANTER NO:	2			
				YAPI	Yığma yapı			
				YAPILUŞ AMACI	BARINMA			
				DOĞA ÖGESİ	VAR			
YAPININ KİMLİK BİLGİLERİ								
İLİ: KONYA			İLÇE: AKŞEHİR			MAHALLE: Kızılca		
ADRES: KIZILCA MAHALLESİ,			YAPIM YY: 19.YY.BAŞI					
MÜLK SAHİBİ: BİLİNİYOR								
YAPITÜRÜ	KONUT YAPISI	**	KONAK		EV	**	MÜŞTEMLAT	
	DİNİ YAPI		CAMI		KİLİSE		MEDRESE	TÜRBE
	SU YAPISI		HAMAM		ÇEŞME		SARNIÇ	SU KEMERİ
								DIĞER
								DIĞER
ÖZGÜN KULLANIMI				GÜNÜMÜZ KULLANIMI				
KULLANIM DÖNEMİ:		KULLANILMIYOR		**	BELLİ ZAMANLARDA	SÜREKLİ KULLANIM		
YAPININ FİZİKSEL ÖZELLİKLERİ								
YAPIYA GİRİLDİ	YAPIYA GİRİLEMEDİ							
KAT ADEDİ	1 KATLI		2 KATLI		**	3 KATLI	ÇOK KATLI	
TAŞIYICI SİSTEM	BAĞDADI		BETONAME			AHŞAP KARKAS	**	YIĞMA TAŞ
ÖRTÜ TÜRÜ	BEŞİK ÇATI		KIRMA ÇATI			TERAS ÇATI	DAM	**
ÖRTÜ MALZEMELERİ	ALATURKA KİREMİT		**	MARSİLYA KİREMİT		ETERNİT	KURŞUN	DIĞER
SAÇAK TÜRÜ	SAÇAKSIZ		DAR SAÇAK		**	GENİŞ SAÇAK	DIĞER	
CEPHE ÖZELLİKLERİ								
CEPHE KAPLAMALARI	AHŞAP		TAŞ			TUĞLA	KERPIÇ	**
	VAR	YOK	**	TEK KATLI		ÇOK KATLI	BALKON	
ÇIKMA ÖZELLİKLERİ			PARALEL			TUĞLA	ÇOKGEN	
PENCERE TİPİ				GİRİŞ KAPAN TİPİ				
KEMERLİ	GIYOTİN	ÇİFT KANATLI	TEK KANATLI	**	KEMERLİ	ÇİFT KANATLI	**	TEK KANATLI
PENCERE MALZEMESİ				GİRİŞ KAPAN MALZEMESİ				
AHŞAP	**	METAL	DIĞER		AHŞAP	METAL	**	DIĞER
MEVCUT DURUM BİLGİLERİ								
TAŞIYICI SİSTEM	HİMİŞ		BETONAME			AHŞAP KARKAS	**	YIĞMA TAŞ
SAĞLAMLIK DURUMLARI	HARABE	KÖTÜ	**	ORTA		İYİ		
ÖZGÜNLÜK DURUMU	YENİ YAPI	KÖTÜ	**	ORTA		İYİ		
ONARIM BİLGİLERİ	ONANRIM GÖRMEMİŞ	ONANRIM GÖRMÜŞ		KÜÇÜK ÇAPLI	**	KAPSAMLI		
TEKNİK DURUM BİLGİLERİ								
ELEKTRİK	**	SU	**	KANALİZASYON	ISITMA	Kalorifer		
						Soba	*	
AÇIKLAMA								
						Mese meallim Evi		
ARAZİDE HAZIRLAYAN Mustafa KOCA TAŞ								

EK-5

AKŞEHİR KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT		ENVANTER NO:	3			
				YAPI	Yığma yapı			
				YAPILIŞ AMACI	BARINMA			
				DOĞA ÖĞESİ	VAR			
YAPININ KİMLİK BİLGİLERİ								
İLİ: KONYA		İLÇE: AKŞEHİR		MAHALLE: KILECE				
ADRES: KILECİ MAHALLESİ, BAYRAM SOK.				YAPIM YY: 19.YY.BAŞI				
MÜLK SAHİBİ: Hafız Arif Efendi Evi								
YAPI TÜRÜ	KONUT YAPISI	**	KONAK		EV	**	MÜŞTEMLAT	
	DİNİ YAPI		CAMI		KİLİSE		TÜRBE	DİĞER
	SU YAPISI		HAMAM		ÇEŞME		SARNIÇ	SU KEMERİ
KULLANIM DÖNEMİ:		KULLANILMIYOR			BELLİ ZAMANLARDA **		SÜREKLİ KULLANIM	
YAPININ FİZİKSEL ÖZELLİKLERİ								
YAPIYA GİRİLDİ	YAPIYA GİRİLEMEDİ			**				
KAT ADEDİ	1 KATLI		2 KATLI		3 KATLI		ÇOK KATLI	
TAŞIYICI SİSTEM	BAĞDADI		BETONAME		AĞŞAP KARKAS **		YIĞMA TAŞ	DİĞER
ÖRTÜ TÜRÜ	BEŞİK ÇATI		KIRMA ÇATI		TERAS ÇATI		DAM **	DİĞER
ÖRTÜ MALZEMELERİ	ALATURKA KİREMİT **		MARSİLYA KİREMİT		ETERNİT		KURŞUN	DİĞER **
SAÇAK TÜRÜ	SAÇAKSIZ		DAR SAÇAK		GENİŞ SAÇAK		DİĞER	
CEPHE ÖZELLİKLERİ								
CEPHE KAPLAMALARI	AĞŞAP		TAŞ		TUĞLA		SIVA **	DİĞER
ÇIKMA ÖZELLİKLERİ	VAR	YOK **	TEK KATLI		ÇOK KATLI		BALKON	
			PARALEL		TUĞLA		ÇOKGEN	
PENCERE TİPİ				GİRİŞ KAPAN TİPİ				
KEMERLİ	GIYOTİN	ÇİFT KANATLI	TEK KANATLI	**	KEMERLİ	ÇİFT KANATLI	**	TEK KANATLI
PENCERE MALZEMESİ				GİRİŞ KAPAN MALZEMESİ				
AĞŞAP **	METAL	DİĞER			AĞŞAP **	METAL	DİĞER	
MEVCUT DURUM BİLGİLERİ								
TAŞIYICI SİSTEM	BAĞDADI **		BETONAME		AĞŞAP KARKAS		YIĞMA TAŞ **	DİĞER
SAĞLAMLIK DURUMLARI	HARABE **	KÖTÜ	ORTA		İYİ			
ÖZGÜNLÜK DURUMU	YENİ YAPI	KÖTÜ **	ORTA		İYİ			
ONARIM BİLGİLERİ	ONANRIM GÖRMEMİŞ	ONANRIM GÖRMÜŞ	KÜÇÜK ÇAPLI	**	KAPSAMLI			
TEKNİK DURUM BİLGİLERİ								
ELEKTRİK	**	SU	**	KANALİZASYON	**	ISITMA	Kalorifer	Soba
AÇIKLAMA								
				<p style="text-align: center;">İlçektir evi</p> <p style="text-align: center;">ARAZİDE HAZIRLAYAN Mustafa KOCATAŞ</p>				

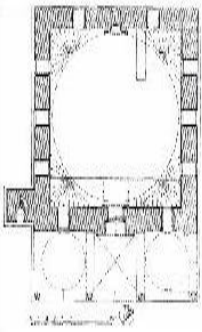
EK-6

AKŞEHİR KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT		ENVANTER NO:	11				
				YAPI	Yığma yapı				
				YAPILIŞ AMACI	YIKANMA				
				DOĞA ÖĞESİ	VAR KISMI				
YAPININ KİMLİK BİLGİLERİ									
İLİ: KONYA		İLÇE: AKŞEHİR		MAHALLE: KİLECE					
ADRES: ÇİMENLİ MAHALLESİ, HAMAM SOK.				YAPIM YY: 1895					
MÜLK SAHİBİ: Bilinmiyor									
YAPI TÜRÜ	KONUT YAPISI	KONAK	EV	MÜŞTEMLAT					
	DİNİ YAPI	CAMI	KİLİSE	MEDRESE	TÜRBE	DİĞER			
	SU YAPISI	** HAMAM **	ÇEŞME	SARNIÇ	SU KEMERİ	DİĞER			
ÖZGÜN KULLANIMI				GÜNÜMÜZ KULLANIMI					
KULLANIM DÖNEMİ:	KULLANILMIYOR		**	BELLİ ZAMANLARDA	SÜREKLİ KULLANIM				
YAPININ FİZİKSEL ÖZELLİKLERİ									
YAPIYA GİRİLDİ	**	YAPIYA GİRİLEMEDİ							
KAT ADEDİ	1 KATLI		2 KATLI	3 KATLI	ÇOK KATLI				
TAŞIYICI SİSTEM	BAĞDADI		BETONAME	AHŞAP KARKAS	YIĞMA TAŞ **	DİĞER	**		
ÖRTÜ TÜRÜ	BEŞİK ÇATI		KUBBE **	TERAS ÇATI	DAM **	DİĞER			
ÖRTÜ MALZEMELERİ	ALATURKA KİREMİT		MARSİLYA KİREMİT	ETERNİT	KURŞUN	DİĞER	**		
SAÇAK TÜRÜ	SAÇAKSIZ		DAR SAÇAK	GENİŞ SAÇAK	DİĞER **				
CEPHE ÖZELLİKLERİ									
CEPHE KAPLAMALARI	AHŞAP		TAŞ **	TUĞLA **	KERPIÇ	DİĞER			
ÇIKMA ÖZELLİKLERİ	VAR	YOK **	TEK KATLI **	ÇOK KATLI	BALKON				
			PARALEL	TUĞLA	ÇOKGEN				
PENCERE TİPİ				GİRİŞ KAPAN TİPİ					
KEMERLİ	GIYOTİN	ÇİFT KANATLI **	TEK KANATLI	KEMERLİ	ÇİFT KANATLI **	TEK KANATLI			
PENCERE MALZEMESİ				GİRİŞ KAPAN MALZEMESİ					
AHŞAP **	METAL	DİĞER		AHŞAP	METAL **	DİĞER			
MEVCUT DURUM BİLGİLERİ									
TAŞIYICI SİSTEM	HİMİŞ		BETONAME	AHŞAP KARKAS	YIĞMA TAŞ **	DİĞER			
SAĞLAMLIK DURUMLARI	HARABE **	KÖTÜ	ORTA	İYİ					
ÖZGÜNLÜK DURUMU	YENİ YAPI	KÖTÜ	ORTA	İYİ **					
ONARIM BİLGİLERİ	ONANRIM GÖRMEMİŞ	ONANRIM GÖRMÜŞ **	KÜÇÜK ÇAPLI	KAPSAMLI					
TEKNİK DURUM BİLGİLERİ									
ELEKTRİK	SU **	KANALİZASYON	ISITMA	Kalorifer					
				Soba					
AÇIKLAMA									
								Yukarı Hamam	
								ARAZİDE HAZIRLAYAN Mustafa KOCATAŞ	

EK-7

AKŞEHİR KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT		ENVANTER NO:	10				
				YAPI:	Ahşap Karkas				
				YAPILIŞ AMACI:	BADET İNANÇ TURİZM				
				DOĞA ÖGESİ:	YOK				
YAPININ KİMLİK BİLGİLERİ									
İLİ: KONYA			İLÇE: AKŞEHİR			MAHALLE: KILECE			
ADRES:AKŞEHİR MERKEZ			YAPIM YY: h.683 (m.1284-85)						
MÜLK SAHİBİ:VAKIF									
YAPI TÜRÜ	KONUT YAPISI		KONAK		EV	MÜSTEMİLAT			
	DİNİ YAPI	**	CAMI		KİLİSE	MEDRESE	TÜRBE	**	DİĞER
	SU YAPISI		HAMAM		ÇEŞME	SARNIÇ	SU KEMERİ		DİĞER
GÜNÜMÜZ KULLANIMI									
KULLANIM DÖNEMİ:	KULLANILMIYOR			BELLİ ZAMANLARDA	SÜREKLİ KULLANIM **				
YAPININ FİZİKSEL ÖZELLİKLERİ									
YAPIYA GİRİLDİ	**	YAPIYA GİRİLEMEDİ							
KAT ADEDİ	1 KATLI **		2 KATLI		3 KATLI		ÇOK KATLI		
TAŞIYICI SİSTEM	BETONAME			AĞSAP KARKAS **		YIĞMA TAŞ		DİĞER	
ÖRTÜ TÜRÜ	BEŞİK ÇATI		KIRMA ÇATI **		TERAS ÇATI		DAM		
ÖRTÜ MALZEMELERİ	ALATURKA KİREMİT		MARSİLYA KİREMİT		ETERNİT		KURŞUN **		
SAÇAK TÜRÜ	SAÇAKSIZ		DAR SAÇAK **		GENİŞ SAÇAK **		DİĞER		
CEPHE ÖZELLİKLERİ									
CEPHE KAPLAMALARI	AĞSAP			TUĞLA		KERPİÇ		DİĞER	
ÇIKMA ÖZELLİKLERİ	VAR	YOK **	TEK KATLI		ÇOK KATLI		BALKON		
			PARALEL		TUĞLA		ÇOKGEN		
PENCERE TİPİ				GİRİŞ KAPAN TİPİ					
KEMERLİ	GIYOTIN	ÇİFT KANATLI	TEK KANATLI	KEMERLİ	ÇİFT KANATLI	TEK KANATLI			
PENCERE MALZEMESİ				GİRİŞ KAPAN MALZEMESİ					
AĞSAP	METAL	DİĞER		AĞSAP	METAL	DİĞER			
TAŞIYICI SİSTEM									
		HİMİŞ		BETONAME		AĞSAP KARKAS **		YIĞMA TAŞ	
SAĞLAMLIK DURUMLARI		HARABE	KÖTÜ	ORTA	İYİ	**			
ÖZGÜNLÜK DURUMU		YENİ YAPI **	KÖTÜ	ORTA	İYİ				
ONARIM BİLGİLERİ		ONANRIM GÖRMEMİŞ	ONANRIM GÖRMÜŞ **	KÜÇÜK ÇAPLI	KAPSAMLI				
TEKNİK DURUM BİLGİLERİ									
ELEKTRİK	SU	KANALİZASYON	ISITMA	Klorifer					
				Soba					
AÇIKLAMA									
				Nasreddin Hoca Türbesi					
				ARAZİDE HAZIRLAYAN Mustafa KOCATAŞ					

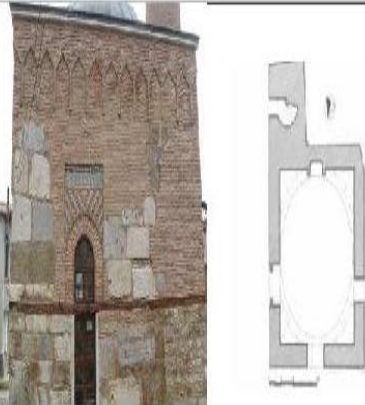
EK-8

AKŞEHİR KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT		ENVANTER NO:	6				
				YAPI	Yığma yapı				
				YAPILIŞ AMACI	İBADET				
				DOĞA ÖĞESİ	VAR				
YAPININ KİMLİK BİLGİLERİ									
İLİ: KONYA		İLÇE: AKŞEHİR		MAHALLE: KİLECE					
ADRES: KİLECI MAHALLESİ, İMARET SOK.		YAPIM YY:H.916 (M.1510)							
MÜLK SAHİBİ:VAKIF									
YAPI TÜRÜ	KONUT YAPISI		KONAK		EV		MÜŞTEMLAT		
	DİNİ YAPI	**	CAMI	**	KİLİSE		MEDRESE	TÜRBE	DİĞER
	SU YAPISI		HAMAM		ÇEŞME		SARNIÇ	SU KEMERİ	DİĞER
ÖZGÜN KULLANIMI				GÜNÜMÜZ KULLANIMI					
KULLANIM DÖNEMİ:	KULLANILMIYOR			BELLİ ZAMANLARDA	SÜREKLİ KULLANIM **				
YAPININ FİZİKSEL ÖZELLİKLERİ									
YAPIYA GİRİLDİ	**	YAPIYA GİRİLEMEDİ							
KAT ADEDİ	1 KATLI		2 KATLI		3 KATLI		ÇOK KATLI **		
TAŞIYICI SİSTEM	BAĞDADI		BETONAME		AĞSAP KARKAS		YIĞMA TAŞ **	DİĞER	
ÖRTÜ TÜRÜ	BEŞİK ÇATI		KIRMA ÇATI		KUBBE **		DAM	DİĞER	
ÖRTÜ MALZEMELERİ	ALATURKA KİREMİT		MARSILYA KİREMİT		ETERNİT		KURŞUN **	DİĞER **	
SAÇAK TÜRÜ	SAÇAKSIZ		DAR SAÇAK		GENİŞ SAÇAK		DİĞER **		
CEPHE ÖZELLİKLERİ									
CEPHE KAPLAMALARI	AĞSAP		TAŞ **		TUĞLA		KERPIÇ **	DİĞER	
ÇIKMA ÖZELLİKLERİ	VAR	**	YOK	TEK KATLI		ÇOK KATLI		BALKON	
			PARALEL		TUĞLA		ÇOKGEN		
PENCERE TİPİ				GİRİŞ KAPAN TİPİ					
KEMERLİ	GIYOTİN **	ÇİFT KANATLI		TEK KANATLI		KEMERLİ	ÇİFT KANATLI **	TEK KANATLI	
PENCERE MALZEMESİ				GİRİŞ KAPAN MALZEMESİ					
AĞSAP	METAL **	DİĞER		AĞSAP		METAL **	DİĞER		
MEVCUT DURUM BİLGİLERİ									
TAŞIYICI SİSTEM	HİMİŞ		BETONAME		AĞSAP KARKAS		YIĞMA TAŞ **	DİĞER	
SAĞLAMLIK DURUMLARI	HARABE	KÖTÜ		ORTA	İYİ **				
ÖZGÜNLÜK DURUMU	YENİ YAPI	KÖTÜ		ORTA	İYİ **				
ONARIM BİLGİLERİ	ONANRIM GÖRMEMİŞ	ONARIM GÖRMÜŞ **		KÜÇÜK ÇAPLI	KAPSAMLI				
TEKNİK DURUM BİLGİLERİ									
ELEKTRİK	**	SU	**	KANALİZASYON	ISITMA	Kalorifer **	Soba		
AÇIKLAMA									
 						Hanan Paşa Camii			
						ARAZİDE HAZIRLAYAN Mustafa KOCATAŞ			

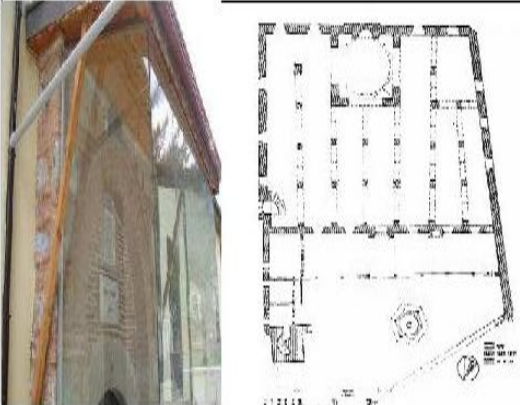
EK-9

AKŞEHİR KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT		ENVANTER NO:	4				
				YAPI	Yığma yapı				
				YAPILUŞ AMACI	İBADET İNANÇ TURİZM				
				DOĞA ÖĞESİ	VAR				
YAPININ KİMLİK BİLGİLERİ									
İLİ: KONYA			İLÇE: AKŞEHİR			MAHALLE: KILECE			
ADRES: AKŞEHİR MERKEZ			YAPIM YY: 19.YY.BAŞI						
MÜLK SAHİBİ: BİLİNİYOR.									
YAPI TÜRÜ	KONUT YAPISI		KONAK		EV		MÜŞTEMİLAT		
	DİNİ YAPI	**	CAMI	**	KİLİSE		MEDRESE	TÜRBE	DIĞER
	SU YAPISI		HAMAM		ÇEŞME		SARNIÇ	SU KEMERİ	DIĞER
ÖZGÜN KULLANIMI					GÜNÜMÜZ KULLANIMI				
KULLANIM DÖNEMİ:	**	KULLANILMIYOR			BELLİ ZAMANLARDA	SÜREKLİ KULLANIM			**
YAPININ FİZİKSEL ÖZELLİKLERİ									
YAPIYA GİRİLDİ	**	YAPIYA GİRİLEMEDİ							
KAT ADEDİ	1 KATLI		2 KATLI		3 KATLI		ÇOK KATLI	**	
TAŞIYICI SİSTEM	BAĞDADI		BETONAME		AĞŞAP KARKAS		YIĞMA TAŞ	**	DIĞER
ÖRTÜ TÜRÜ	BEŞİK ÇATI		KIRMA ÇATI		KUBBE		DAM	**	DIĞER
ÖRTÜ MALZEMELERİ	ALATURKA KİREMİT		MARSİLYA KİREMİT		ETERNİT		KURŞUN	**	DIĞER
SAÇAK TÜRÜ	SAÇAKSIZ		DAR SAÇAK		GENİŞ SAÇAK		DIĞER	**	
ÇEPHE ÖZELLİKLERİ									
ÇEPHE KAPLAMALARI	AĞŞAP		TAŞ		TUĞLA		KERPIÇ	**	DIĞER
ÇIKMA ÖZELLİKLERİ	VAR	**	YOK	TEK KATLI		ÇOK KATLI		**	BALKON
			PARALEL		TUĞLA		ÇOKGEN		
PENCERE TİPİ					GİRİŞ KAPAN TİPİ				
KEMERLİ		GİYOTİN	ÇİFT KANATLI	**	TEK KANATLI	KEMERLİ	ÇİFT KANATLI	**	TEK KANATLI
PENCERE MALZEMESİ					GİRİŞ KAPAN MALZEMESİ				
AĞŞAP	**	METAL	DIĞER		AĞŞAP	METAL	**	DIĞER	
MEVCUT DURUM BİLGİLERİ									
TAŞIYICI SİSTEM	HİMİŞ		BETONAME		AĞŞAP KARKAS		YIĞMA TAŞ	**	DIĞER
SAĞLAMLIK DURUMLARI	HARABE	**	KÖTÜ	ORTA	İYİ				
ÖZGÜNLÜK DURUMU	YENİ YAPI		KÖTÜ	ORTA	İYİ	**			
ONARIM BİLGİLERİ	ONANRIM GÖRMEMİŞ	ONARIM GÖRMÜŞ	KÜÇÜK ÇAPLI		KAPSAMLI	**			
TEKNİK DURUM BİLGİLERİ									
ELEKTRİK	**	SU	**	KANALİZASYON	**	ISITMA	Kalorifer	**	Soba
AÇIKLAMA									
						Takaslıbata Evi			
						ARAZİDE HAZIRLAYAN Mustafa KOCATAŞ			

EK-10

AKŞEHİR KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANTİ		ENVANTER NO	5			
				YAPTI	Yığın yapı			
				YAPILIS AMACI	hanç türüm			
				DOĞA ÖĞESİ	YOK			
YAPININ KİMLİK BİLGİLERİ								
İL: KONYA			İLÇE: AKŞEHİR			MAHALLE: KİLİCE		
ADRES: AKŞEHİR MERKEZ			YAPIM YY: (1219/4237)					
MÜLK SAHİBİ BİLMİYOR.								
YAPITIN KİMLİK BİLGİLERİ	KONUT YAPMI	KONAK		EV	MÜŞTEMLAT			
	DİNİ YAPI	CAMİ **		KİLİSE	MEDRESE	TÜRBE		DİĞER
	SU YAPISI	HAMAM		ÇEŞME	SARUÇ	SU KIMERİ		DİĞER
ÖZGÜN KULLANIMI					GÜNÜMÜZ KULLANIMI			
KULLANIM DÖNEMİ	KULLANILMIYOR			BELİ ZAMANLARDA **	SÜREKLİ KULLANIM			
YAPININ FİZİKSEL ÖZELLİKLERİ								
YAPTIYA GİRİMLİ	**	YAPITIA GİRİLEMENİ						
KAT ADEDI	1 KATLI			2 KATLI	**	3 KATLI	ÇOK KATLI	
TAŞIYICI SİSTEM	BAĞDADI			BETONAME		AHŞAP KARKAS	YİĞMA TAŞ**	DİĞER
ÖRTÜ TÜRÜ	BEŞİK ÇATI			KIRMA ÇATI		TERAS ÇATI	DAM	DİĞER **
ÖRTÜ MALZEMELERİ	ALATURKA KİREMİT			MARŞE YA KİREMİT		ETEKŞİT	KURŞUN	DİĞER **
SAÇAK TÜRÜ	SAÇAKSIZ			DAR SAÇAK	**	GENİŞ SAÇAK		DİĞER
ÇİPHE ÖZELLİKLERİ								
ÇİPHE KAPLAMALARI	AHŞAP			TAŞ	**	TUĞLA	KERPIÇ	DİĞER
ÇIKMA ÖZELLİKLERİ	VAR	YOK	**	TEK KATLI**		ÇOK KATLI	BALKON	
				PARALEL		TUĞLA	ÇOKGEN	
PENCERE TİPİ					GİRİŞ KAPAN TİPİ			
KEMERLİ **	GHÖYÜN	ÇİFT KANATLI	TEK KANATLI	*	KEMERLİ	ÇİFT KANATLI	TEK KANATLI	**
PENCERE MALZEMESİ					GİRİŞ KAPAN MALZEMESİ			
AHŞAP **	METAL	DİĞER			AHŞAP **	METAL	DİĞER	
MEVCUT DURUM BİLGİLERİ								
TAŞIYICI SİSTEM	HİBRİT			BETONAME		AHŞAP KARKAS	YİĞMA TAŞ**	DİĞER
SAGLAMLIK DURUMLARI	BARABE	KÖTÜ	ORTA		İYİ	**		
ÖZGÜNLÜK DURUMU	YENİ YAPI	KÖTÜ	ORTA	**	İYİ			
ONARIM BİLGİLERİ	ONANIM GÖRMEMİŞ	ONARIM GÖRMÜŞ	KÜÇÜK ÇAPLI	**	KAPSAMLI			
TEKNIK DURUM BİLGİLERİ								
ELEKTRİK	**	SU	**	KANALİZASYON	**	BITİME	Kabeller	
							Seba	*
AÇIKLAMA								
					Günlük minareli mekân			
					ARAZİDE HAZIRLAYAN Mustafa KOCATAŞ			

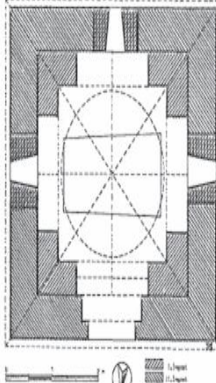
EK-11

AKŞEHİR KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT		ENVANTER NO:	7			
				YAP	Yığın yapı			
				YAPILŞ AMACI	İBADET			
				DOĞA ÖĞESİ	YOK			
YAPININ KİMLİK BİLGİLERİ								
İL: KONYA		İLÇE: AKŞEHİR		MAHALLE: KILECE				
ADRES: Akşehir merkez				YAPIM YY: 1213				
MÜLK SAHİBİ: Vali								
YAPITÜRÜ	KONUT YAPISI	KONAK	EV	MÜŞTEMLAT				
	DİNİ YAPI	CAMI **	KİLİSE	MEDRESE	TÜRRE	DÖĞER		
	SU YAPISI	HAMAM	ÇEŞME	SARNIÇ	SU KİMERİ	DÖĞER		
ÖZGÜN KULLANIMI				GÜNÜMÜZ KULLANIMI				
KULLANIM DÖNEMİ	**	KULLANILMİYOR		BELİ ZAMANLARDA	SÜREKLİ KULLANIM			
YAPININ FİZİKSEL ÖZELLİKLERİ								
YAPIL GİBİLDİ	**	YAPIL GİBİLEMEDİ						
KAT ADRESİ		1 KATLI	2 KATLI	**	3 KATLI	ÇOK KATLI		
TAŞIYICI SİSTEM		BAĞDADI	BETONAME	AHIŞAP KARKAS	YÖMA TAŞ**	DÖĞER		
ÖRTÜ TÜRÜ		BEŞİK ÇATI	KIRMA ÇATI	TERAS ÇATI	DAM**	DÖĞER		
ÖRTÜ MALZEMELERİ		ALATURKA KİREMIT	MARŞİLYA KİREMIT	ETEKNTİ	KURŞUN	DÖĞER	**	
SAÇAK TÜRÜ		SAÇAKSIZ	DAR SAÇAK**	GENİŞ SAÇAK	DÖĞER			
ÇEPHE ÖZELLİKLERİ								
ÇEPHE KAPLAMALARI		AHIŞAP**	TAŞ**	TUĞLA	KERPEÇ	DÖĞER		
ÇIKMA ÖZELLİKLERİ	VAR	**	YOK	TEK KATLI	ÇOK KATLI	BALKON		
				PARALEL	TUĞLA	ÇOKGEN		
PENCERE TİPİ				GİRİŞ KAPAN TİPİ				
KEMERLİ		GÖY TİN	ÇİFT KANATLI**	TEK KANATLI	KEMERLİ**	ÇİFT KANATLI**	TEK KANATLI	
PENCERE MALZEMESİ				GİRİŞ KAPAN MALZEMESİ				
AHIŞAP**	METAL	DÖĞER		AHIŞAP**	METAL	DÖĞER		
MEVCUT DURUM BİLGİLERİ								
TAŞIYICI SİSTEM		HİMSİ	BETONAME	AHIŞAP KARKAS	YÖMA TAŞ**	DÖĞER		
SAGLAMLIK DURUMLARI	HARABE	KÖTÜ	ORTA**	İYİ				
ÖZGÜNLÜK DURUMU	YENİ YAPI	KÖTÜ	ORTA**	İYİ				
ONARIM BİLGİLERİ	ONARIM GÖRMEMİŞ	ONARIM GÖRMÜŞ	KÜÇÜK ÇAPLI**	KAPSAMLI				
TEKNİK DURUM BİLGİLERİ								
ELEKTRİK	**	SU	**	KANALİZASYON	**	ISITMA		
AÇIKLAMA								
		İLLU CAMI						
		ARAZİDE HAZIRLAYAN Mustafa KOÇATAŞ						

EK-12

AKŞEHİR KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT		ENVANTER NO:	13			
				YAPTI	Yığıcı yapı			
				YAPILIŞ AMACI	Kültürel ve dini amaçlı			
				DOĞA ÖĞESİ	YOK			
YAPININ KİMLİK BİLGİLERİ								
İLİ: KONYA			İLÇE: AKŞEHİR			MAHALLE: KÜLECE		
ADRES: AKŞEHİR MERKEZ			YAPIM YY: 19.YY.BAŞI					
MÜLK SAHİBİ BİLMİYOR.								
YAPININ KİMLİK BİLGİLERİ	KONUT YAPISI	KONAK		EV	MÜŞTEMİLAT			
	DİNİ YAP	CAMI **		KÜLSE	MEDRESE	TÜRBE		DİĞER
	SU YAPISI	HAMAM		ÇEŞME	SARNIÇ	SU KEMERİ		DİĞER
ÖZGÜN KULLANIMI				GÜNÜMÜZ KULLANIMI				
KULLANIM DÖNEMİ:	KULLANILMIYOR			**	BELLİ ZAMANLARDA	SÜREKLİ KULLANIM		
YAPININ FİZİKSEL ÖZELLİKLERİ								
YAPILYI GİRDİ	**	YAPILYI GİRLEMEDİ						
KAT ADEDI	1 KATLI			2 KATLI	**	3 KATLI	ÇOK KATLI	
TAŞIYICI SİSTEM	BAĞDADI			BETONAME		AHŞAP KARKAS	YİĞMA TAŞ**	DİĞER
ÖRTÜ TÜRÜ	BEŞİK ÇATI**			KUBMA ÇATI		TERAS ÇATI	DAM**	DİĞER
ÖRTÜ MALZEMELERİ	ALATURKA KİREMİT			MAKSÜL YA KİREMİT		ETERNİT	KURŞUN	DİĞER **
SAÇAK TÜRÜ	SAÇAKSIZ			DAR SAÇAK		GENİŞ SAÇAK**	DİĞER	
CEPHE ÖZELLİKLERİ								
CEPHE KAPLAMALARI	AHŞAP			TAŞ	**	TUĞLA	**	KERPIÇ
ÇIKMA ÖZELLİKLERİ	VAR	**	YOK	TEK KATLI**		ÇOK KATLI	BALKON	DİĞER
				PARALEL		TUĞLA	ÇOKGEN	
PENCERE TİPİ				GİRİŞ KAPAN TİPİ				
KEMERLİ	**	ÇİYOTİN	ÇİFT KANATLI	TEK KANATLI	**	KEMERLİ	ÇİFT KANATLI	**
PENCERE MALZEMESİ				GİRİŞ KAPAN MALZEMESİ				
AHŞAP	**	METAL	DİĞER			AHŞAP	**	METAL
MEVCUT DURUM BİLGİLERİ								
TAŞIYICI SİSTEM	HİMSİŞ			BETONAME		AHŞAP KARKAS	YİĞMA TAŞ**	DİĞER
SAGLAMLIK DURUMU	HARABE	**	KÖTÜ	ORTA		İYİ		
ÖZGÜNLÜK DURUMU	YENİ YAPI		KÖTÜ	**	ORTA	İYİ		
ONARIM BİLGİLERİ	ONANRIM GÖRMÜŞ	ONARIM GÖRMÜŞ	**	KÜÇÜK ÇAPLI		KAPSAMLI		
TEKNİK DURUM BİLGİLERİ								
ELEKTRİK	**	SU	KANALIZASYON	İSTİMA		Kabirifer		
						Solu		
AÇIKLAMA								
						Kileci meşit		
						ARAZİDE HAZIRLAYAN Mustafa KOCATAŞ		

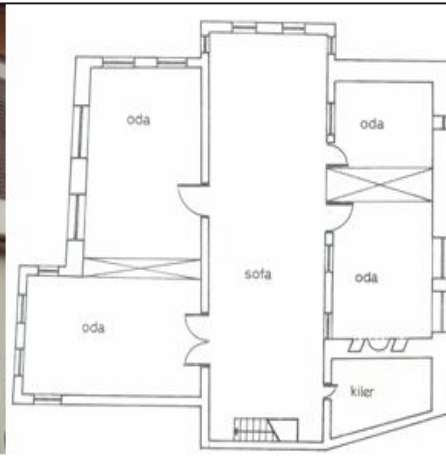
EK-13

AKŞEHİR KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT		ENVANTER NO:	9		
				YAPI	Yığma yapı		
				YAPILIŞ AMACI	İNANÇ TURİZM		
				DOĞA ÖGESİ	YOK		
YAPININ KİMLİK BİLGİLERİ							
İLİ: KONYA		İLÇE: AKŞEHİR		MAHALLE: MERKEZ			
ADRES: AKŞEHİR MERKEZ		YAPIM YI: 1409 yılında					
MÜLK SAHİBİ/VAKIF							
YAPI TÜRÜ	KONUT YAPISI	KONAK	EV	MÜŞTEMİLAT			
	DİNİ YAPI	CAMI	KİLİSE	MEDRESE	TÜRBE	**	DİĞER
	SU YAPISI	HAMAM	ÇEŞME	SARNIÇ	SU KEMERİ		DİĞER
ÖZGÜN KULLANIMI				GÜNÜMÜZ KULLANIMI			
KULLANIM DÖNEMİ:		KULLANILMIYOR		**	BELLİ ZAMANLARDA **	SÜREKLİ KULLANIM	
YAPININ FİZİKSEL ÖZELLİKLERİ							
YAPIYA GİRİLDİ	YAPIYA GİRİLEMEDİ		**				
KAT ADEDİ	1 KATLI		2 KATLI	**	3 KATLI	ÇOK KATLI	
TAŞIYICI SİSTEM	BAĞDADI		BETONAME	**	AHŞAP KARKAS	YIĞMA TAŞ	DİĞER
ÖRTÜ TÜRÜ	BEŞİK ÇATI		KIRMA ÇATI		TERAS ÇATI	DAM	DİĞER
ÖRTÜ MALZEMELERİ	ALATURKA KİREMİT		MAEŞİLYA KİREMİT		ETERNİT	KUŞŞUN	DİĞER **
SAÇAK TÜRÜ	SAÇAKSIZ		DAR SAÇAK	**	GENİŞ SAÇAK	DİĞER	
CEPHE ÖZELLİKLERİ							
CEPHE KAPLAMALARI	AHŞAP		TAŞ	**	TUĞLA	KERPIÇ	DİĞER
ÇIKMA ÖZELLİKLERİ	VAR	**	YOK	TEK KATLI	**	ÇOK KATLI	BALKON
			PARALEL		TUĞLA		ÇOKGEN
PENCERE TİPİ				GİRİŞ KAPAN TİPİ			
KEMERLİ	GYOTİN	ÇİFT KANATLI	TEK KANATLI	**	KEMERLİ	ÇİFT KANATLI	TEK KANATLI
PENCERE MALZEMESİ				GİRİŞ KAPAN MALZEMESİ			
AHŞAP	**	METAL	DİĞER		AHŞAP	**	METAL
MEVCUT DURUM BİLGİLERİ							
TAŞIYICI SİSTEM	HİMİŞ		BETONAME		AHŞAP KARKAS	YIĞMA TAŞ	DİĞER
SAĞLAMLIK DURUMLARI	HARABE	**	KÖTÜ	ORTA	İYİ	**	
ÖZGÜNLÜK DURUMU	YENİ YAPI		KÖTÜ	ORTA	İYİ	**	
ONARIM BİLGİLERİ	ONANRIM GÖRMEMİŞ	ONARIM GÖRMÜŞ	**	KÜÇÜK ÇAPLI	KAPSAMLI		
TEKNİK DURUM BİLGİLERİ							
ELEKTRİK	SU	KANALİZASYON	ISITMA		Kalorifer		
					Soba		
AÇIKLAMA							
						Seyyid Mahmut Hayranı Türbesi	
						ARAZİDE HAZIRLAYAN Mustafa KOCATAŞ	

EK-14

AKŞEHİR KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT		ENVANTER NO	1		
				YAPI	Yığma yapı		
				YAPILIŞ AMACI	BARINMA		
				DOĞA ÖGESİ	YOK		
YAPININ KİMLİK BİLGİLERİ							
İLİ: KONYA				İLÇE: AKŞEHİR		MAHALLE: KILECE	
ADRES: KILECİ MAHALLESİ, MEKTEP SOK.				YAPIM YY: 19.YY.BAŞI			
MÜLK SAHİBİ:BİLİNMIYOR.							
YAPI TÜRÜ	KONUT YAPISI **	KONAK	EV	** MÜSTEMİLAT			
	DİNİ YAPI	CAMİ	KİLİSE	MEDRESE	TÜRBE	DİĞER	
	SU YAPISI	HAMAM	ÇEŞME	SARNIÇ	SU KEMERİ	DİĞER	
ÖZGÜN KULLANIMI				GÜNÜMÜZ KULLANIMI			
KULLANIM DÖNEMİ	KULLANILMIYOR			** Lİ ZAMANLAR	EKLİ KULLA		
YAPININ FİZİKSEL ÖZELLİKLERİ							
YAPIYA GİRLDİ	YAPIYA GİRİLEMEDİ						
KAT ADEDİ	1 KATLI		2 KATLI **		3 KATLI		ÇOK KATLI
TAŞIYICI SİSTEM	BAĞDADI		** BETONAME	HŞAP KARKAS	YIĞMA TAŞ	DİĞER	
ÖRTÜ TÜRÜ	BEŞİK ÇATI		KIRMA ÇATI	TERAS ÇATI	DAM **	DİĞER	
ÖRTÜ MALZEMELERİ	ALATURKA KİREMİT	MARSİLYA KİREMİT		ETERNİT	KURŞUN	DİĞER	**
SAÇAK TÜRÜ	SAÇAKSIZ		DAR SAÇAK **	GENİŞ SAÇAK	DİĞER		
CEPHE ÖZELLİKLERİ							
CEPHE KAPLAMALARI	AHŞAP		TAŞ	TUĞLA	KERPIÇ **	DİĞER	
ÇIKMA ÖZELLİKLERİ	VAR **	YOK	TEK KATLI **	ÇOK KATLI	BALKON		
			PARALEL	TUĞLA	ÇOKGEN		
PENCERE TİPİ				GİRİŞ KAPAN TİPİ			
KEMERLİ	GIYOTİN	ÇİFT KANATLI **	TEK KANATLI	KEMERLİ	İFT KANATI **	TEK KANATLI	
PENCERE MALZEMESİ				GİRİŞ KAPAN MALZEMESİ			
AHŞAP **	METAL	DİĞER		AHŞAP **	METAL	DİĞER	
MEVCUT DURUM BİLGİLERİ							
TAŞIYICI SİSTEM	HİMİŞ		BETONAME	HŞAP KARKAS	YIĞMA TAŞ **	DİĞER	
SAĞLAMLIK DURUMLARI	HARABE **	KÖTÜ	ORTA	İYİ			
ÖZGÜNLÜK DURUMU	YENİ YAPI	KÖTÜ **	ORTA	İYİ			
ONARIM BİLGİLERİ	ONANRIM GÖNARIM GÖRMÜŞ	KÜÇÜK ÇAP **	KAPSAMLI				
TEKNİK DURUM BİLGİLERİ							
ELEKTRİK	**	SU	** KANALİZASYON	** ISITMA	Kalorifer		
					Soba	*	

AÇIKLAMA

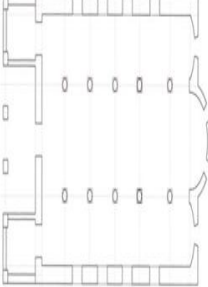
Ashmlar Evi

ARAZİDE HAZIRLAYAN
Mustafa KOCATAŞ

EK-15

AKŞEHİR KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANT		ENVANTER NO:	8			
				YAPI	Yığma yapı			
				YAPILIŞ AMACI	Kültürel dini amaçlı			
				DOĞA ÖĞESİ	YOK			
YAPININ KİMLİK BİLGİLERİ								
İLİ: KONYA			İLÇE: AKŞEHİR			MAHALLE: KILECE		
ADRES: KILECI AKŞEHİR MERKEZ			YAPIM YY: 1224 yılında					
MÜLK SAHİBİ BİLİNMIYOR								
YAPI TÜRÜ	KONUT YAPISI	KONAK	EV	MÜSTEMİLAT				
	DİNİ YAPI	CAMI	KİLİSE	MEDRESE	TÜRBE	**	DİĞER	
	SU YAPISI	HAMAM	ÇEŞME	SARNIÇ	SU KEMERİ		DİĞER	
ÖZGÜN KULLANIMI				GÜNÜMÜZ KULLANIMI				
KULLANIM DÖNEMİ:	KULLANILMIYOR			**	BELLİ ZAMANLARDA **	SÜREKLİ KULLANIM		
YAPININ FİZİKSEL ÖZELLİKLERİ								
YAPIYA GİRİLDİ	YAPIYA GİRILEMEDİ **							
KAT ADEDİ	1 KATLI		2 KATLI	**	3 KATLI	ÇOK KATLI		
TAŞIYICI SİSTEM	BAĞDADI		BETONAME		AHŞAP KARKAS	YIĞMA TAŞ	DİĞER	
ÖRTÜ TÜRÜ	BEŞİK ÇATI		KIRMA ÇATI		TERAS ÇATI	DAM	DİĞER	**
ÖRTÜ MALZEMELERİ	ALATURKA KIREMIT		MARSİLYA KIREMIT		ETERNİT	KURŞUN	DİĞER	**
SAÇAK TÜRÜ	SAÇAKSIZ **		DAR SAÇAK		GENİŞ SAÇAK	DİĞER		
CEPHE ÖZELLİKLERİ								
CEPHE KAPLAMALARI	AHŞAP		TAŞ	**	TUĞLA	**	KERPIÇ	DİĞER
ÇIRMA ÖZELLİKLERİ	VAR	YOK **	TEK KATLI **		ÇOK KATLI	BALKON		
			PARALEL		TUĞLA	ÇOKGEN		
PENCERE TİPİ				GİRİŞ KAPAN TİPİ				
KEMERLİ **	GYÖTİN	ÇİFT KANATLI	TEK KANATLI		KEMERLİ	ÇİFT KANATLI	TEK KANATLI	**
PENCERE MALZEMESİ				GİRİŞ KAPAN MALZEMESİ				
AHŞAP **	METAL	DİĞER			AHŞAP **	METAL	DİĞER	
MEVCUT DURUM BİLGİLERİ								
TAŞIYICI SİSTEM	HİMİŞ		BETONAME		AHŞAP KARKAS	YIĞMA TAŞ **	DİĞER	
SAĞLAMLIK DURUMLARI	HARABE	KÖTÜ	ORTA		İYİ **			
ÖZGÜNLÜK DURUMU	YENİ YAPI	KÖTÜ	ORTA		İYİ **			
ONARIM BİLGİLERİ	ONANRIM GÖRMEMİŞ	ONARIM GÖRMÜŞ **	KÜÇÜK ÇAPLI		KAPSAMLI			
TEKNİK DURUM BİLGİLERİ								
ELEKTRİK **	SU	KANALİZASYON	ISITMA		Kalorifer	Soba		
AÇIKLAMA								
								
						Ferihsah mescidi		
						ARAZİDE HAZIRLAYAN Mustafa KOCATAŞ		

EK-16

AKŞEHİR KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		AMT		ENVANTER NO:	12				
				YAPI	Yığma yapı				
				YAPILIŞ AMACI	DİNİ YAPILAR				
				DOĞA ÖĞENİ	YOK				
YAPININ KİMLİK BİLGİLERİ									
İLİ: KONYA			İLÇE: AKŞEHİR			MAHALLE: MERKEZ			
ADRES: AKŞEHİR MERKEZ				YAPIM YY: 19.YY BAŞI					
MÜLK SAHİBİ BİLİNİYOR.									
YAPI TÜRÜ	KONUT YAPISI	KONAK		EY		MÜŞTEMLAT			
	DİNİ YAPI	CAMİ		KİLİSE		**	MEDRESE	TÜRBE	DİĞER
	SU YAPISI	HAMAM		ÇEŞME			SARNIÇ	SU KEMERİ	DİĞER
ÖZGÜN KULLANIMI					GÜNÜMÜZ KULLANIMI				
KULLANIM DÖNEMİ:		KULLANILMIYOR			**	BELLİ ZAMANLARDA	SÜREKLİ KULLANIM		
YAPININ FİZİKSEL ÖZELLİKLERİ									
YAPIYA GİRİLDİ	YAPIYA GİRİLEMEDİ		**						
KAT ADEDİ	1 KATLI		2 KATLI		3 KATLI		ÇOK KATLI **		
TAŞIYICI SİSTEM	BAĞDADI		BETONAME		AĞŞAP KARKAS		YİĞMA TAŞ **		
ÖRTÜ TÜRÜ	BEŞİK ÇATI **		KIRMA ÇATI		TERAS ÇATI		DAM **		
ÖRTÜ MALZEMELERİ	ALATURKA KİREMİT **		MARSÜLYA KİREMİT		ETERNİT		KURŞUN		
SAÇAK TÜRÜ	SAÇAKSIZ **		DAR SAÇAK		GENİŞ SAÇAK		DİĞER		
CEPHE ÖZELLİKLERİ									
CEPHE KAPLAMALARI		AĞŞAP		TAŞ		**	TUĞLA	KERPIÇ	DİĞER
ÇIKMA ÖZELLİKLERİ	VAR	**	YOK	TEK KATLI **		ÇOK KATLI		BALKON	
					PARALEL	TUĞLA		ÇOKGEN	
PENCERE TİPİ					GİRİŞ KAPAN TİPİ				
KEMERLİ	GHYOTIN	**	ÇİFT KANATLI	TEK KANATLI	**	KEMERLİ	ÇİFT KANATLI	**	TEK KANATLI
PENCERE MALZEMESİ					GİRİŞ KAPAN MALZEMESİ				
AĞŞAP	METAL	**	DİĞER			AĞŞAP	METAL	**	DİĞER
MEVCUT DURUM BİLGİLERİ									
TAŞIYICI SİSTEM	HİMİŞ		BETONAME		AĞŞAP KARKAS		YİĞMA TAŞ **		
SAĞLAMLIK DURUMLARI	HARABE	**	KÖTÜ	ORTA	İYİ				
ÖZGÜNLÜK DURUMU	YENİ YAPI	KÖTÜ		ORTA	**	İYİ			
ONARIM BİLGİLERİ	ONANRIM GÖRMEMİŞ	**		KÜÇÜK ÇAPLI	KAPSAMLI				
TEKNİK DURUM BİLGİLERİ									
ELEKTRİK	**	SU	**	KANALİZASYON	**	ISITMA	Kalorifer	Soba	
AÇIKLAMA									
						KİLİSE			
ARAZİDE HAZIRLAYAN Mustafa KOCATAŞ									

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı : Mustafa KOCATAŞ

Doğum Yeri ve Yılı : Afyonkarahisar/Çay23.02.1987

Medeni Hali : Bekar

Yabancı Dili : İngilizce

Eğitim Durumu:

İlkokul : Haydar Tuna İlköğretim okulu (1993-1998)

İlköğretim : Mualla Nigar Yamaç İlköğretim Okulu (1998-2001)

Lise : Selçuklu Lisesi (Konya 2001-2004)

Lisans : Süleyman Demirel Üniversitesi
Teknik Eğitim Fakültesi
Yapı Tasarımı Öğretmenliği (Isparta 2005- 2009)

Yüksek lisans : Yapı Eğitimi ABD (2009-)

Çalıştığı Kurum/Kurumlar ve Yıl/Staj:

Makasci İnşaat :(2007-2008) Yaz Staj

Makasci İnşaat :(2006-2007) Yaz Staj